

Komparativna analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća iz prehrambene industrije u Republici Hrvatskoj

Gospodnetić, Karmen

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:639079>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-01**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

DIPLOMSKI RAD

**KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
ODABRANIH PODUZEĆA IZ PREHRAMBENE INDUSTRIJE U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

Mentor:

Prof. dr. sc. Branka Ramljak

Student:

Karmen Gospodnetić

Broj indeksa: 2201585

Split, kolovoz, 2023.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Definiranje problema.....	4
1.2. Predmet istraživanja.....	5
1.3. Cilj rada.....	6
1.4. Istraživačka pitanja.....	6
1.5. Metode istraživanja.....	8
1.6. Struktura rada.....	8
2. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA VELIKIH PODUZEĆA	10
2.1. Zakonska regulativa.....	10
2.2. Financijski izvještaji.....	11
2.2.1. <i>Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)</i>	11
2.2.2. <i>Račun dobiti i gubitka</i>	12
2.2.3. <i>Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti</i>	12
2.2.4. <i>Izvještaj o novčanim tokovima</i>	13
2.2.5. <i>Izvještaj o promjenama kapitala</i>	14
2.2.6. <i>Bilješke uz financijske izvještaje</i>	14
2.3. Razlika između računovodstva nastalih događaja i računovodstva novčanih tokova.....	14
2.4. Povezanost bilance i računa dobiti i gubitka s izvještajem o novčanim tokovima.....	15
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	18
3.1. Postupak analize financijskih izvještaja.....	18
3.2. Horizontalna analiza.....	18
3.3. Vertikalna analiza.....	19
3.4. Analiza pomoću pokazatelja.....	20
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH PODUZEĆA	21
4.1. Kraš d.d.	21
4.2. Vindija d.d.	21
4.3. Franck d.d.....	21
4.4. Horizontalna analiza odabranih poduzeća.....	22
4.4.1. <i>Horizontalna analiza bilance</i>	22
4.4.2. <i>Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka</i>	30

4.4.3.	<i>Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima</i>	36
4.5.	Vertikalna analiza odabranih poduzeća.....	43
4.5.1.	<i>Vertikalna analiza bilance</i>	43
4.5.2.	<i>Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka</i>	49
4.5.3.	<i>Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima</i>	52
4.6.	Izračun pokazatelja odabranih poduzeća	55
4.6.1.	<i>Izračun pokazatelja likvidnosti</i>	55
4.6.2.	<i>Izračun pokazatelja zaduženosti</i>	59
4.6.3.	<i>Izračun pokazatelja profitabilnosti</i>	61
4.6.4.	<i>Izračun pokazatelja efikasnosti ulaganja</i>	63
4.7.	Rezultati istraživanja.....	64
4.8.	Odgovori na istraživačka pitanja	67
5.	ZAKLJUČAK	72
	Sažetak	73
	Summary	73
	Literatura	75
	Popis tablica	78
	Popis grafičkih prikaza	81

1. UVOD

1.1. Definiranje problema

Analiza financijskih izvještaja predstavlja primjenjivanje raznih analitičkih instrumenata i postupaka kojima se podaci priloženi u financijskim izvještajima pretvaraju u informacije relevantne za upravljanje i odlučivanje, te omogućava usporedbe bitne za donošenje poslovnih odluka koje uključuju sljedeće pozicije (Aljinović Barać, 2021):

- unutar poduzeća – uspoređivanje podataka na vremenskoj osnovi ili kroz različite kategorije u financijskim izvještajima
- među poduzećima – uočavanje kompetitivnih prednosti poduzeća i tržišne pozicije
- u odnosu na industrijski prosjek – utvrđivanje relativnog položaja poslovnog subjekta u odnosu na cjelokupnu industriju

Aljinović Barać (2021) podijelila je analitička sredstava i metode na četiri kategorije:

- horizontalna analiza (komparativni izvještaji)
- vertikalna analiza (strukturni izvještaji)
- analiza pomoću pokazatelja
- specijalizirane analize (financijsko modeliranje i statistički strukturni modeli)

Prerađivačka industrija oblik je proizvodnje koji obradom i doradom poluproizvoda i sirovina ekstraktivne i poljoprivredne industrije te industrije šumarstva i sintetičkih sirovina, stvara finalni proizvod. Prerađivačka industrija ima veliki značaj u RH, a neke od najvažnijih industrija su: prehrambena, duhanska i kemijska industrija, proizvodnja prijevoznih sredstava, prerada nafte, proizvodnja računalnih strojeva i druge (<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=50198>). Prehrambena industrija predstavlja gospodarsku djelatnost prerade prehrambenih sirovina biljnog ili životinjskog porijekla u poluproizvode ili gotove proizvode. Usporedbom s drugim granama prerađivačke industrije u Hrvatskoj, prehrambena industrija zapošljava najveći broj ljudi i ostvaruje najveći prihod. Uzimajući u obzir najveći ukupni prihod ostvaren u 2016., najznačajnije tvrtke prehrambene industrije bile su Kraš, Vindija, Franck, Dukat, Podravka, PIK Vrbovec, Mesna industrija braća Pivac, te tvornice šećera Viro i Osijek (<https://tehnika.lzmk.hr/prehrambena-industrija/>). Za subjekte ovog rada odabrana su tri vodeća poduzeća na tržištu prehrambene industrije: Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d.

Prema Zakonu o računovodstvu (NN 120/16; NN 114/22) poduzeća se klasificiraju kao mikro, mali, srednji ili veliki poduzetnici, ovisno o vrijednosti određenih pokazatelja na posljednji dan poslovne

godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se izrađuju financijski izvještaji. Mikro i mali poduzetnici sastavljaju samo dio financijskih izvještaja: bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje, dok su srednji i veliki poduzetnici dužni sastavljati cjelokupni set financijskih izvještaja.

U ovom radu glavni dio empirijskog istraživanja odnosi se na obradu horizontalne i vertikalne analize te izračun tradicionalnih i novčanih pokazatelja navedenih poduzeća. Sve obrade i izračuni temeljit će se na podacima iz javno objavljenih financijskih izvještaja, a sami izračun pokazatelja novčanih tokova ne bi bio moguć da su odabrana mikro, mala ili srednja poduzeća koja ne objavljuju izvještaj o novčanim tokovima. Isto tako, kod odabira poduzeća, bilo je potrebno obratiti pozornost i na to na poduzeća moraju biti organizirana kao dionička društva kako bi bilo moguće izračunati i dio pokazatelja koji u sebi sadrže podatke o dionicama. Iz tog razloga izabrana su baš ta tri poduzeća čija će se poslovanja međusobno uspoređivati kroz razdoblje od četiri godine poslovanja.

COVID19 pandemija pojavila se u prosincu 2019. godine u Wuhanu (Kina) te se kroz par mjeseci proširila na brojne zemlje posljedično ostavljajući ekonomske, društvene i zdravstvene probleme za sobom. Izmijenila je makro okruženje svjetskog gospodarstva s aspekata agregatne potražnje i ukupne ponude, prihoda od rada i trgovine na financijskim tržištima te je uvelike utjecala i na proizvodnu industriju koja je važan dio gospodarstva svake zemlje. Od svih industrija, među važnijima istakla se prerađivačka industrija (Bašić, 2021). Kroz ovaj rad sagledat će se utjecaj COVID19 pandemije na poslovanje odabranih poduzeća koja pripadaju prehrambenoj industriji (kao podvrsti prerađivačke industrije) analizirajući razdoblje prije pojave pandemije i tijekom njezina odvijanja kako bi se uočile promjene u kvaliteti poslovanja.

1.2. Predmet istraživanja

Predmet ovog istraživanja je ocjena poslovanja tri subjekata temeljem izračuna pokazatelja uspješnosti poslovanja. Za subjekte ovog istraživanja odabrana su tri velika poduzeća iz prerađivačke industrije (djelatnost prehrambene industrije) u RH koja su organizirana kao dionička društva: Kraš d.d., Vindija d.d. i Franck d.d. Analizom sekundarnih podataka definirat će se realna slika poslovanja poduzeća kroz razdoblje od 2018. do 2021. godine. Izvedbom horizontalne i vertikalne analize, te izračunom tradicionalnih pokazatelja i pokazatelja novčanih tokova, utvrdit će se postotak promjene vrijednosti određenih pozicija financijskih izvještaja, postotni odnosi određenih varijabli u odnosu na odabranu konstantnu varijablu, te će se iznijeti objektivni i realni podaci o likvidnosti, zaduženosti i profitabilnosti poduzeća. Osnovna svrha ovog istraživačkog rada je donošenje zaključaka o sigurnosti i uspješnosti poslovanja spomenutih poduzeća za svakog zasebno te uspoređivanje dobivenih podataka među odabranim poduzećima, ali i s prosjekom industrije kroz navedeno razdoblje. Svi izračuni temeljit će se

na podacima iz javno objavljenih financijskih izvještaja (bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima) spomenutih poduzeća koji su dostupni na web stranicama Fine.

1.3. Cilj rada

Cilj rada je prvenstveno utvrditi sigurnost i uspješnost svakog poduzeća zasebno kroz izračun tradicionalnih i novčanih pokazatelja te izračun horizontalne i vertikalne analize. Nakon toga, nužno je na temelju dobivenih rezultata usporediti dobivene rezultate među spomenutim poduzećima iste industrije, pri čemu se dobiva uvid u to koje je poduzeće među njima najuspješnije i najsigurnije, te koje od njih kao takvo predstavlja primjer kvalitetnijeg poslovanja u odnosu na preostala dva subjekta. Osim toga, nakon međusobne usporedbe između tri odabrana poduzeća, potrebno je podatke usporediti i s prosjekom pripadajuće industrije, kako bi se mogao donijeti zaključak o tome koliko dobro i uspješno poduzeća posluju u odnosu na prosjek industrije te je li koje od navedenih poduzeća i potencijalni lider na tržištu. Kao završni dio praktičnog dijela rada usporedit će se svi dobiveni podaci odabranih poduzeća prije i tijekom pojave COVID19 pandemije kako bi se moglo utvrditi je li i u kojoj je mjeri pandemija utjecala na uspješnost poslovanja poduzeća. Svi ovi postupci detaljnije će biti objašnjeni u sljedećem poglavlju prilikom definiranja problemskih pitanja.

1.4. Istraživačka pitanja

Nakon što se definiraju problem, predmet i cilj istraživanja, nužno je definirati i istraživačka pitanja. Da bi analiza poslovanja bila što detaljnija u ovom radu ispitat će se četiri problemska pitanja:

Istraživačko pitanje 1: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurna i uspješna?

Prvo pitanje ispituje se detaljnom analizom financijskih izvještaja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. kroz horizontalnu i vertikalnu analizu, te analizu financijskih pokazatelja. Temeljem izračunatih pokazatelja te obrađene horizontalne i vertikalne analize svakog poduzeća zasebno donijet će se odluka o tome posluju li odabrana poduzeća sigurno i uspješno, pri čemu će se najviše obratiti pozornost na strukturu aktive (u kojoj bi trebala prevladavati dugotrajna imovina) te strukturu pasive (u kojoj bi trebao prevladavati kapital) kako bi se mogla donijeti odluka o kvaliteti poslovanja poduzeća. Kao najrelevantnije pokazatelje za donošenje zaključaka uzet će se pokazatelji likvidnosti (posebice pokazatelj opće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti i odnos novčanog tijeka), pokazatelji zaduženosti (posebice stupanj zaduženosti, pokazatelj financijske stabilnosti i novčani odnos pokrića

duga) te pokazatelji profitabilnosti (povrat na imovinu te povrat na korišteni vlastiti kapital, kao i gotovinski povrat na imovinu te gotovinski povrat na korišteni vlastiti kapital).

Istraživačko pitanje 2: Je li poslovanje poduzeća Kraš d.d. sigurnije i uspješnije od poslovanja Vindija d.d. i Franck d.d.?

Drugo pitanje ispituje se usporedbom pokazatelja sigurnosti i uspješnosti sva tri navedena poduzeća. Naime, detaljnom analizom financijskih izvještaja, tj. izvedbom horizontalne i vertikalne analize te analize financijskih pokazatelja svakog poduzeća zasebno, moguće je uspoređivati dobivene informacije među konkurentskim poduzećima. Pretpostavka je da je poduzeće Kraš d.d. lider na tržištu prehrambene industrije, pri čemu bi izračunati financijski pokazatelji tog poduzeća trebali imati povoljniju strukturu te bi trebali davati povoljnije rezultate u odnosu na izračunate financijske pokazatelje preostala dva poduzeća, Vindija d.d. i Franck d.d.

Istraživačko pitanje 3: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija od prosjeka prehrambene industrije?

Treće pitanje ispituje se izradom horizontalne analize prihoda i dobiti prije oporezivanja prosjeka prehrambene industrije u odnosu na poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. Cilj ovog problemskog ispitivanja je stvaranje veze između poslovanja navedenih poduzeća sa stvarnim stanjem na tržištu u prehrambenoj industriji. Horizontalnom analizom će se donijeti odluka o tome prate li navedena poduzeća trendove kretanja pokazatelja uspješnosti poslovanja (prihod i dobit) u odnosu na prosjek prehrambene industrije.

Istraživačko pitanje 4: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija u 2018. i 2019. godini prije pojave COVID19 pandemije u odnosu na 2020. i 2021. godinu za vrijeme trajanja COVID19 pandemije?

Četvrto problemsko pitanje ispituje se stavljanjem u usporedbu dobivenih podataka o financijskim pokazateljima svih navedenih poduzeća kroz godine kako bi se moglo zaključiti koliko je COVID19 pandemija utjecala na uspješnost poduzeća. Smatra se da je COVID19 pandemija utjecala negativno na uspješnost poduzeća prehrambene industrije, što bi značilo da su poslovanja navedenih poduzeća u 2018. i 2019. godini bila sigurnija i uspješnija, u odnosu na 2020. i 2021. godinu za vrijeme trajanja COVID19 pandemije.

Odgovorom na ova problemska pitanja dobiva se kompletirana slika poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. Prvo istraživačko pitanje služi za općenitu provjeru poslovanja navedenih

poduzeća, a pomoću ostalih pitanja dobiva se širi uvid za interpretaciju podataka. Podaci o uspješnosti određenog subjekta, bez usporedbe s bliskim konkurentima ili industrijom, mogu rezultirati nepotpunom slikom uspješnosti poslovanja te mogu dovesti do pogrešnih zaključaka.

1.5. Metode istraživanja

Za potrebe istraživanja, u ovom radu koristit će se sljedeće metode (Zelenika, 2000):

- Metoda analize – raščlanjivanjem složenih misaonih tvorevina nastaju jednostavniji dijelovi koji se zasebno proučavaju kako bi se objasnila stvarnost.
- Metoda sinteze – obrnut postupak od analize, sastavljanjem jednostavnih misaonih tvorevina nastaju složenije.
- Metoda generalizacije – na većem broju pojedinačnih elemenata pronalaze se određene zajedničke značajke; pojedinačno se podvrgava općenitom (Čendo Metzinger & Toth, 2020).
- Induktivna metoda – na temelju pojedinačnih sudova izvodi se zaključak o općem sudu, a zapažanjem pojedinačnih činjenica donose se opći zaključci.
- Deduktivna metoda – obrnuta induktivna metoda, iz općih sudova izvode se pojedinačni sudovi, a iz općeg zaključka dolazi se do pojedinačnih činjenica.
- Metoda klasifikacije – opći pojam se u potpunosti i sustavno dijeli na posebne pojmove koje sadrži (Čendo Metzinger & Toth, 2020).
- Metoda deskripcije – opisivanje ili ocrtavanje činjenica, procesa, odnosa i veza.
- Metoda komparacije – usporedbe sličnih ili istih činjenica, pojava i predmeta utvrđivanjem sličnosti i razlika između njih (Čendo Metzinger & Toth, 2020).
- Matematičke metode – primjena matematičke logike, relacija, simbola i matematičkih operacija.

1.6. Struktura rada

Rad se sastoji od pet tematskih cjelina. Na teorijski dio rada odnose se tri poglavlja, četvrto poglavlje predstavlja praktični dio rada, a peto poglavlje odnosi se na zaključak.

Prvo poglavlje predstavljeno je kao uvod u kojemu su definirani predmet i problem istraživanja, navedeni ciljevi istraživanja, problemska pitanja koja će se istraživati kroz rad te metode koje će se koristiti prilikom istraživanja.

U drugom poglavlju rada opisane su specifičnosti računovodstva velikih poduzetnika u Hrvatskoj. Opisana je podjela poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu, obveza sastavljanja financijskih izvještaja ovisno o podjeli poduzeća, definirani su financijski izvještaji, opisana je razlika između računovodstva nastanka događaja te računovodstva novčanih tokova, te je iskazana korelacija između financijskih izvještaja s izvještajem o novčanom toku.

U trećem poglavlju rada definiran je postupak analize financijskih izvještaja, te su definirane metode izrade analize u obliku horizontalne analize, vertikalne analize ili analize pomoću pokazatelja.

Četvrto poglavlje predstavlja praktični dio rada u kojemu su prvenstveno opisana poduzeća koja su odabrana za subjekte istraživanja. Zatim su provedene sve tri analize (horizontalna, vertikalna te analiza pomoću pokazatelja) te su kroz prikazane rezultate odgovorena problemska pitanja temeljem kojih će se donijeti zaključak cjelokupnog istraživanja.

Peto poglavlje odnosi se na zaključak u kojem će se rezimirati srž i problematika rada te dobiveni rezultati.

Na kraju rada nalaze se sažetak, popis literature, tablica i grafičkih prikaza koji su uvršteni u rad.

2. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA VELIKIH PODUZEĆA

2.1. Zakonska regulativa

Tijekom svog poslovanja, poduzetnici su dužni primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu. Prema ZOR-u (NN 120/16; NN 116/18) u poduzetnike spadaju: trgovačka društva te trgovci pojedinci, kao i podružnice poduzetnika u RH čije je sjedište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, poslovne jedinice trgovačkih društava čije je sjedište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji ako prema propisima tih zemalja ne postoji obveza sastavljanja financijskih izvještaja i vođenja poslovnih knjiga te poslovne jedinice poduzetnika dobitaša iz druge države članice ili trećih zemalja. Kao što je već spomenuto u uvodu, poduzeća se klasificiraju kao mikro, mali, srednji ili veliki poduzetnici, ovisno o vrijednosti određenih pokazatelja na posljednji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se izrađuju financijski izvještaji. Poduzetnici se razvrstavaju na temelju iznosa ukupne aktive i prihoda te prosječnog broja zaposlenika u toj poslovnoj godini (Zakon o računovodstvu, NN 114/22, čl. 5.).

Tablica 1.

Razvrstavanje poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

	<i>Mikro poduzetnici</i>	<i>Mali poduzetnici</i>	<i>Srednji poduzetnici</i>	<i>Veliki poduzetnici</i>
<i>Definicija</i>	Oni poduzetnici koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:	Oni poduzetnici koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:	Oni poduzetnici koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:	Poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od sljedeća tri uvjeta:
<i>Ukupna aktiva</i>	350.000,00 eura	4.000.000,00 eura	20.000.000,00 eura	20.000.000,00 eura
<i>Prihod</i>	700.000,00 eura	8.000.000,00 eura	40.000.000,00 eura	40.000.000,00 eura
<i>Prosječan br. zaposlenika posl. god.</i>	10 radnika	50 radnika	250 radnika	250 radnika

Izvor: Zakon o računovodstvu, NN 114/22, čl. 5, dostupno na <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>

Prema odredbama Zakona o računovodstvu, poduzetnici su dužni prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati godišnje financijske izvještaje poštujući pritom temeljna načela urednog knjigovodstva te standarde financijskog izvještavanja (NN 120/16; NN 116/18). Obveza svakog poduzetnika je sastavljati i prezentirati financijske izvještaje primjenom Hrvatskih ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ovisno o veličini poduzeća. Sukladno tome, mikro, mali i srednji poduzetnici primjenjivat će Hrvatske standarde tijekom financijskog izvještavanja te će sastavljati samo bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke, dok će veliki poduzetnici te

subjekti od javnog interesa sastavljati cjelokupni set financijskih izvještaja koristeći se Međunarodnim standardima (ZOR, NN 120/16). Godišnji financijski izvještaji sastavljaju se za poslovnu godinu, obuhvaćaju financijsko poslovanje poduzetnika u prethodnoj kalendarskoj godini, te kao takvi pružaju istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika.

Temeljem Zakona o računovodstvu (NN 120/16), financijski izvještaji dijele se na:

- Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje

2.2. Financijski izvještaji

2.2.1. *Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)*

Bilanca je sustavan pregled imovine, obveza i kapitala. Ona je statički izvještaj koji pruža informacije o imovini, obvezama, kapitalu i rezervama poduzeća najčešće na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se izrađuje set financijskih izvještaja.

Dvije temeljne stavke svake bilance su aktiva i pasiva, te je kod sastavljanja ovog izvještaja nužno pripaziti da su vrijednosti aktive i pasive uvijek jednake.

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA}$$

ili

$$\text{IMOVINA} = \text{KAPITAL} + \text{OBVEZE}$$

Aktiva predstavlja imovinu poslovnog subjekta, a dijeli se na kratkotrajnu ili dugotrajnu imovinu, ovisno o tome u kojem se vremenskom roku može pretvoriti u novac. Naime, kratkotrajna imovina je vrsta imovine za koju se smatra da će se transformirati u određeni novčani oblik u manje od godinu dana, a dugotrajna imovina je vrsta imovine koja se postupno transformira kroz razdoblje duže od godinu dana.

Pasiva bilance predstavlja izvore imovine tj. načine kojima je imovina poduzeća financirana, te se prema vrsti vlasništva mogu dijeliti na vlastite izvore imovine (glavnica) te tuđe izvore imovine (obveze). Kapital predstavlja oblik financiranja od strane vlasnika poduzeća te predstavlja trajni izvor financiranja. Postoje dvije vrste kapitala: uplaćeni, stečen ulaganjem vlasnika poduzeća i zarađeni,

ostvaren pozitivnim financijskim rezultatom poslovnog subjekta. Obveze se prema ročnosti dijele na kratkoročne i dugoročne obveze (Perčević, <https://www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf>).

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka financijski je izvještaj koji prikazuje poslovni uspjeh tvrtke kroz određeno promatrano razdoblje. Nudi informacije o tome koliko je prihoda i rashoda poduzeće imalo, je li ostvarilo dobitak ili gubitak u poslovnoj godini, a ukoliko je poslovalo s dobiti, pokazuje i koliko je obvezu poreza na dobit poduzeće akumuliralo (<https://profitiraj.hr/sto-nam-prikazuju-osnovni-financijski-izvjestaji/>).

Prihod predstavlja povećanje ekonomske koristi povećanjem imovine ili smanjenjem obveza, što posljedično dovodi do povećanja kapitala, a rashod predstavlja smanjenje ekonomske koristi poduzeća smanjenjem imovine ili povećanjem obveza, što posljedično dovodi do smanjenja kapitala. Prihodi i rashodi dijele se na (<https://www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf>):

- redovne prihode/rashode
- financijske prihode/rashode
- ostale prihode/rashode

Dobit prije oporezivanja (bruto dobit) rezultat je pozitivne razlike između prihoda i rashoda. Dobit nakon oporezivanja (neto dobit) predstavlja razliku bruto dobiti i poreza za dobit. S druge strane, gubitak razdoblja predstavlja negativnu razliku između prihoda i rashoda.

2.2.3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Sveobuhvatna dobit podrazumijeva promjene u kapitalu društva od raznih operacija i ostalih događaja iz okoline društva tijekom određenog razdoblja. To obuhvaća sveukupne promjene glavnice tijekom razdoblja, osim onih koje se su povezane s ulaganjem vlasnika ili raspodjele vlasnicima (<https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/>).

Ovaj izvještaj prikazuje ostalu sveobuhvatnu dobit kao neraspodjeljivi dio ukupne dobiti, stoga se unutar izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sučeljavaju dva izvještaja (<http://struna.ihjj.hr/naziv/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/49230/>):

- izvještaj o dobiti koji prikazuje komponente dobiti ili gubitka poslovnog subjekta (rezultat aktivnosti menadžmenta)
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti koji započinje sa stavkama dobiti i gubitka te prikazuje i ostale dijelove sveobuhvatne dobiti (rezultat ekonomskih uvjeta poslovanja)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća sljedeće stavke (<https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/>):

- Dobit ili gubitak razdoblja
- Ostalu sveobuhvatnu dobit ili gubitak prije poreza
- Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit
- Neto ostalu sveobuhvatnu dobit ili gubitak razdoblja
- Sveobuhvatnu dobit ili gubitak razdoblja.

Ostala sveobuhvatna dobit može biti iskazana kao zasebno izvješće ili se može pripojiti računu dobiti i gubitka.

2.2.4. *Izvještaj o novčanim tokovima*

Izvještaj o novčanim tokovima prikaz je primitaka i izdataka novca i novčanih ekvivalenata te novčanog toka od poslovnih, financijskih i investicijskih aktivnosti u određenom razdoblju.

Prema Perčeviću, poslovne aktivnosti su primarne aktivnosti poslovnog subjekta koje potiču stvaranje prihoda subjekta poput proizvodnje i prodaje roba i proizvoda te pružanje usluga. U investicijske aktivnosti spadaju aktivnosti kupovine i prodaje dugotrajne imovine te druga ulaganja koja nisu novčani ekvivalenti, a financijske aktivnosti su one aktivnosti zbog kojih dolazi do promjena u sastavu i veličini kapitala i obveza posl. subjekta, kao što su emisija i otkup vlastitih dionica, isplata dividendi, zaduživanje poduzeća i povrat dugova poduzeća itd. (www.efzg.unizg.hr/UserDocsImages/RAC/hpercevic/financijsko_racunovodstvo/Izvje%C5%A1taj%20o%20nov%C4%8Danim%20tokovima.pdf).

Postoje dva načina izrade izvještaja o novčanim tokovima: direktna i indirektna metoda. Direktna metoda prikazuje bruto novčane primitke i izdatke, a indirektna metoda prikazuje neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti, dok se dobitak ili gubitak korigiraju za promjene zaliha, potraživanja i kratkoročnih obveza, nenovčane troškove, prihode i rashode te prihode i rashode vezane za investicijske i financijske novčane tokove (Perčević,

www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf).

2.2.5. *Izveštaj o promjenama kapitala*

Izveštaj o promjenama kapitala financijski je izvještaj koji predočava strukturu kapitala poduzeća i promjene na stavkama kapitala koje su se događale između dva datuma bilance. Izveštaj prikazuje sva konta kapitala koja mogu utjecati na krajnje stanje kapitala uključujući obične dionice, neto dobit, uplaćeni kapital i dividende (<https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-promjenama-kapitala/>).

2.2.6. *Bilješke uz financijske izvještaje*

Perčević smatra da bilješke predstavljaju detaljniju razradu pojedinačnih stavki iz prethodnih izvještaja, te da one pružaju dodatna objašnjenja iznosa predstavljenih u financijskim izvještajima, objašnjavaju primjenu određenih računovodstvenih politika te prezentiraju informacije koje nisu objavljene u izvještajima. Sadržaj bilješki određen je računovodstvenim standardima (<https://www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf>).

2.3. Razlika između računovodstva nastalih događaja i računovodstva novčanih tokova

Prema Aljinović Barać (2021), računovodstvo novčanih tokova primjenjuje novčano načelo (načelo naplaćene realizacije) koje podrazumijeva evidentiranje poslovnih promjena tek kada dođe do priljeva ili odljeva novca. Poslovne knjige obrtnika i slobodnih zanimanja vode se prema novčanom načelu. S druge strane, poduzetnici primjenjuju načelo nastanka događaja (fakturirane realizacije) prema kojem se nastale transakcije evidentiraju u poslovnim knjigama odmah u trenutku nastanka. Sukladno tome, većina temeljnih financijskih izvještaja sastavlja se u skladu s načelom nastanka događaja, samo se izvještaj o novčanim tokovima sastavlja prema novčanom načelu.

Tablica 2.

Usporedna analiza računovodstva nastalih događaja i računovodstva novčanih tokova

	<i>Računovodstvo nastalih događaja</i>	<i>Računovodstvo novčanih tokova</i>
<i>Prednosti</i>	Jednostavan instrumentarij analize	Objektivna, smanjuje mogućnost manipuliranja
	Jednostavna usporedba među poduzećima i granama industrije	Jednostavna za primjenu kod evidentiranja nastalih transakcija

<i>Nedostaci</i>	Kod velikih kapitalnih izdataka vodi računa o vijeku uporabe periodičnom amortizacijom	Mjerenjem uspješnosti poduzeća pomoću likvidnosti ukazuje se na potencijalne financijske opasnosti
	Ukazuje na efikasnost korištenja resursa te je povezana s ekonomskom analizom	Interna kontrola i revizija su jednostavne za provedbu
		Diskontirani novčani tokovi pokazuju dodanu vrijednost tvrtke
	Subjektivna, omogućava lako manipuliranje koristeći se kreativnim računovodstvom	Kompleksan instrumentarij analize
	Kompleksna za primjenu kod evidentiranja nastalih transakcija	Otežana usporedba među tvrtkama i granama
	Mjerenjem uspješnosti poduzeća pomoću dobiti ne ukazuje se na potencijalne opasnosti zbog nelikvidnosti	Kod velikih kapitalnih izdataka ne vodi računa o njihovom vijeku uporabe
	Interna kontrola i revizija su kompleksne za provedbu	Kompliciran izračun kategorija novčanih tokova
Primjena koncepta povijesnih troškova ne uzima u obzir tržišnu vrijednost tvrtke	Mogućnost primjene različitih tehnika kod analiziranja novčanih tokova	

Izvor: Aljinović Barać, Ž. (2021): Terminološko određenje novca i novčanih tokova, nastavni materijal, Računovodstvo novčanih tokova, Ekonomski fakultet Split, Split.

Aljinović Barać (2021) primjećuje kako nedostaci računovodstva nastalih događaja istodobno predstavljaju prednosti računovodstva novčanih tokova i obratno. Najveća negativna stavka primjene računovodstva nastalih događaja je velika mogućnost manipuliranja financijskim izvještajima zbog visokog stupnja subjektivnosti. Isto tako, primjenom načela nastanka događaja izvještaji neće pružiti adekvatne informacije o likvidnosti i zaduženosti poduzeća. Takav nedostatak moguće je otkloniti analiziranjem izvještaja o novčanim tokovima, no on sam nije dostatan pružiti sve bitne informacije o subjektu, stoga bi bilo poželjno uvijek sagledati kompletan set financijskih izvještaja.

2.4. Povezanost bilance i računa dobiti i gubitka s izvještajem o novčanim tokovima

Za razliku od bilance i RDG-a, izvještaj o novčanom toku predstavlja dinamički aspekt promjena koje su se odvijale na imovini, obvezama i kapitalu poduzeća. Ovaj izvještaj fokusira se na nastale promjene koje rezultiraju novčanim tokovima, stoga ispravlja rezultat poslovanja za sve one rashode koji u sebi ne uključuju novčane tokove (Aljinović Barać, 2021).

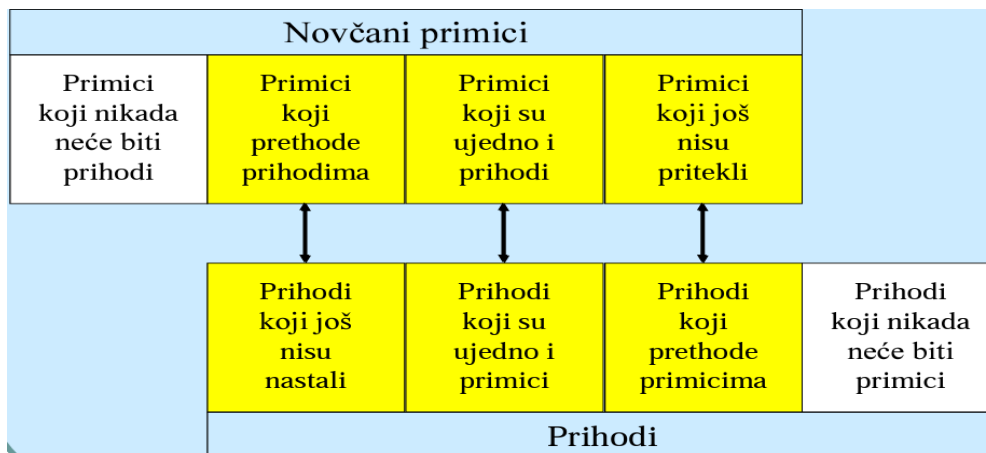
Račun dobiti i gubitka prikazuje razliku između prihoda i rashoda, a izvještaj o novčanim tokovima prikazuje razliku između primitaka i izdataka. Prihodi i primici te rashodi i izdaci jesu povezani, ali ipak nisu sinonimi. Prilikom izdavanja računa kupcu nastaje prihod, ali to ne znači da je ostvaren i primitak, jer taj isti račun ne mora biti naplaćen u istom razdoblju. Isto tako, kupnja dugotrajne imovine za poduzeće predstavlja izdatak, ali ne i rashod tog razdoblja jer se takva imovina postepeno amortizira kroz više godina, ovisno o odabranoj stopi amortizacije. Kod analiziranja uspješnosti i likvidnosti

poduzeća preporuča se sagledati izvještaj novčanih tokova uz račun dobiti i gubitka. Naime, poduzeće može u RDG-u ostvarivati dobit razdoblja, a da u isto vrijeme ima negativan rezultat u izvještaju o novčanom toku, što može dovesti do poteškoća prilikom podmirivanja obveza unatoč ostvarenoj dobiti. (<https://alphacapitalis.com/2021/05/14/sto-treba-znati-o-novcanim-tokovima/>).

Prilikom sagledavanja novčanih tokova potrebno je sagledati vremensku razliku između prihoda i primitaka te rashoda i izdataka.

Grafički prikaz 1.

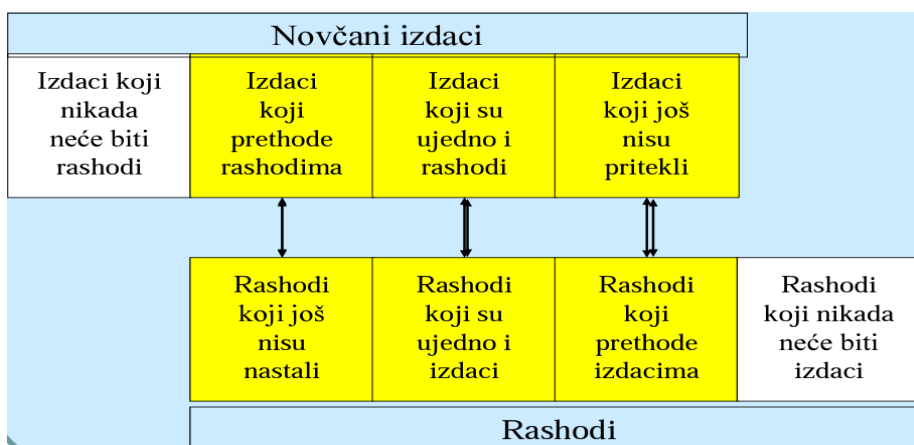
Vremenski jaz između primitaka i prihoda

Izvor: https://elfarchive1516.foi.hr/pluginfile.php/47694/mod_resource/content/2/K02-Financijsk_%20izvjetaji_modif_15102010.pdf

Grafički prikaz 2.

Vremenski jaz između izdataka i rashoda

Izvor: https://elfarchive1516.foi.hr/pluginfile.php/47694/mod_resource/content/2/K02-Financijsk_%20izvjetaji_modif_15102010.pdf

Novčani tokovi vidljivi su i u bilanci kroz promjene novca u kratkotrajnoj imovini. Neto novčani tok na kraju razdoblja treba se zbrojiti sa stavkom novca iz bilance iz prethodnog razdoblja. Taj zbroj treba odgovarati trenutnom stanju novca u bilanci (<https://alphacapitalis.com/2021/05/14/sto-treba-znati-o-novcanim-tokovima/>).

Tablica 3.

Veze između pozicija izvještaja o novčanom toku, računa dobiti i gubitka te bilance

<i>Pozicija bilance</i>	<i>Račun dobiti i gubitka</i>	<i>Mogući novčani tok</i>
<i>Potraživanje od kupaca</i>	Prihodi od prodaje	Novčani primici od kupaca
<i>Zalihe robe, obveze prema dobavljačima</i>	Troškovi prodane robe	Novčani izdaci dobavljačima
<i>Kratkoročne obveze, unaprijed plaćeni troškovi</i>	Poslovni rashodi	Novčani izdaci za poslovne rashode
<i>Dugotrajna imovina, potraživanja od kupaca</i>	Dobici ili gubici od prodaje dugotrajne imovine	Novčani primici od prodaje dugotrajne imovine
<i>Akumulirana amortizacija</i>	Trošak amortizacije	Nema

Izvor: Aljinović Barać, Ž. (2021): Sastavljanje izvještaja o novčanom toku, nastavni materijal, Računovodstvo novčanih tokova, Ekonomski fakultet Split, Split.

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Postupak analize financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja podrazumijeva primjenjivanje različitih analitičkih instrumenata i postupaka pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u informacije relevantne za donošenje odluka i upravljanje poduzećem (Habek et al., 2004).

Kao prvi korak kod pripreme financijskih izvještaja za provedbu analize, Aljinović Barać (2021) predlaže prikupljanje, pregledavanje i provjeru formalne ispravnosti informacijske podloge. Sljedeći korak je vrednovanje. Moguće se koristiti različitim metodama, poput metode pripreme koja podrazumijeva sastavljanje strukturnih izvještaja, izvještaja promjena te izvještaja o promjeni strukture ili analitičke metode koja se odnosi na izbor, oblikovanje i računanje pokazatelja. Posljednji korak pripreme je interpretacija koja se fokusira na korisnika informacija te na cilj analize.

Prema Aljinović Barać (2021), postoje četiri osnovne grupe analitičkih sredstava i metoda:

- Horizontalna analiza (komparativni financijski izvještaj)
- Vertikalna analiza (strukturni financijski izvještaj)
- Analiza pomoću pokazatelja
- Specijalizirane analize (financijsko modeliranje i statistički strukturni modeli)

3.2. Horizontalna analiza

Tintor (2020) navodi da je kod izrade horizontalne analize potrebno izraditi komparativne financijske izvještaje na način da se istovrsni podaci iz financijskih izvještaja za dvije ili više godina prikažu jedni pored drugih u obliku tablice. Horizontalnom analizom nastoje se uočiti tendencije i dinamika promjena na način da se promatraju postotne promjene određenih pozicija temeljnih financijskih izvještaja kroz neko vremensko razdoblje.

Prema Aljinović Barać (2021), dva su moguća načina izračuna horizontalne analize, pomoću baznih te izračun pomoću verižnih indeksa. Bazni indeksi se računaju na način da se odredi postotak povećanja/smanjenja vrijednosti izabrane pozicije financijskog izvještaja u tekućem razdoblju u odnosu na odabrano bazno razdoblje pomoću formule:

$$\text{Postotna promjena} = \frac{\text{stanje u tekućem razdoblju} - \text{stanje u baznom razdoblju}}{\text{stanje u baznom razdoblju}} \times 100$$

Verižni indeksi se računaju na način da se odredi postotak povećanja/smanjenja vrijednosti izabrane pozicije financijskog izvještaja u tekućem razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje pomoću formule:

$$\text{Postotna promjena} = \frac{\text{stanje u tekućem razdoblju} - \text{stanje u prethodnom razdoblju}}{\text{stanje u prethodnom razdoblju}} \times 100$$

Bazni indeksi češće će se primjenjivati kod analize uspješnosti poduzeća, dok će se verižni indeksi više koristiti kod forenzičnih analiza.

Aljinović Barać (2021) navodi kako postupak izrade horizontalne analize obuhvaća sljedeće korake:

- Odabiranje bazne godine
- Računanje apsolutne promjene vrijednosti svake pozicije
- Računanje postotne promjene vrijednosti svake pozicije
- Interpretacija rezultata

Horizontalna analiza dopušta investitorima i analitičarima da sagledaju što je to pokretalo financijski učinak poduzeća tijekom određenog vremenskog razdoblja te da uoče trendove i obrasce njihovog rasta. Ova vrsta analize omogućava analitičarima da uoče uzroke promjena, procijene jesu li promjene bile povoljne te da promjene projiciraju u budućnost. Analiza bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanom toku kroz određeno vremensko razdoblje daje potpunu sliku operativnih rezultata i otkriva što je uzrok uspješnosti poslovanja poduzeća te posluje li poduzeće učinkovito i profitabilno (Vunići, 2021).

3.3. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza omogućava međusobno uspoređivanje zasebnih elemenata financijskih izvještaja radi otkrivanja promjena i njihove značajnosti. Uobičajena sredstva koja se koriste u vertikalnoj analizi su strukturni financijski izvještaji. Strukturiranje se postiže na način da se jedna pozicija iz izvještaja uzima kao konstanta i izjednačava sa 100, dok se sve ostale pozicije strukture financijskih izvještaja izračunavaju kao postotak od odabrane konstantne varijable. Strukturni financijski izvještaji mogu biti korisni kada se poslovanje jednog poduzeća uspoređuje s drugim poduzećima ili kad se uspoređuju podaci u vremenu kad je prisutna inflacija u gospodarstvu (Tintor, 2020).

Strukturiranje bilance provodi se na način da se ukupna aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100 te predstavljaju konstantnu veličinu, a potom se sve pozicije aktive (pasive) izračunavaju kao postotak od ukupne aktive (pasive). U računu dobiti i gubitka za konstante se odabiru prihodi od prodaje ili ukupni prihodi i rashodi, te se izjednačavaju sa 100, a potom se svaka pozicija uspoređuje s konstantama u postotnom omjeru. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima provodi se na bazi izvještaja o

novčanim tokovima, a ovisno o metodi korištenoj prilikom sastavljanja temeljnog izvještaja, za konstante se odabiru ukupno stanje novca ili ukupni iznos novčanih primitaka (Aljinović Barać, 2021).

Aljinović Barać (2021) navodi kako postupak izrade vertikalne analize obuhvaća sljedeće korake:

- Odabiranje bazne vrijednosti
- Računanje postotnih promjena svake pozicije
- Interpretacija dobivenih rezultata

3.4. Analiza pomoću pokazatelja

Žager & Žager (2008) definiraju analizu pomoću pokazatelja kao postupak utvrđivanja veza između različitih pozicija unutar financijskih izvještaja. Pokazatelj je odnosan broj, što bi značilo da se računa na način da se jedna ekonomska varijabla stavlja u odnos s drugom ekonomskom varijablom.

Analiza putem pokazatelja je u početku bila isključivo analiza odnosa pozicija bilance i pozicija računa dobiti i gubitka, no kako se u posljednje vrijeme sve veći značaj daje i izvještaju o novčanim tokovima, Aljinović Barać (2021) dijeli pokazatelje na:

- Tradicionalne pokazatelje – pokazatelji odnosa pozicija bilance i računa dobiti i gubitka
- Pokazatelje novčanog toka – pokazatelji odnosa pozicija bilance, računa dobiti i gubitka te pozicija izvještaja o novčanim tokovima

Pokazatelji novčanog toka u sebi moraju sadržavati barem jednu poziciju izvještaja o novčanom toku. Iznimno, u skupinu pokazatelja novčanog toka spadaju i pokazatelji poslovanja poduzeća koji ne sadrže ni jednu poziciju izvještaja o novčanim tokovima, već se izračunavaju kombiniranjem samo pozicija bilance i računa dobiti i gubitka, ali s ciljem oblikovanja novih kategorija koje odražavaju novčane tokove. Primjena pokazatelja novčanih tokova znatno je otežana iz razloga što terminologija novčanih tokova još uvijek nije precizno pojašnjena, a definicije kategorija novčanih tokova se u literaturi i među korisnicima ne poklapaju uvijek (Aljinović Barać, 2021).

Pokazatelje možemo podijeliti na četiri osnovne skupine:

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji zaduženosti
- Pokazatelji profitabilnosti
- Pokazatelji efikasnosti ulaganja

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH PODUZEĆA

4.1. Kraš d.d.

Julije König i Slavoljub Deutsch 1911. godine podižu tvornicu Union koja je bila prvi industrijski proizvođač čokolade u jugoistočnoj Europi. Tvornica Karolina 1921. godine postaje tvornica za proizvodnju keksa, vafla i slanica, a tvrtka Bizjak 1923. započinje s proizvodnjom dvopeka, keksa i vafla. Union, Bizjak i ostali manji proizvođači kasnije su se ujedinili pod zajedničkim imenom antifašističkog borca i sindikalista Josipa Kraša. Osamdesetih godina prošlog stoljeća Kraš je postao suvremena i tržišno orijentirana kompanija kakvu poznajemo danas, a devedesetih godina kompanija se transformirala iz društvenog poduzeća u dioničko društvo. Početkom 2000. godina Kraš proizvodi postaju omiljenim poslasticama brojnih potrošača Europe i svijeta. Zahvaljujući kvaliteti, tradiciji i snažnim brendovima, Kraš je danas vodeći konditorski proizvođač u jugoistočnoj Europi (<https://www.kras.hr/hr>).

4.2. Vindija d.d.

Početak Vindije d.d. kreće osnivanjem Gradske mljekare u Varaždinu 1959. godine. Drk Dragutin je 1965. godine došao na mjesto direktora i na toj poziciji ostao sve do danas. Naziv Vindija preuzet je 1970. godine prema nazivu obližnje špilje u Donjoj Voći. Krajem sedamdesetih godina kompanija je širila svoje poslovanje unutar regije Jugoslavije. 1995. godine Vindija preuzima Koku, najvećeg hrvatskog proizvođača pilećeg mesa, a iste godine Vindiji se pridružila i pekarnica Latica, najveća pekarnica u Varaždinskoj županiji. 1997. godine kompaniji se pridružuje riječki proizvođač prerađevina od mesa krupne stoke ViR, a godine 2003. pridružuje joj se i županjska mljekara Novi Domil. Iste godine otvorena je tvornica za proizvodnju purećeg mesa Vindon, a 2006. godine otvaranjem tvornice stočne hrane BIODar, Vindija zaokružuje svoju industriju u jednu proizvodnu cjelinu (<http://www.vindija.hr/Naslovna.html>).

4.3. Franck d.d.

Priča o Francku u Hrvatskoj započinje 1892. godine kada je u Zagrebu u Vodovodnoj ulici otvorena tvornica, gdje je danas i središte kompanije. Franck je imao podružnice u Austriji, Italiji, Čehoslovačkoj, Mađarskoj i Rumunjskoj prije osnivanja tvornice u Hrvatskoj. Kompanija se u samim počecima bavila proizvodnjom cikorije, zatim proizvodnjom raži Perl i kakovine Kneipp. Tek 1945. godine je na hrvatskom tržištu predstavljena kakovina Franck, dok je 1960. godine pokrenuta proizvodnja kave.

Franck je imao bogat asortiman proizvoda poput juha, pudinga, začina, praškova, šećera, kikirikija i grickalica. Franck kompanija danas je najpoznatija po proizvodnji kave i instant napitaka (<https://www.franck.eu/hr/>).

4.4. Horizontalna analiza odabranih poduzeća

4.4.1. Horizontalna analiza bilance

Prvi korak kod izračuna horizontalne analize bilance odabranih poduzeća je izrada skraćene bilance u obliku usporednog izvješća. Skraćena bilanca poduzeća Kraš d.d. prikazana je u tablici 4.

Tablica 4.

Skraćena bilanca poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	514.960.004,00	514.932.786,00	542.484.735,00	558.372.798,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	1.190.374,00	7.622.612,00	10.718.139,00	19.219.751,00
<i>Materijalna imovina</i>	344.248.191,00	377.359.329,00	407.328.024,00	401.322.666,00
<i>Dugotrajna fin. imovina</i>	167.968.390,00	128.504.765,00	119.889.772,00	132.828.142,00
<i>Potraživanja</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Odgođena porezna imovina</i>	1.553.049,00	1.446.080,00	4.548.800,00	5.002.239,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	555.460.407,00	503.512.458,00	377.030.953,00	135.929.856,00
<i>Zalihe</i>	93.674.998,00	115.153.910,00	92.409.143,00	135.929.856,00
<i>Potraživanja</i>	303.791.980,00	301.237.812,00	241.879.942,00	228.599.434,00
<i>Kratkotrajna fin. imovina</i>	59.071.777,00	16.534.791,00	7.844.783,00	100.369,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	98.921.652,00	70.585.945,00	34.879.085,00	41.767.781,00
<i>Pl. tr. bud. razd. i obr. prihodi</i>	936.969,00	412.834,00	5.212.218,00	994.803,00
<i>Ukupna aktiva</i>	1.071.357.380,00	1.018.858.078,00	924.727.906,00	965.765.041,00
<i>Kapital i rezerve</i>	660.619.818,00	667.701.050,00	664.464.379,00	685.182.637,00
<i>Rezerviranja</i>	6.600.590,00	6.391.717,00	13.371.786,00	15.479.436,00
<i>Dugoročne obveze</i>	77.505.155,00	138.089.490,00	42.618.764,00	77.216.904,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	324.600.851,00	204.743.967,00	202.223.991,00	185.545.236,00
<i>Odg. pl. tr. i pr. bud. razdoblja</i>	2.030.966,00	1.931.854,00	2.048.986,00	2.340.828,00
<i>Ukupna pasiva</i>	1.071.357.380,00	1.018.858.078,00	924.727.906,00	965.765.041,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Iz skraćene bilance moguće je izračunati apsolutnu i relativnu promjenu svih njenih pozicija. Prilikom izrade horizontalne analize korišten je bazni indeks kod kojeg se stanje u tekućem razdoblju stavlja u odnos s baznim razdobljem. U ovom radu 2018. godina je odabrana kao bazno razdoblje.

Tablica 5.

Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	-27.812,00	27.524.731,00	43.412.794,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	6.432.238,00	9.527.765,00	18.029.377,00

<i>Materijalna imovina</i>	33.111.138,00	63.079.833,00	57.074.475,00
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	-39.463.625,00	-48.078.618,00	-35.140.248,00
<i>Potraživanja</i>	0,00	0,00	0,00
<i>Odgođena porezna imovina</i>	-106.969,00	2.995.751,00	3.449.190,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	-51.947.949,00	-178.429.454,00	-149.062.967,00
<i>Zalihe</i>	21.478.912,00	-1.265.855,00	42.254.858,00
<i>Potraživanja</i>	-2.554.168,00	-61.894.038,00	-75.192.546,00
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	-42.536.986,00	-51.226.994,00	-58.971.408,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	-28.335.707,00	-64.042.567,00	-57.153.871,00
<i>Pl. tr. budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	-524.135,00	4.275.249,00	57.834,00
<i>Ukupna aktiva</i>	-52.499.302,00	-146.629.474,00	-105.592.339,00
<i>Kapital i rezerve</i>	7.081.232,00	3.844.561,00	24.562.819,00
<i>Rezerviranja</i>	-208.873,00	6.771.196,00	8.878.846,00
<i>Dugoročne obveze</i>	60.584.335,00	-34.886.391,00	-288.251,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	-119.856.884,00	-122.376.860,00	-139.055.615,00
<i>Odg. pl. troškova i prihoda budućeg razdoblja</i>	-99.112,00	18.020,00	309.862,00
<i>Ukupna pasiva</i>	-52.499.302,00	-146.629.474,00	-105.592.339,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Tablica 6.

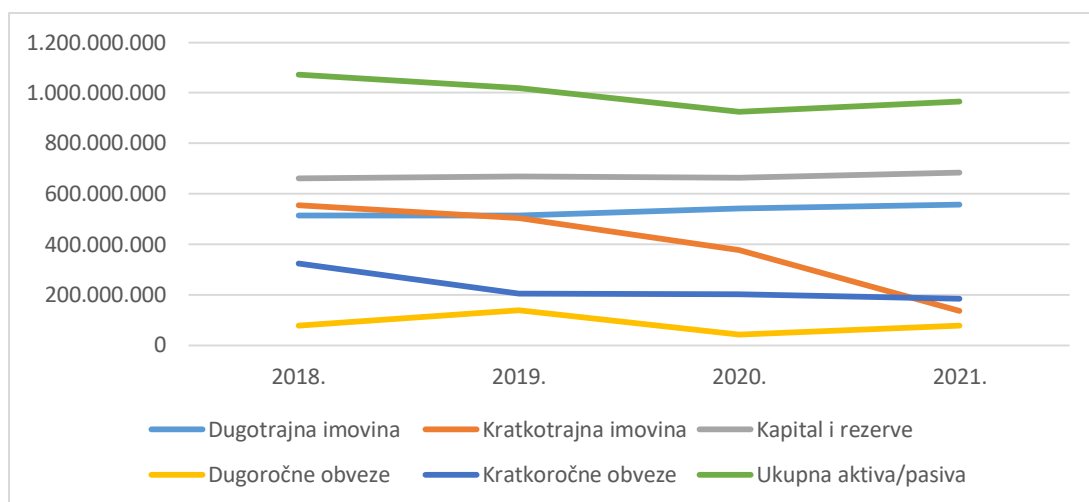
Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	-0,01%	5,35%	8,43%
<i>Nematerijalna imovina</i>	540,35%	800,40%	1514,60%
<i>Materijalna imovina</i>	9,62%	18,32%	16,58%
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	-23,49%	-28,62%	-20,92%
<i>Potraživanja</i>	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	-6,89%	192,89%	222,09%
<i>Kratkotrajna imovina</i>	-9,35%	-32,12%	-26,84%
<i>Zalihe</i>	22,93%	-1,35%	45,11%
<i>Potraživanja</i>	-0,84%	-20,37%	-24,75%
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	-72,01%	-86,72%	-99,83%
<i>Novac u banci i blagajni</i>	-28,64%	-64,74%	-57,78%
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	-55,94%	456,28%	6,17%
<i>Ukupna aktiva</i>	-4,90%	-13,69%	-9,86%
<i>Kapital i rezerve</i>	1,07%	0,58%	3,72%
<i>Rezerviranja</i>	-3,16%	102,58%	134,52%
<i>Dugoročne obveze</i>	78,17%	-45,01%	-0,37%
<i>Kratkoročne obveze</i>	-36,92%	-37,70%	-42,84%
<i>Odgođeno pl. troškova i prihoda budućeg razdoblja</i>	-4,88%	0,89%	15,26%
<i>Ukupna pasiva</i>	-4,90%	-13,69%	-9,86%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 3.

Kretanje pozicija bilance poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

Ukupna aktiva/pasiva poduzeća Kraš d.d. pokazuje opadajući trend u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok u 2021. godini pokazuje blagi rast.

Prema vertikalnoj analizi, značajne stavke dugotrajne imovine su dugotrajna materijalna imovina i dugotrajna financijska imovina. Ukupna dugotrajna imovina pokazivala je konstantni blagi rastući trend kretanja, pri čemu se u 2021. godini gotovo približava brojcima od 600 milijuna kuna. Dugotrajna materijalna imovina pokazivala je rastući trend kretanja u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok je u 2021. godini pokazivala pad, a dugotrajna financijska imovina je pokazivala obrnuti trend kretanja u odnosu na dugotrajnu materijalnu imovinu. Rast kretanja dugotrajne materijalne imovine upućuje na ulaganje u istu, a pad u 2021. godini upućuje na prodaju materijalne imovine. Prema vertikalnoj analizi, značajne stavke kratkotrajne imovine su kratkotrajna potraživanja i kratkotrajne zalihe. Ukupna kratkotrajna imovina pokazivala je konstantni opadajući trend kretanja koji prati kretanje ukupne imovine sve do 2020. godine. Kratkotrajna potraživanja pokazivala su konstantni pad, što upućuje na to da je poduzeće naplaćivalo svoja potraživanja, a zalihe su pokazivale nestabilan trend kretanja (rast, pad, rast), što upućuje na to da poduzeće prodaje zalihe, ali i nabavlja nove. S obzirom da se udio dugotrajne imovine u ukupnoj imovini približio 60% u odnosu na kratkotrajnu imovinu, unatoč velikom padu kratkotrajne imovine u 2021. godini, rast dugotrajne imovine rezultira blagim rastom ukupne imovine.

Kapital pokazuje dosta stabilan trend kretanja s blagim rastom u 2021. godini, što ukazuje na to da poduzeće ulaže u vlastite izvore financiranja. Dugoročne obveze pokazuju nestabilan trend kretanja, pri čemu pokazuju rast u 2019. godini, zatim pad u 2020. godini, te ponovo rast u 2021. godini. Kratkoročne obveze pokazuju konstantan opadajući trend kretanja, što znači da se obveze prema dobavljačima redovito podmiruju. Zbog stabilnog trenda kretanja kapitala i opadajućeg trenda kretanja

kratkoročnih obveza, pasiva pokazuje opadajući trend kretanja do 2020. godine, a u 2021. godini pokazuje blagi rastući trend zbog ulaganja u kapital i zbog rasta dugoročnih obveza.

Tablica 7.

Skraćena bilanca poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	1.154.671.972,00	1.251.446.989,00	1.287.228.546,00	1.245.436.812,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	9.673.664,00	13.896.701,00	14.655.781,00	16.669.900,00
<i>Materijalna imovina</i>	422.693.938,00	500.516.723,00	532.404.127,00	508.158.623,00
<i>Dug. fin. imovina</i>	679.124.362,00	735.629.250,00	739.432.351,00	719.028.480,00
<i>Potraživanja</i>	43.180.008,00	1.404.315,00	736.287,00	816.336,00
<i>Odg. porezna imovina</i>	0,00	0,00	0,00	763.473,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	728.837.556,00	733.447.118,00	682.422.401,00	652.544.210,00
<i>Zalihe</i>	107.283.511,00	125.205.906,00	121.236.086,00	123.655.311,00
<i>Potraživanja</i>	515.008.601,00	506.894.306,00	485.774.193,00	470.166.930,00
<i>Kratkotrajna fin. imovina</i>	10.774.724,00	7.126.016,00	11.005.123,00	7.233.059,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	95.770.720,00	94.220.890,00	64.406.999,00	51.488.910,00
<i>Pl. tr. bud. raz. i obr. pr.</i>	578.701,00	624.376,00	3.984.236,00	4.382.829,00
<i>Ukupna aktiva</i>	1.884.088.229,00	1.985.518.483,00	1.973.635.183,00	1.902.363.851,00
<i>Kapital i rezerve</i>	607.209.809,00	624.148.316,00	636.343.411,00	640.085.723,00
<i>Rezerviranja</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Dugoročne obveze</i>	248.310.583,00	348.032.797,00	318.981.452,00	390.363.649,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	1.028.567.837,00	1.013.337.370,00	1.018.310.320,00	867.336.931,00
<i>Odg. pl. tr. i pr. bud. raz.</i>	0,00	0,00	0,00	4.577.548,00
<i>Ukupna pasiva</i>	1.884.088.229,00	1.985.518.483,00	1.973.635.183,00	1.902.363.851,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 8.

Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	96.775.017,00	132.556.574,00	90.764.840,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	4.223.037,00	4.982.117,00	6.996.236,00
<i>Materijalna imovina</i>	77.822.785,00	109.710.189,00	85.464.685,00
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	56.504.888,00	60.307.989,00	39.904.118,00
<i>Potraživanja</i>	-41.775.693,00	-42.443.721,00	-42.363.672,00
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0,00	0,00	763.473,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	4.609.562,00	-46.415.155,00	-76.293.346,00
<i>Zalihe</i>	17.922.395,00	13.952.575,00	16.371.800,00
<i>Potraživanja</i>	-8.114.295,00	-29.234.408,00	-44.841.671,00
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	-3.648.708,00	230.399,00	-3.541.665,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	-1.549.830,00	-31.363.721,00	-44.281.810,00
<i>Pl. tr. bud. razdoblja i obračunati prihodi</i>	45.675,00	3.405.535,00	3.804.128,00
<i>Ukupna aktiva</i>	101.430.254,00	89.546.954,00	18.275.622,00
<i>Kapital i rezerve</i>	16.938.507,00	29.133.602,00	32.875.914,00
<i>Rezerviranja</i>	0,00	0,00	0,00
<i>Dugoročne obveze</i>	99.722.214,00	70.670.869,00	142.053.066,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	-15.230.467,00	-10.257.517,00	-161.230.906,00
<i>Odg. pl. tr. i prihoda budućeg razdoblja</i>	0,00	0,00	4.577.548,00

Ukupna pasiva | 101.430.254,00 89.546.954,00 18.275.622,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 9.

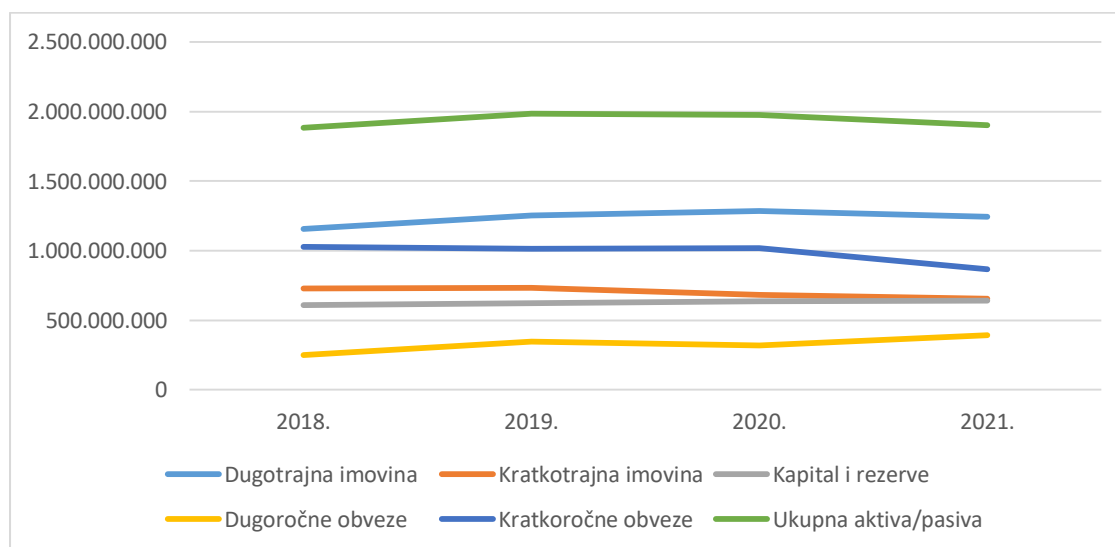
Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.

Pozicije bilance	2019.	2020.	2021.
Dugotrajna imovina	8,38%	11,48%	7,86%
Nematerijalna imovina	43,65%	51,50%	72,32%
Materijalna imovina	18,41%	25,95%	20,22%
Dugotrajna financijska imovina	8,32%	8,88%	5,88%
Potraživanja	-96,75%	-98,29%	-98,11%
Odgođena porezna imovina	0,00%	0,00%	0,00%
Kratkotrajna imovina	0,63%	-6,37%	-10,47%
Zalihe	16,71%	13,01%	15,26%
Potraživanja	-1,58%	-5,68%	-8,71%
Kratkotrajna financijska imovina	-33,86%	2,14%	-32,87%
Novac u banci i blagajni	-1,62%	-32,75%	-46,24%
Pl. tr. budućeg razdoblja i obračunati prihodi	7,89%	588,48%	657,36%
Ukupna aktiva	5,38%	4,75%	0,97%
Kapital i rezerve	2,79%	4,80%	5,41%
Rezerviranja	0,00%	0,00%	0,00%
Dugoročne obveze	40,16%	28,46%	57,21%
Kratkoročne obveze	-1,48%	-1,00%	-15,68%
Odg. pl. troškova i prihoda budućeg razdoblja	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupna pasiva	5,38%	4,75%	0,97%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 4.

Kretanje pozicija bilance poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Ukupna aktiva/pasiva poduzeća Vindija d.d. pokazuje rast u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, a 2020. i 2021. godine pokazuje opadajući trend rasta.

Ukupna dugotrajna imovina raste u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, a tek 2021. godine pokazuje pad. Značajne stavke dugotrajne imovine, dugotrajna financijska imovina te dugotrajna materijalna imovina pokazuju isti trend kretanja, što ukazuje na to da je poduzeće ulagalo u dugotrajnu imovinu, a 2021. ju je prodavalo. S druge strane, kratkotrajna imovina pokazuje isti trend kretanja kao i ukupna aktiva poduzeća. Pri tome, kratkotrajna potraživanja pokazuju konstantni opadajući trend kretanja, dok kratkotrajne zalihe pokazuju nestabilan trend kretanja kao i kod prethodnog poduzeća. Opadajući trend kretanja potraživanja znači da se potraživanja naplaćuju. 2019. godine rast dugotrajne imovine utječe na rast ukupne aktive, 2020. godine pad kratkotrajne imovine je veći od rasta dugotrajne imovine, stoga ukupna imovina pada, a 2021. godine i dugotrajnoj i kratkotrajnoj imovini pada vrijednost stoga ukupna aktiva pokazuje pad vrijednosti.

Kapital poduzeća pokazuje konstantni blagi rast, što ukazuje na povećanje kapitala iako se poduzeće najvećim dijelom financira iz kratkoročnih obveza. Dugoročne obveze pokazuju rast 2019. godine, zatim pad 2020. te rast 2021. godine, dok kratkoročne obveze pokazuju obrnut trend. S obzirom da je kapital dosta stabilan tijekom sve tri godine, kao i kratkoročne obveze do 2021. godine, kretanje dugoročnih obveza u 2019. i 2020. godini najviše utječu na kretanje ukupne pasive, a tek 2021. godine pad kratkoročnih obveza utječe na pad ukupne pasive.

Tablica 10.

Skraćena bilanca poduzeća Franck d.d.

Pozicije bilance	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Dugotrajna imovina</i>	537.930.000,00	550.781.000,00	553.475.000,00	555.625.000,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	89.263.000,00	102.100.000,00	100.690.000,00	96.607.000,00
<i>Materijalna imovina</i>	361.811.000,00	359.756.000,00	351.155.000,00	351.839.000,00
<i>Dugotrajna fin. imovina</i>	79.023.000,00	81.048.000,00	95.236.000,00	96.420.000,00
<i>Potraživanja</i>	1.999.000,00	500.000,00	0,00	0,00
<i>Odgođena porezna imovina</i>	5.834.000,00	7.377.000,00	6.394.000,00	6.759.000,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	427.974.000,00	262.584.000,00	187.215.000,00	209.910.000,00
<i>Zalihe</i>	60.921.000,00	65.550.000,00	68.458.000,00	67.382.000,00
<i>Potraživanja</i>	156.673.000,00	126.382.000,00	107.841.000,00	129.018.000,00
<i>Kratkotrajna fin. imovina</i>	175.565.000,00	6.384.000,00	2.595.000,00	4.909.000,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	34.815.000,00	64.268.000,00	8.321.000,00	8.601.000,00
<i>Pl. tr. bud. raz. i ob. prihodi</i>	15.616.000,00	22.318.000,00	27.334.000,00	32.518.000,00
<i>Ukupna aktiva</i>	981.520.000,00	835.683.000,00	768.024.000,00	794.053.000,00
<i>Kapital i rezerve</i>	366.638.000,00	388.292.000,00	412.140.000,00	448.405.000,00
<i>Rezerviranja</i>	2.683.000,00	2.480.000,00	2.139.000,00	2.323.000,00
<i>Dugoročne obveze</i>	79.894.000,00	205.317.000,00	200.336.000,00	180.494.000,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	509.093.000,00	220.426.000,00	133.336.000,00	142.475.000,00
<i>Odg. pl. tr. i pr. bud. razdoblja</i>	23.212.000,00	19.168.000,00	20.073.000,00	20.356.000,00

Ukupna pasiva | 981.520.000,00 | 835.683.000,00 | 768.024.000,00 | 794.053.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 11.

Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	12.851.000,00	15.545.000,00	13.695.000,00
<i>Nematerijalna imovina</i>	12.837.000,00	11.427.000,00	7.344.000,00
<i>Materijalna imovina</i>	-2.055.000,00	-10.656.000,00	-9.972.000,00
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	2.025.000,00	16.213.000,00	17.397.000,00
<i>Potraživanja</i>	-1.499.000,00	-1.999.000,00	-1.999.000,00
<i>Odgođena porezna imovina</i>	1.543.000,00	560.000,00	925.000,00
<i>Kratkotrajna imovina</i>	-165.390.000,00	-240.759.000,00	-218.064.000,00
<i>Zalihe</i>	4.629.000,00	7.537.000,00	6.461.000,00
<i>Potraživanja</i>	-30.291.000,00	-48.832.000,00	-27.655.000,00
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	-169.181.000,00	-172.970.000,00	-170.656.000,00
<i>Novac u banci i blagajni</i>	29.453.000,00	-26.494.000,00	-26.214.000,00
<i>Pl. tr. budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	6.702.000,00	11.718.000,00	16.902.000,00
<i>Ukupna aktiva</i>	-145.837.000,00	-213.496.000,00	-187.467.000,00
<i>Kapital i rezerve</i>	21.654.000,00	45.502.000,00	81.767.000,00
<i>Rezerviranja</i>	-203.000,00	-544.000,00	-360.000,00
<i>Dugoročne obveze</i>	125.423.000,00	120.442.000,00	100.600.000,00
<i>Kratkoročne obveze</i>	-288.667.000,00	-375.757.000,00	-366.618.000,00
<i>Odg. pl. troškova i prihoda budućeg razdoblja</i>	-4.044.000,00	-3.139.000,00	-2.856.000,00
<i>Ukupna pasiva</i>	-145.837.000,00	-213.496.000,00	-187.467.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 12.

Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Franck d.d.

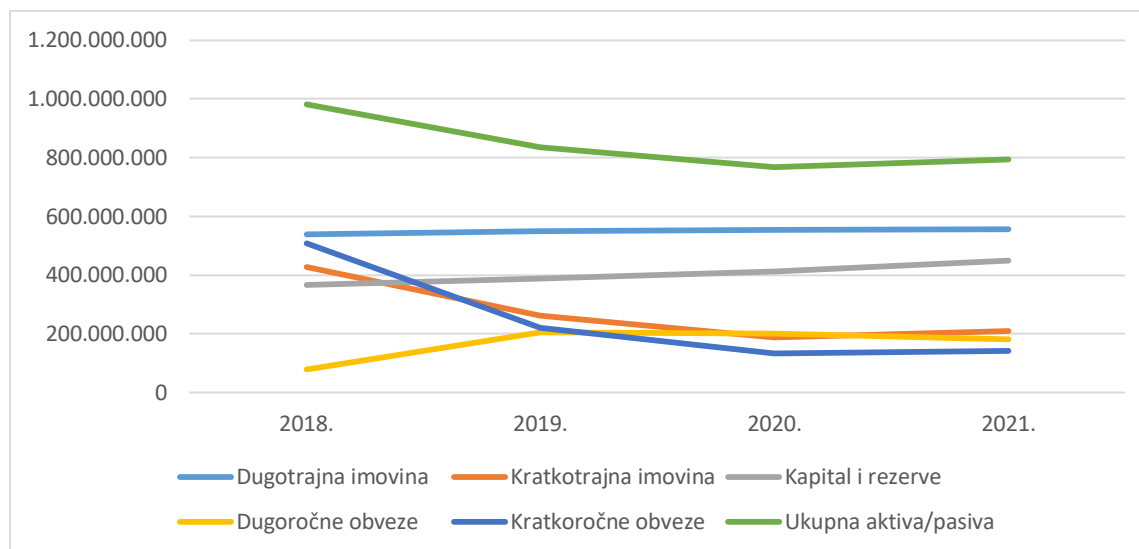
<i>Pozicije bilance</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	2,39%	2,89%	2,55%
<i>Nematerijalna imovina</i>	14,38%	12,80%	8,23%
<i>Materijalna imovina</i>	-0,57%	-2,95%	-2,76%
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	2,56%	20,52%	22,02%
<i>Potraživanja</i>	-74,99%	-100,00%	-100,00%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	26,45%	9,60%	15,86%
<i>Kratkotrajna imovina</i>	-38,64%	-56,26%	-50,95%
<i>Zalihe</i>	7,60%	12,37%	10,61%
<i>Potraživanja</i>	-19,33%	-31,17%	-17,65%
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	-96,36%	-98,52%	-97,20%
<i>Novac u banci i blagajni</i>	84,60%	-76,10%	-75,30%
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	42,92%	75,04%	108,24%
<i>Ukupna aktiva</i>	-14,86%	-21,75%	-19,10%
<i>Kapital i rezerve</i>	5,91%	12,41%	22,30%
<i>Rezerviranja</i>	-7,57%	-20,28%	-13,42%
<i>Dugoročne obveze</i>	156,99%	150,75%	125,92%
<i>Kratkoročne obveze</i>	-56,70%	-73,81%	-72,01%
<i>Odg. pl. tr. i prihoda budućeg razdoblja</i>	-17,42%	-13,52%	-12,30%

Ukupna pasiva | -14,86% -21,75% -19,10%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 5.

Kretanje pozicija bilance poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora.

Ukupna aktiva/pasiva društva pokazuje pad u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok 2021. godine pokazuje blagi rast.

Ukupna dugotrajna imovina pokazuje blagi rast sve tri godine. Dugotrajna materijalna imovina pokazuje pad prve dvije godine, a zatim rast 2021. godine, dok nematerijalna imovina pokazuje obrnut trend kretanja. Dugotrajna financijska imovina pokazuje rast sve tri godine. Kratkotrajna imovina pokazuje veliki pad u 2019. i 2020. godini, u odnosu na 2018. godinu. Razlog tome je pad kratkotrajne financijske imovine u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu sa 175 milijuna na 6 milijuna hrk. U 2020. godini vrijednost novca pada za 76,10% u odnosu na 2018. godinu. Tek 2021. godine kratkotrajna imovina pokazuje rast zbog povećanja vrijednosti kratkotrajnih potraživanja i zaliha. Veliki pad vrijednosti kratkotrajne imovine u prve dvije godine utječe na kretanje ukupne aktive poduzeća, a zatim porast vrijednosti dugotrajne i kratkotrajne imovine dovodi do porasta ukupne aktive u 2021. godini.

Kapital poduzeća pokazuje konstantni rast, što znači da poduzeće ulaže u kapital te se od 2019. godine financira iz vlastitih izvora. Dugoročne obveze rastu u 2019. godini, a 2020. i 2021. godine im vrijednost pada u odnosu na 2018. godinu. Kratkoročnim obvezama vrijednost značajno opada u 2019. i 2020. godini, što sugerira da poduzeće podmiruje kratkoročni kredit te prelazi na financiranje vlastitim izvorima, a u 2021. godini kratkoročne obveze ponovo rastu. Ukupna pasiva u 2019. godini pokazuje

opadajući rast zbog velikog pada kratkoročnih obveza, u 2020. godini pokazuje opadajući rast zbog pada vrijednosti i kratkoročnih i dugoročnih obveza. U 2021. godini kapital postiže najveći udio u pasivi poduzeća, te njegov rast ima veliki utjecaj na kretanje pasive.

4.4.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 13.

Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	856.801.941,00	885.542.358,00	878.158.374,00	958.570.255,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	847.703.733,00	876.720.737,00	823.754.341,00	935.059.163,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	9.098.208,00	8.821.621,00	54.404.033,00	23.511.092,00
<i>Poslovni rashodi</i>	805.406.037,00	876.356.469,00	859.986.729,00	932.486.052,00
<i>Promjene vr.i zaliha pr.</i>	6.705.760,00	-1.037.169,00	-6.084.041,00	-8.958.850,00
<i>Materijalni troškovi</i>	521.409.685,00	559.993.878,00	562.078.812,00	645.132.498,00
<i>Troškovi osoblja</i>	210.200.936,00	218.027.471,00	177.944.716,00	177.185.311,00
<i>Amortizacija</i>	32.633.140,00	30.208.122,00	32.151.133,00	34.018.715,00
<i>Ostali troškovi</i>	31.360.129,00	36.636.840,00	67.404.598,00	45.489.346,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	952.404,00	30.105.207,00	15.084.825,00	21.964.323,00
<i>Rezerviranja</i>	0,00	7.967,00	3.704.185,00	5.622.227,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	1.873.983,00	2.414.153,00	7.702.501,00	12.032.482,00
<i>Financijski prihodi</i>	6.567.723,00	5.185.904,00	10.881.002,00	8.532.875,00
<i>Financijski rashodi</i>	7.759.431,00	4.327.119,00	13.757.543,00	7.603.258,00
<i>Ukupni prihodi</i>	863.369.664,00	890.728.262,00	889.039.376,00	967.103.130,00
<i>Ukupni rashodi</i>	813.165.468,00	880.683.588,00	873.744.272,00	940.089.310,00
<i>Dobit ili gubitak prije op.</i>	50.204.196,00	10.044.674,00	15.295.104,00	27.013.820,00
<i>Porez na dobit</i>	9.964.910,00	2.512.615,00	865.087,00	6.987.825,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	40.239.286,00	7.532.059,00	14.430.017,00	20.025.995,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Tablica 14.

Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	28.740.417,00	21.356.433,00	101.768.314,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	29.017.004,00	-23.949.392,00	87.355.430,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	-276.587,00	45.305.825,00	14.412.884,00
<i>Poslovni rashodi</i>	70.950.432,00	54.580.692,00	127.080.015,00
<i>Promjene vrijednosti zaliha pr.</i>	-7.742.929,00	-12.789.801,00	-15.664.610,00
<i>Materijalni troškovi</i>	38.584.193,00	40.669.127,00	123.722.813,00
<i>Troškovi osoblja</i>	7.826.535,00	-32.256.220,00	-33.015.625,00
<i>Amortizacija</i>	-2.425.018,00	-482.007,00	1.385.575,00
<i>Ostali troškovi</i>	5.276.711,00	36.044.469,00	14.129.217,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	29.152.803,00	14.132.421,00	21.011.919,00
<i>Rezerviranja</i>	7.967,00	3.704.185,00	5.622.227,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	540.170,00	5.828.518,00	10.158.499,00

<i>Financijski prihodi</i>	-1.381.819,00	4.313.279,00	1.965.152,00
<i>Financijski rashodi</i>	-3.432.312,00	5.998.112,00	-156.173,00
<i>Ukupni prihodi</i>	27.358.598,00	25.669.712,00	103.733.466,00
<i>Ukupni rashodi</i>	67.518.120,00	60.578.804,00	126.923.842,00
<i>Dobit ili gubitak prije op.</i>	-40.159.522,00	-34.909.092,00	-23.190.376,00
<i>Porez na dobit</i>	-7.452.295,00	-9.099.823,00	-2.977.085,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-32.707.227,00	-25.809.269,00	-20.213.291,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Tablica 15.

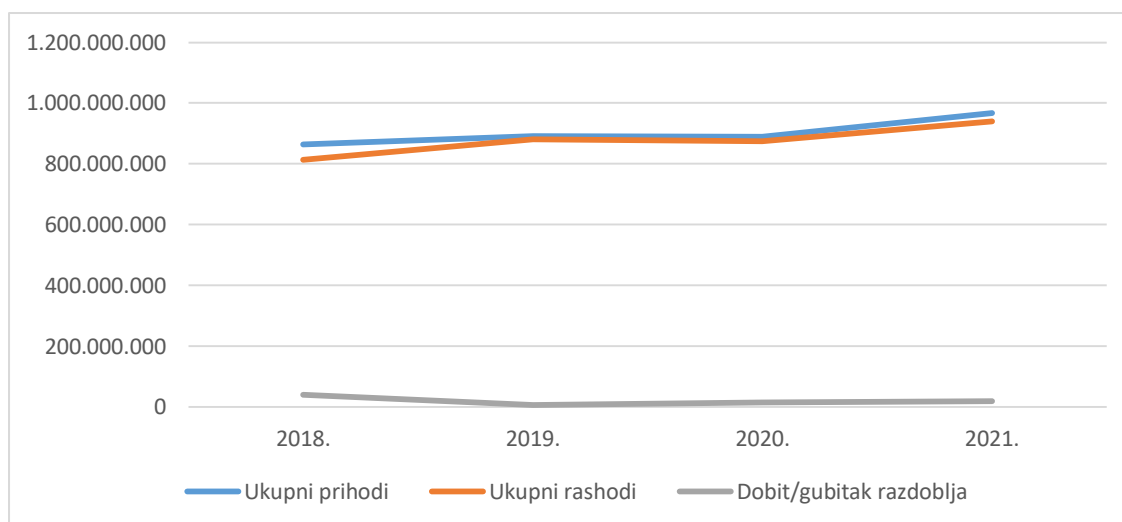
Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	3,35%	2,49%	11,88%
<i>Prihodi od prodaje</i>	3,42%	-2,83%	10,30%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	-3,04%	497,96%	158,41%
<i>Poslovni rashodi</i>	8,81%	6,78%	15,78%
<i>Promjene vrijednosti zaliha pr.</i>	-115,47%	-190,73%	-233,60%
<i>Materijalni troškovi</i>	7,40%	7,80%	23,73%
<i>Troškovi osoblja</i>	3,72%	-15,35%	-15,71%
<i>Amortizacija</i>	-7,43%	-1,48%	4,25%
<i>Ostali troškovi</i>	16,83%	114,94%	45,05%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	3.060,97%	1483,87%	2206,20%
<i>Rezerviranja</i>	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	28,82%	311,02%	542,08%
<i>Financijski prihodi</i>	-21,04%	65,67%	29,92%
<i>Financijski rashodi</i>	-44,23%	77,30%	-2,01%
<i>Ukupni prihodi</i>	3,17%	2,97%	12,01%
<i>Ukupni rashodi</i>	8,30%	7,45%	15,61%
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	-79,99%	-69,53%	-46,19%
<i>Porez na dobit</i>	-74,79%	-91,32%	-29,88%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-81,28%	-64,14%	-50,23%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 6.

Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

Ukupni prihodi poduzeća Kraš d.d. pokazuju rast u 2019. godini, zatim blagi pad u 2020. godini, a onda veliki rast u 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Upravo tako su se kretali i poslovni prihodi koji imaju najveći udio u ukupnim prihodima, dok su se financijski prihodi kretali obrnutim trendom. Kako je vidljivo na grafu, ukupni rashodi imaju identičan smjer kretanja kao i prihodi. Kroz sve 4 godine poslovanja, poduzeće ima veće prihode od rashoda stoga poduzeće ostvaruje dobit. Linija dobiti se kretala obrnutim trendom od linija prihoda i rashoda. 2019. godine prihodi su rasli manje od rashoda što dovodi do pada linije dobiti. U 2020. godini prihodi su padali manje nego rashodi što dovodi do rasta linije dobiti, a u 2021. godini prihodi su rasli više nego rashodi što je dovelo do toga da linija dobiti i dalje ima rastuću putanju.

Tablica 16.

Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.

Pozicije računa dobiti i gubitka	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Poslovni prihodi</i>	2.867.664.157,00	2.985.647.151,00	2.962.049.412,00	3.206.025.868,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	2.840.581.027,00	2.953.985.175,00	2.935.363.094,00	3.170.886.516,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	27.083.130,00	31.661.976,00	26.686.318,00	35.139.352,00
<i>Poslovni rashodi</i>	2.814.630.752,00	2.944.027.067,00	2.926.767.777,00	3.198.032.237,00
<i>Promjene vr. zaliha pr.</i>	3.174.159,00	-10.564.783,00	7.910.321,00	-3.941.448,00
<i>Materijalni troškovi</i>	2.398.644.271,00	2.514.742.783,00	2.439.478.096,00	2.643.387.183,00
<i>Troškovi osoblja</i>	123.219.996,00	131.376.160,00	134.457.415,00	143.840.889,00
<i>Amortizacija</i>	51.236.461,00	30.128.752,00	37.963.371,00	44.142.788,00
<i>Ostali troškovi</i>	25.200.119,00	29.015.246,00	30.036.376,00	32.493.069,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	806.132,00	573.272,00	1.055.370,00	4.727.706,00
<i>Rezerviranja</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	212.349.614,00	248.755.637,00	275.866.828,00	333.382.050,00
<i>Financijski prihodi</i>	5.066.905,00	2.164.485,00	1.724.832,00	13.135.248,00
<i>Financijski rashodi</i>	22.063.941,00	18.493.685,00	18.649.247,00	17.326.855,00
<i>Ukupni prihodi</i>	2.872.731.062,00	2.987.811.636,00	2.963.774.244,00	3.219.161.116,00
<i>Ukupni rashodi</i>	2.836.694.693,00	2.962.520.752,00	2.945.417.024,00	3.215.359.092,00

<i>Dobit ili gubitak prije op.</i>	36.036.369,00	25.290.341,00	18.357.220,00	3.802.024,00
<i>Porez na dobit</i>	6.821.256,00	5.043.341,00	3.749.846,00	-715.338,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	29.215.113,00	20.247.543,00	14.607.374,00	4.517.362,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 17.

Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	117.982.994,00	94.385.255,00	338.361.711,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	113.404.148,00	94.782.067,00	330.305.489,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	4.578.846,00	-396.812,00	8.056.222,00
<i>Poslovni rashodi</i>	129.396.315,00	112.137.025,00	383.401.485,00
<i>Promjene vrijednosti zaliha pr.</i>	-13.738.942,00	4.736.162,00	-7.115.607,00
<i>Materijalni troškovi</i>	116.098.512,00	40.833.825,00	244.742.912,00
<i>Troškovi osoblja</i>	8.156.164,00	11.237.419,00	20.620.893,00
<i>Amortizacija</i>	-21.107.709,00	-13.273.090,00	-7.093.673,00
<i>Ostali troškovi</i>	3.815.127,00	4.836.257,00	7.292.950,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	-232.860,00	249.238,00	3.921.574,00
<i>Rezerviranja</i>	0,00	0,00	0,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	36.406.023,00	63.517.214,00	121.032.436,00
<i>Financijski prihodi</i>	-2.902.420,00	-3.342.073,00	8.068.343,00
<i>Financijski rashodi</i>	-3.570.256,00	-3.414.694,00	-4.737.086,00
<i>Ukupni prihodi</i>	115.080.574,00	91.043.182,00	346.430.054,00
<i>Ukupni rashodi</i>	125.826.059,00	108.722.331,00	378.664.399,00
<i>Dobit ili gubitak prije op.</i>	-10.745.485,00	-17.679.149,00	-32.234.345,00
<i>Porez na dobit</i>	-1.777.915,00	-3.071.410,00	-7.536.594,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-8.967.570,00	-14.607.739,00	-24.697.751,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 18.

Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.

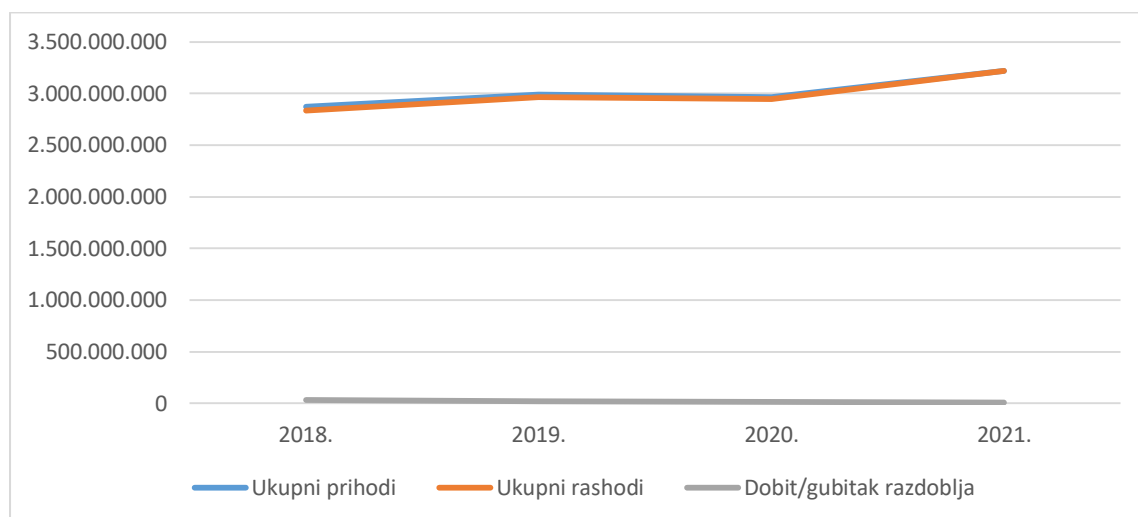
<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	4,11%	3,29%	11,80%
<i>Prihodi od prodaje</i>	3,99%	3,34%	11,63%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	16,91%	-1,47%	29,75%
<i>Poslovni rashodi</i>	4,60%	3,98%	13,62%
<i>Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje</i>	-432,84%	149,21%	-224,17%
<i>Materijalni troškovi</i>	4,84%	1,70%	10,20%
<i>Troškovi osoblja</i>	6,62%	9,12%	16,74%
<i>Amortizacija</i>	-41,20%	-25,91%	-13,84%
<i>Ostali troškovi</i>	15,14%	19,19%	28,94%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	-28,89%	30,92%	486,47%
<i>Rezerviranja</i>	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	17,14%	29,91%	57,00%
<i>Financijski prihodi</i>	-57,28%	-65,96%	159,24%
<i>Financijski rashodi</i>	-16,18%	-15,48%	-21,47%
<i>Ukupni prihodi</i>	4,01%	3,17%	12,06%
<i>Ukupni rashodi</i>	4,44%	3,83%	13,35%

<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	-29,82%	-49,06%	-89,45%
<i>Porez na dobit</i>	-26,06%	-45,03%	-110,49%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-30,69%	-50,00%	-84,54%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 7.

Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Ukupni prihodi poduzeća Vindija d.d. pokazuju rast u 2019. godini, zatim blagi pad u 2020. godini, a onda veliki rast u 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Tako su se kretali i poslovni prihodi koji imaju najveći udio u ukupnim prihodima. Financijski prihodi su prve dvije godine pokazivali padajući trend kretanja, a zatim u 2021. godini veliki rast vrijednosti. Kako je vidljivo na grafu, ukupni rashodi imaju identičan smjer kretanja kao i prihodi. Poduzeće ostvaruje dobit kroz sve 4 godine. 2019. godine prihodi su rasli manje od rashoda, 2020. godine prihodi ostvaruju veći pad od rashoda, a 2021. godine prihodi ponovo rastu manje od rashoda što opravdava konstantni opadajući trend linije dobiti poduzeća.

Tablica 19.

Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	651.598.000,00	628.356.000,00	571.569.000,00	612.136.000,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	620.771.000,00	610.760.000,00	558.375.000,00	596.341.000,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	30.827.000,00	17.596.000,00	13.194.000,00	15.795.000,00
<i>Poslovni rashodi</i>	612.594.000,00	580.628.000,00	538.333.000,00	573.792.000,00
<i>Promjene vrijednosti zaliha pr.</i>	-4.169.000,00	-721.000,00	-4.153.000,00	-116.000,00
<i>Materijalni troškovi</i>	400.097.000,00	429.515.000,00	400.490.000,00	428.660.000,00
<i>Troškovi osoblja</i>	89.120.000,00	84.507.000,00	80.101.000,00	81.044.000,00
<i>Amortizacija</i>	29.857.000,00	32.359.000,00	32.539.000,00	31.342.000,00
<i>Ostali troškovi</i>	7.979.000,00	7.808.000,00	7.638.000,00	9.411.000,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	10.782.000,00	2.825.000,00	3.837.000,00	2.288.000,00

<i>Rezerviranja</i>	9.240.000,00	9.968.000,00	8.969.000,00	9.799.000,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	69.688.000,00	14.367.000,00	8.912.000,00	11.364.000,00
<i>Financijski prihodi</i>	224.702.000,00	95.533.000,00	2.903.000,00	3.250.000,00
<i>Financijski rashodi</i>	170.861.000,00	108.432.000,00	11.748.000,00	5.611.000,00
<i>Ukupni prihodi</i>	876.300.000,00	723.889.000,00	574.472.000,00	615.386.000,00
<i>Ukupni rashodi</i>	783.455.000,00	689.060.000,00	550.081.000,00	579.403.000,00
<i>Dobit ili gubitak prije op.</i>	92.845.000,00	34.829.000,00	24.391.000,00	35.983.000,00
<i>Porez na dobit</i>	47.766.000,00	-1.543.000,00	983.000,00	-365.000,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	45.079.000,00	36.372.000,00	23.408.000,00	36.348.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 20.

Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	-23.242.000,00	-80.029.000,00	-39.462.000,00
<i>Prihodi od prodaje</i>	-10.011.000,00	-62.396.000,00	-24.430.000,00
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	-13.231.000,00	-17.633.000,00	-15.032.000,00
<i>Poslovni rashodi</i>	-31.966.000,00	-74.261.000,00	-38.802.000,00
<i>Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje</i>	3.448.000,00	16.000,00	4.053.000,00
<i>Materijalni troškovi</i>	29.418.000,00	393.000,00	28.563.000,00
<i>Troškovi osoblja</i>	-4.613.000,00	-9.019.000,00	-8.076.000,00
<i>Amortizacija</i>	2.502.000,00	2.682.000,00	1.485.000,00
<i>Ostali troškovi</i>	-171.000,00	-341.000,00	1.432.000,00
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	-7.957.000,00	-6.945.000,00	-8.494.000,00
<i>Rezerviranja</i>	728.000,00	-271.000,00	559.000,00
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	-55.321.000,00	-60.776.000,00	-58.324.000,00
<i>Financijski prihodi</i>	-129.169.000,00	-221.799.000,00	-221.452.000,00
<i>Financijski rashodi</i>	-62.429.000,00	-159.113.000,00	-165.250.000,00
<i>Ukupni prihodi</i>	-152.411.000,00	-301.828.000,00	-260.914.000,00
<i>Ukupni rashodi</i>	-94.395.000,00	-233.374.000,00	-204.052.000,00
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	-58.016.000,00	-68.454.000,00	-56.862.000,00
<i>Porez na dobit</i>	-49.309.000,00	-46.783.000,00	-48.131.000,00
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-8.707.000,00	-21.671.000,00	-8.731.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 21.

Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.

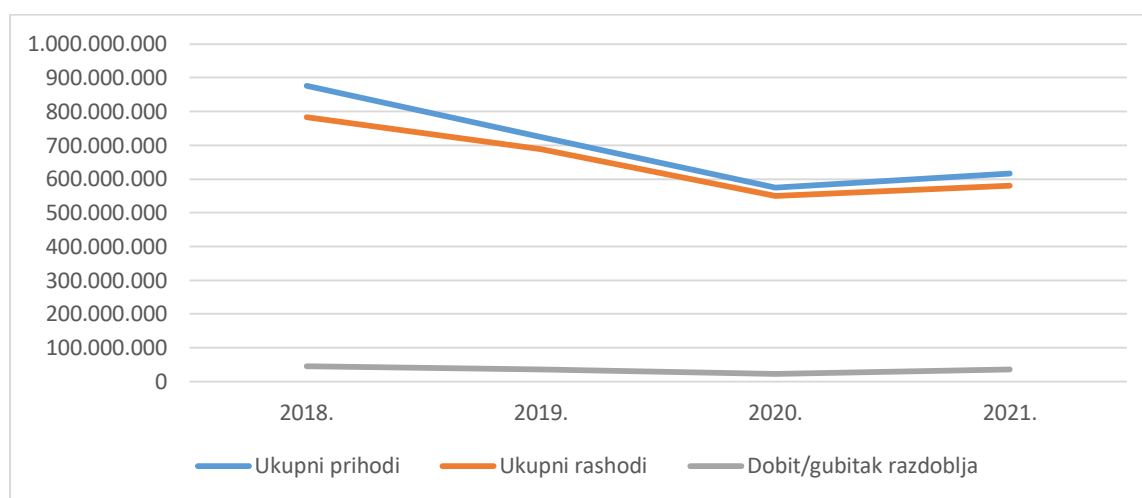
<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	-3,57%	-12,28%	-6,06%
<i>Prihodi od prodaje</i>	-1,61%	-10,05%	-3,94%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	-42,92%	-57,20%	-48,76%
<i>Poslovni rashodi</i>	-5,22%	-12,12%	-6,33%
<i>Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje</i>	-82,71%	-0,38%	-97,22%
<i>Materijalni troškovi</i>	7,35%	0,10%	7,14%
<i>Troškovi osoblja</i>	-5,18%	-10,12%	-9,06%
<i>Amortizacija</i>	8,38%	8,98%	4,97%
<i>Ostali troškovi</i>	-2,14%	-4,27%	17,95%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	-73,80%	-64,41%	-78,78%

<i>Rezerviranja</i>	7,88%	-2,93%	6,05%
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	-79,38%	-87,21%	-83,69%
<i>Financijski prihodi</i>	-57,48%	-98,71%	-98,55%
<i>Financijski rashodi</i>	-36,54%	-93,12%	-96,72%
<i>Ukupni prihodi</i>	-17,39%	-34,44%	-29,77%
<i>Ukupni rashodi</i>	-12,05%	-29,79%	-26,05%
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	-62,49%	-73,73%	-61,24%
<i>Porez na dobit</i>	-103,23%	-97,94%	-100,76%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	-19,31%	-48,07%	-19,37%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 8.

Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora

Ukupni prihodi poduzeća Franck d.d. pokazuju pad u 2019. i 2020. godini, zatim rast u 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Isto su se kretali poslovni i financijski prihodi. Kako je vidljivo na grafu, ukupni rashodi imaju identičan smjer kretanja kao i prihodi. Poduzeće ostvaruje dobit kroz sve 4 godine. Dobit pokazuje blagi pad u 2019. i 2020. godini jer je prihodima vrijednost pala više nego rashodima, a 2021. godine dobit pokazuje blagi rast jer prihodima raste vrijednosti više nego rashodima.

4.4.3. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

Tablica 22.

Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili sm. NT prije pr. u rad. Kkp.</i>	82.837.336,00	39.246.081,00	45.950.858,00	68.821.200,00
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	90.777,00	-35.760.768,00	80.988.613,00	-27.016.586,00
<i>Novac iz poslovanja</i>	82.928.113,00	3.485.313,00	126.939.471,00	41.804.614,00

Novčani izdaci za kamate	0,00	3.655.595,00	1.359.442,00	877.361,00
Plaćeni porez na dobit	0,00	9.371.673,00	0,00	0,00
NT od poslovnih aktivnosti	82.928.113,00	-9.541.955,00	125.580.029,00	40.927.253,00
Ukupni primici od inv. aktivnosti	26.597.186,00	124.245.344,00	39.222.764,00	37.368.999,00
Ukupni izdaci od inve. aktivnosti	60.408.643,00	98.189.368,00	90.090.740,00	79.372.317,00
NT od investicijskih aktivnosti	-33.811.457,00	26.055.976,00	-50.867.976,00	-42.003.318,00
Ukupni primici od fin. aktivnosti	165.422.215,00	226.783.244,00	68.125.654,00	80.747.349,00
Ukupni izdaci od fin. aktivnosti	189.132.495,00	271.632.972,00	178.544.567,00	72.782.588,00
NT od finansijskih aktivnosti	-23.710.280,00	-44.849.728,00	-110.418.913,00	7.964.761,00
Neto pov. ili smanjenje NT	25.406.376,00	-28.335.707,00	-35.706.860,00	6.888.696,00
Novac i nov. ekv. na početku raz.	73.515.276,00	98.921.652,00	70.585.945,00	34.879.085,00
Novac i nov. Ekv. na kraju raz.	98.921.652,00	70.585.945,00	34.879.085,00	41.767.781,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim finansijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Tablica 23.

Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.

Pozicije izvještaja o novčanom toku	2019.	2020.	2021.
Pov. ili sm. NT prije pr. u radnom kapitalu	-43.591.255,00	-36.886.478,00	-14.016.136,00
Promjene u radnom kapitalu	-35.851.545,00	80.897.836,00	-27.107.363,00
Novac iz poslovanja	-79.442.800,00	44.011.358,00	-41.123.499,00
Novčani izdaci za kamate	3.655.595,00	1.359.442,00	877.361,00
Plaćeni porez na dobit	9.371.673,00	0,00	0,00
NT od poslovnih aktivnosti	-92.470.068,00	42.651.916,00	-42.000.860,00
Ukupni primici od investicijskih aktivnosti	97.648.158,00	12.625.578,00	10.771.813,00
Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti	37.780.725,00	29.682.097,00	18.963.674,00
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	59.867.433,00	-17.056.519,00	-8.191.861,00
Ukupni novčani primici od finansijskih aktivnosti	61.361.029,00	-97.296.561,00	-84.674.866,00
Ukupni novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	82.500.477,00	-10.587.928,00	-116.349.907,00
Neto novčani tijek od finansijskih aktivnosti	-21.139.448,00	-86.708.633,00	31.675.041,00
Neto povećanje ili smanjenje novčanih tokova	-53.742.083,00	-61.113.236,00	-18.517.680,00
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	25.406.376,00	-2.929.331,00	-38.636.191,00
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	-28.335.707,00	-64.042.567,00	-57.153.871,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim finansijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Tablica 24.

Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.

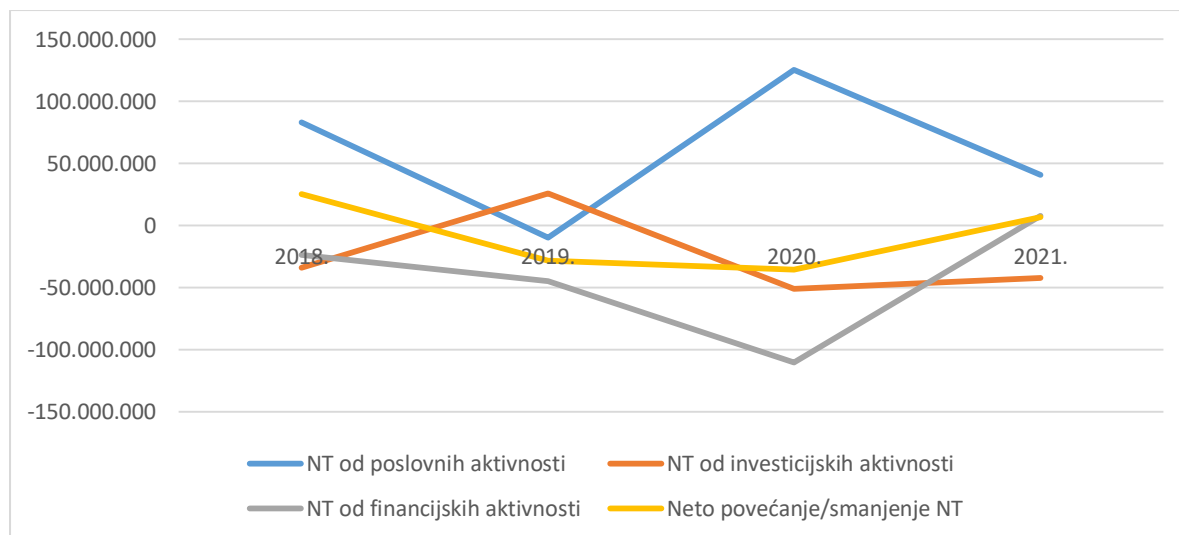
Pozicije izvještaja o novčanom toku	2019.	2020.	2021.
Pov. ili sm. NT prije promjena u radnom kapitalu	-52,62%	-44,53%	-16,92%
Promjene u radnom kapitalu	-39.494,08%	89117,11%	-29861,49%
Novac iz poslovanja	-95,80%	53,07%	-49,59%
Novčani izdaci za kamate	0,00%	0,00%	0,00%
Plaćeni porez na dobit	0,00%	0,00%	0,00%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	-111,51%	51,43%	-50,65%
Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti	367,14%	47,47%	40,50%
Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	62,54%	49,14%	31,39%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-177,06%	50,45%	24,23%
Ukupni novčani primici od finansijskih aktivnosti	37,09%	-58,82%	-51,19%

<i>Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti</i>	43,62%	-5,60%	-61,52%
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	89,16%	365,70%	-133,59%
<i>Neto povećanje ili smanjenje novčanih tokova</i>	-211,53%	-240,54%	-72,89%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja</i>	34,56%	-3,98%	-52,56%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja</i>	-28,64%	-64,74%	-57,78%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 9.

Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

Novčani tijek od poslovnih aktivnosti kroz odabrano razdoblje poslovanja ima vrlo nestabilno kretanje. U 2019. godini vrijednost drastično pada, u 2020. jako raste, a u 2021. ponovo ima veliki pad vrijednosti. Za razliku od novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti, novčani tijek od investicijskih aktivnosti ima obrnut tijek kretanja, raste, pada, zatim ponovo ima blagi porast vrijednosti u 2021. godini. Novčani tijek od financijskih aktivnosti pokazuje pad vrijednosti u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok 2021. godine pokazuje veliki porast vrijednosti. Zbrajanjem vrijednosti ove tri vrste novčanih tokova dobiva se ukupna vrijednost neto novčanih tokova. Ukupni neto novčani tokovi pokazuju smanjenje od 53 milijuna kuna u 2019. godini, smanjenje od 61 milijun kuna u 2020. godini te smanjenje od 18 milijuna kuna u 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Grafički, linija neto povećanja/smanjenja novčanih tokova prikazuje pad vrijednosti u 2019. godini, zatim još veći pad u 2020. godini, a kako u 2020. godini pada vrijednost smanjenja novčanih tokova sa 61 milijun na 18 milijuna kuna, tako je i linija na grafikonu dobila uzlaznu putanju.

Tablica 25.

Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili sm. NT pr. pr. u rad. kap.</i>	83.512.815,00	54.749.389,00	58.564.821,00	63.502.124,00
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	-5.590.530,00	4.925.021,00	-17.313.633,00	5.533.242,00
<i>Novac iz poslovanja</i>	77.922.285,00	59.674.410,00	41.251.188,00	69.035.366,00
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	21.236.685,00	16.435.551,00	15.894.353,00	16.305.028,00
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	5.084.035,00	6.654.639,00	5.487.820,00	3.976.315,00
<i>NT od poslovnih aktivnosti</i>	51.601.565,00	36.584.220,00	19.869.015,00	48.754.023,00
<i>Ukupni primici od inv. aktivnosti</i>	8.527.973,00	12.776.335,00	63.521.522,00	31.182.951,00
<i>Ukupni izdaci od inv. aktivnosti</i>	48.639.646,00	48.729.138,00	49.914.393,00	39.311.408,00
<i>NT od investicijskih aktivnosti</i>	-40.111.673,00	-35.952.803,00	13.607.129,00	-8.128.457,00
<i>Ukupni primici od fin. aktivnosti</i>	143.461.411,00	167.564.933,00	155.593.401,00	58.460.137,00
<i>Ukupni izdaci od fin. aktivnosti</i>	171.551.346,00	169.738.482,00	218.852.092,00	112.004.900,00
<i>NT od financijskih aktivnosti</i>	-28.089.935,00	-2.173.549,00	-63.258.691,00	-53.544.763,00
<i>Neto pov. ili sm. NT</i>	-16.600.043,00	-1.542.132,00	-29.782.547,00	-12.919.197,00
<i>Novac i nov. ekv. na poč. raz.</i>	144.130.423,00	97.530.380,00	95.988.248,00	66.205.701,00
<i>Novac i nov. Ekv. na kraju raz.</i>	97.530.380,00	95.988.248,00	66.205.701,00	53.286.504,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 26.

Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili smanjenje NT prije pr. u rad. kap.</i>	-28.763.426,00	-24.947.994,00	-20.010.691,00
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	10.515.551,00	-11.723.103,00	11.123.772,00
<i>Novac iz poslovanja</i>	-18.247.875,00	-36.671.097,00	-8.886.919,00
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	-4.801.134,00	-5.342.332,00	-4.931.657,00
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	1.570.604,00	403.785,00	-1.107.720,00
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-15.017.345,00	-31.732.550,00	-2.847.542,00
<i>Ukupni primici od inv. aktivnosti</i>	4.248.362,00	54.993.549,00	22.654.978,00
<i>Ukupni izdaci od inv. aktivnosti</i>	89.492,00	1.274.747,00	-9.328.238,00
<i>NT od investicijskih aktivnosti</i>	4.158.870,00	53.718.802,00	31.983.216,00
<i>Ukupni primici od financijskih aktivnosti</i>	24.103.522,00	12.131.990,00	-85.001.274,00
<i>Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-1.812.864,00	47.300.746,00	-59.546.446,00
<i>NT od financijskih aktivnosti</i>	25.916.386,00	-35.168.756,00	-25.454.828,00
<i>Neto pov. ili smanjenje novčanih tokova</i>	15.057.911,00	-13.182.504,00	3.680.846,00
<i>Novac i nov. ekv. na početku razdoblja</i>	-16.600.043,00	-18.142.175,00	-47.924.722,00
<i>Novac i nov. ekv. na kraju razdoblja</i>	-1.542.132,00	-31.324.679,00	-44.243.876,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Tablica 27.

Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.

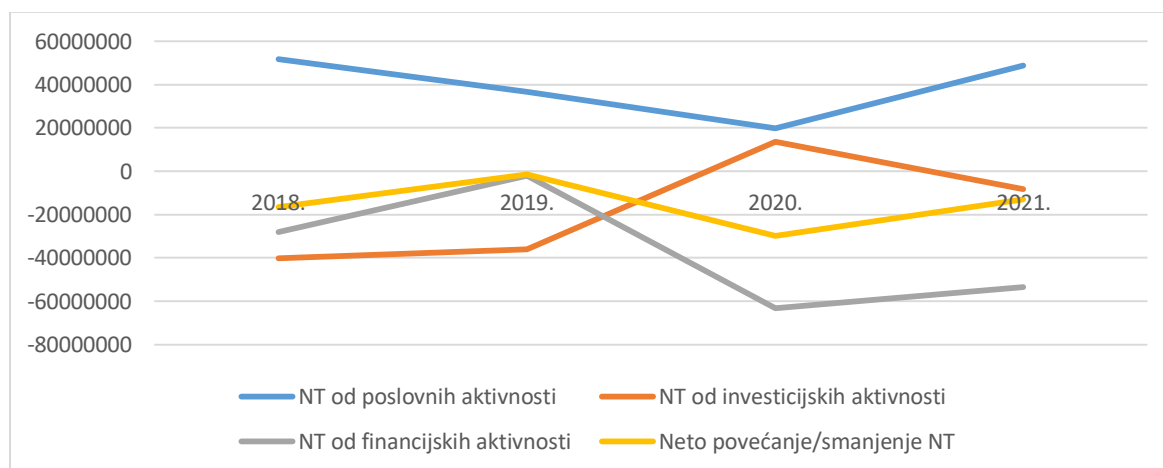
<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili sm. novčanih tokova prije pr. u radnom kapitalu</i>	-34,44%	-29,87%	-23,96%
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	-188,10%	209,70%	-198,98%
<i>Novac iz poslovanja</i>	-23,42%	-47,06%	-11,40%
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	-22,61%	-25,16%	-23,22%

<i>Plaćeni porez na dobit</i>	30,89%	7,94%	-21,79%
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-29,10%	-61,50%	-5,52%
<i>Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti</i>	49,82%	644,86%	265,65%
<i>Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti</i>	0,18%	2,62%	-19,18%
<i>Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti</i>	-10,37%	-133,92%	-79,74%
<i>Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti</i>	16,80%	8,46%	-59,25%
<i>Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-1,06%	27,57%	-34,71%
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	-92,26%	125,20%	90,62%
<i>Neto povećanje ili smanjenje novčanih tokova</i>	-90,71%	79,41%	-22,17%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja</i>	-14,54%	-15,90%	-41,99%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja</i>	-1,58%	-32,12%	-45,36%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 10.

Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Novčani tijek od poslovnih aktivnosti pokazuje pad u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok 2021. godine pokazuje rast vrijednosti. Novčani tijek od investicijskih aktivnosti pokazuje obrnut trend kretanja, a novčani tijek od financijskih aktivnosti pokazuje nestabilan trend kretanja, rast u 2019. godini, pad u 2020. godini te ponovan rast u 2021. godini. Sličnu putanju kretanja novčanih tijekova od financijskih aktivnosti ima i linija neto povećanja/smanjenja novčanog tijeka. Naime, povećanja vrijednosti novčanih tijekova od investicijskih i financijskih aktivnosti u 2019. godini dovode do rasta linije neto povećanja/smanjenja novčanog tijeka, smanjenja vrijednosti novčanih tijekova od poslovnih i financijskih aktivnosti u 2020. godini dovode do pada linije neto povećanja/smanjenja novčanog tijeka, a povećanja vrijednosti novčanih tijekova od poslovnih aktivnosti i financijskih aktivnosti dovodi do rasta linije neto povećanja/smanjenja novčanog tijeka.

Tablica 28.

Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili sm. NT prije pr. u rad. kap.</i>	88.646.000,00	86.154.000,00	70.843.000,00	76.881.000,00
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	36.298.000,00	-10.700.000,00	-32.008.000,00	-22.543.000,00
<i>Novac iz poslovanja</i>	124.944.000,00	75.454.000,00	38.835.000,00	54.338.000,00
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	6.594.000,00	15.584.000,00	7.700.000,00	4.231.000,00
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	1.152.000,00	0,00	0,00	0,00
<i>NT od poslovnih aktivnosti</i>	117.198.000,00	59.870.000,00	31.135.000,00	50.107.000,00
<i>Ukupni primici od inv. aktivnosti</i>	75.815.000,00	115.491.000,00	6.174.000,00	6.499.000,00
<i>Ukupni izdaci od inv. aktivnosti</i>	106.068.000,00	73.105.000,00	28.220.000,00	40.492.000,00
<i>Neto NT od investicijskih aktivnosti</i>	-30.253.000,00	42.386.000,00	-22.046.000,00	-33.993.000,00
<i>Ukupni primici od fin. aktivnosti</i>	181.309.000,00	44.637.000,00	16.115.000,00	27.252.000,00
<i>Ukupni izdaci od fin. aktivnosti</i>	312.908.000,00	117.440.000,00	81.151.000,00	43.086.000,00
<i>NT od financijskih aktivnosti</i>	-131.599.000,00	-72.803.000,00	-65.036.000,00	-15.834.000,00
<i>Neto povećanje ili smanjenje NT</i>	-44.654.000,00	29.453.000,00	-55.947.000,00	280.000,00
<i>Novac i nov. ekv. na početku raz.</i>	79.469.000,00	34.815.000,00	64.268.000,00	8.321.000,00
<i>Novac i nov. ekv. na kraju razdoblja</i>	34.815.000,00	64.268.000,00	8.321.000,00	8.601.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 29.

Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Pov. ili sm. NT prije pr. u rad. kap.</i>	-2.492.000,00	-17.803.000,00	-11.765.000,00
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	-46.998.000,00	-68.306.000,00	-58.841.000,00
<i>Novac iz poslovanja</i>	-49.490.000,00	-86.109.000,00	-70.606.000,00
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	8.990.000,00	1.106.000,00	-2.363.000,00
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	-1.152.000,00	-1.152.000,00	-1.152.000,00
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-57.328.000,00	-86.063.000,00	-67.091.000,00
<i>Ukupni primici od investicijskih aktivnosti</i>	39.676.000,00	-69.641.000,00	-69.316.000,00
<i>Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti</i>	-32.963.000,00	-77.848.000,00	-65.576.000,00
<i>Neto novčani tijek od inv. aktivnosti</i>	72.639.000,00	8.207.000,00	-3.740.000,00
<i>Ukupni primici od financijskih aktivnosti</i>	-136.672.000,00	-165.194.000,00	-154.057.000,00
<i>Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-195.468.000,00	-231.757.000,00	-269.822.000,00
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	58.796.000,00	66.563.000,00	115.765.000,00
<i>Neto pov. ili smanjenje novčanih tokova</i>	74.107.000,00	-11.293.000,00	44.934.000,00
<i>Novac i nov. ekv. na početku razdoblja</i>	-44.654.000,00	-15.201.000,00	-71.148.000,00
<i>Novac i nov. ekvivalenti na kraju razdoblja</i>	29.453.000,00	-26.494.000,00	-26.214.000,00

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Tablica 30.

Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.

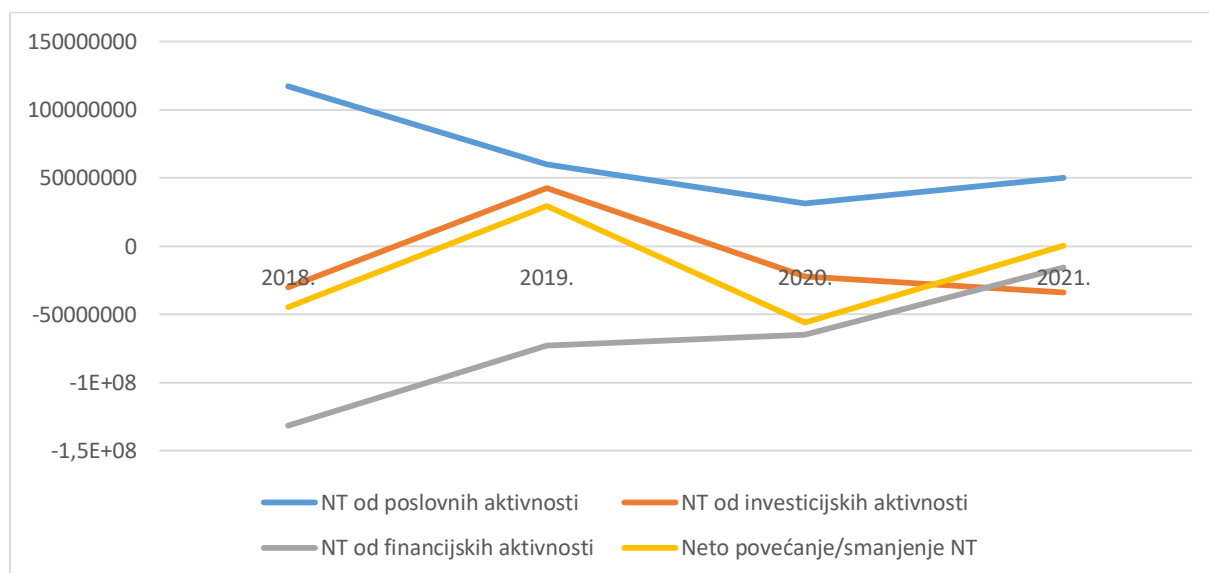
<i>Pozicije izvještaja o novčanom toku</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Povećanje ili smanjenje NT prije pr. u rad. kapitalu</i>	-2,81%	-20,08%	-13,27%
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	-129,48%	-188,18%	-162,11%
<i>Novac iz poslovanja</i>	-39,61%	-68,92%	-56,51%
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	136,34%	16,77%	-35,84%
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	-100,00%	-100,00%	-100,00%
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-48,92%	-73,43%	-57,25%

<i>Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti</i>	52,33%	-91,86%	-91,43%
<i>Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti</i>	-31,08%	-73,39%	-61,82%
<i>Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti</i>	-240,11%	-27,13%	12,36%
<i>Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti</i>	-75,38%	-91,11%	-84,97%
<i>Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-62,47%	-74,07%	-86,23%
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	-44,68%	-50,58%	-87,97%
<i>Neto povećanje ili smanjenje novčanih tokova</i>	-165,96%	25,29%	-100,63%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja</i>	-56,19%	-19,13%	-89,53%
<i>Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja</i>	84,60%	-76,10%	-75,30%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 11.

Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora.

Novčani tijek od poslovnih aktivnosti pokazuje pad u 2019. i 2020. godini u odnosu na 2018. godinu, dok u 2021. godini pokazuje blagi porast vrijednosti. Novčani tijek od investicijskih aktivnosti pokazuje prvo rast u 2019. godini, zatim pad u 2020. i 2021. godini u odnosu na 2018. godinu. Novčani tijek od financijskih aktivnosti pokazuje rast kroz sve tri godine u odnosu na 2018. godinu. Ukupni novčani tokovi bilježe povećanje od 74 milijuna kuna 2019. godine, smanjenje od 11 milijuna kuna 2020. godine te povećanje od 44 milijuna kuna 2021. godine u odnosu na 2018. godinu. Naime, rast NT od investicijskih i financijskih aktivnosti dovodi do rasta na liniji neto povećanja/smanjenja NT 2019. godine, zatim pad NT od poslovnih i investicijskih aktivnosti dovodi do pada na liniji neto povećanja/smanjenja NT 2020. godine, a 2021. godine rast NT od poslovnih i financijskih aktivnosti dovodi do rasta na liniji neto povećanja/smanjenja NT.

4.5. Vertikalna analiza odabranih poduzeća

4.5.1. Vertikalna analiza bilance

Tablica 31.

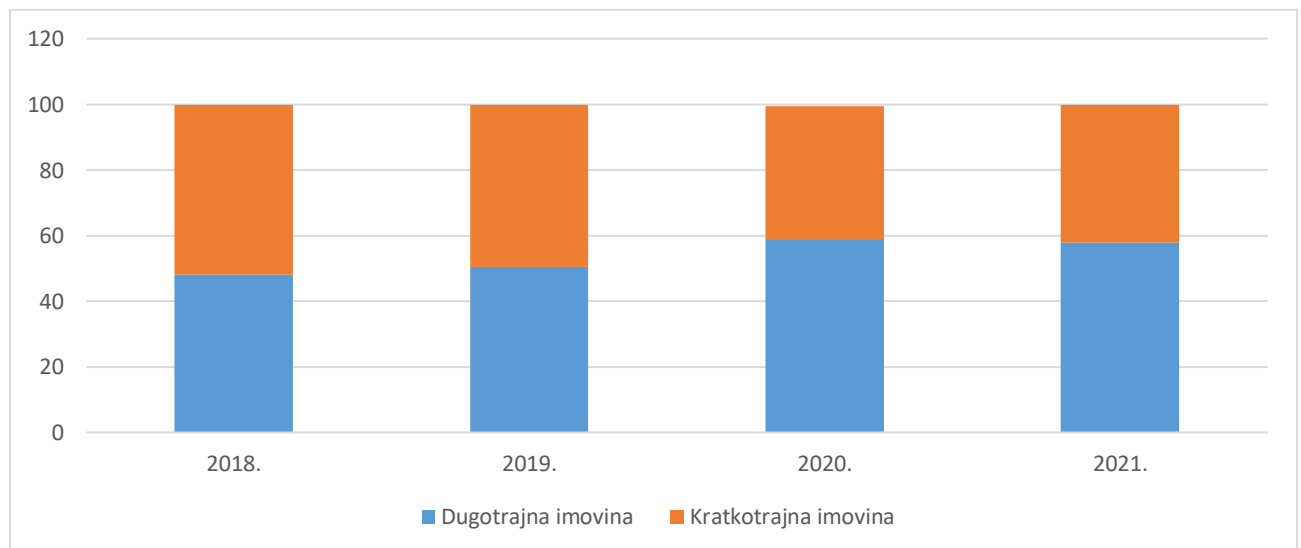
Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	48,07%	50,54%	58,66%	57,82%
<i>Nematerijalna imovina</i>	0,11%	0,75%	1,16%	1,99%
<i>Materijalna imovina</i>	32,13%	37,04%	44,05%	41,55%
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	15,68%	12,61%	12,96%	13,75%
<i>Potraživanja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0,14%	0,14%	0,49%	0,52%
<i>Kratkotrajna imovina</i>	51,85%	49,42%	40,77%	42,08%
<i>Zalihe</i>	8,74%	11,30%	9,99%	14,07%
<i>Potraživanja</i>	28,36%	29,57%	26,16%	23,67%
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	5,51%	1,62%	0,85%	0,01%
<i>Novac u banci i blagajni</i>	9,23%	6,93%	3,77%	4,32%
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	0,09%	0,04%	0,56%	0,10%
<i>Ukupna aktiva</i>	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 12.

Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

2018. godine udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi iznosio je 48,07%, dok je udio kratkotrajne imovine iznosio 51,85%, a 2019. godine udjeli su iznosili 50,54% te 49,42%. 2020. godine udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi iznosio je 58,66%, a udio kratkotrajne imovine bio je 40,77%. 2021. godine udjeli su iznosili 57,82% i 42,08%. Udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi prelazi 50% 2019. godine te nastavlja rasti 2020. godine uz blagi pad 2021. godine. Najznačajnije stavke dugotrajne

imovine su materijalna imovina te dugotrajna financijska imovina, dok su najznačajnije stavke kratkotrajne imovine potraživanja, zalihe i novac kroz cijelo razdoblje, te kratkotrajna financijska imovina kroz 2018. godinu. Osim dugotrajne i kratkotrajne imovine, u ukupnu aktivu spadaju i plaćeni troškovi budućeg razdoblja koji iznose manje od 1% kroz odabrano razdoblje poslovanja stoga su zanemareni u analizi.

Tablica 32.

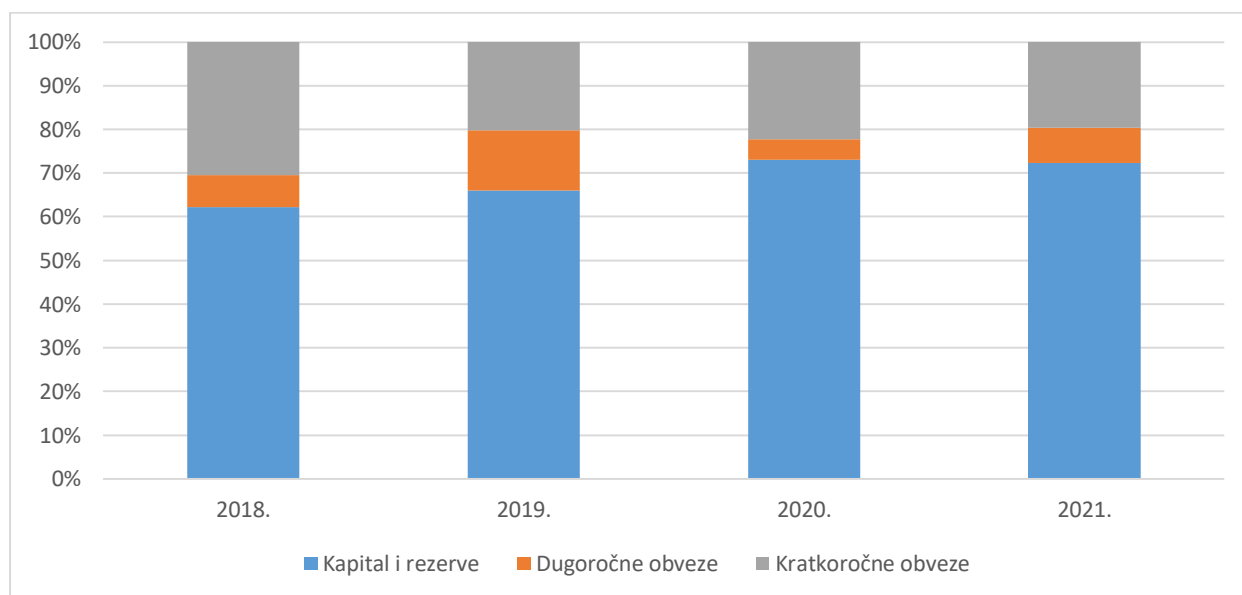
Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.

Pozicije bilance	2018.	2019.	2020.	2021.
Kapital i rezerve	61,66%	65,53%	71,86%	70,95%
Rezerviranja	0,62%	0,63%	1,45%	1,60%
Dugoročne obveze	7,23%	13,55%	4,61%	8,00%
Kratkoročne obveze	30,30%	20,10%	21,87%	19,21%
Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja	0,19%	0,19%	0,22%	0,24%
Ukupna pasiva	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 13.

Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

Udio kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi raste sve do 2020. godine, dok u 2021. godini udio ima blagi pad. Kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza 13., kapital i rezerve dominiraju u udjelu ukupne pasive, što znači da se poduzeće najviše financira iz vlastitih izvora. Dugoročnim obvezama se u 2019. godini povećava udio u odnosu na 2018. godinu, zatim se udio smanjuje u 2020. godini, a onda ponovo raste u 2021. godini. Udio kratkoročnih obveza u 2019. godini pada u odnosu na 2018. godinu te se sljedeće

dvije godine zadržava na sličnoj razini. Osim ovih stavki, u tablici 32. prikazana su i rezerviranja te odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja, čiji su udjeli minimalni stoga su zanemareni u grafičkom prikazu 13.

Poduzeće Kraš d.d. zadovoljava zlatno pravilo financiranja jer je u odabranom razdoblju udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi uvijek bio veći od udjela kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi. Isto tako, udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi uvijek je bio veći od zbrojenih udjela dugoročnih obveza i kapitala u ukupnoj pasivi.

Tablica 33.

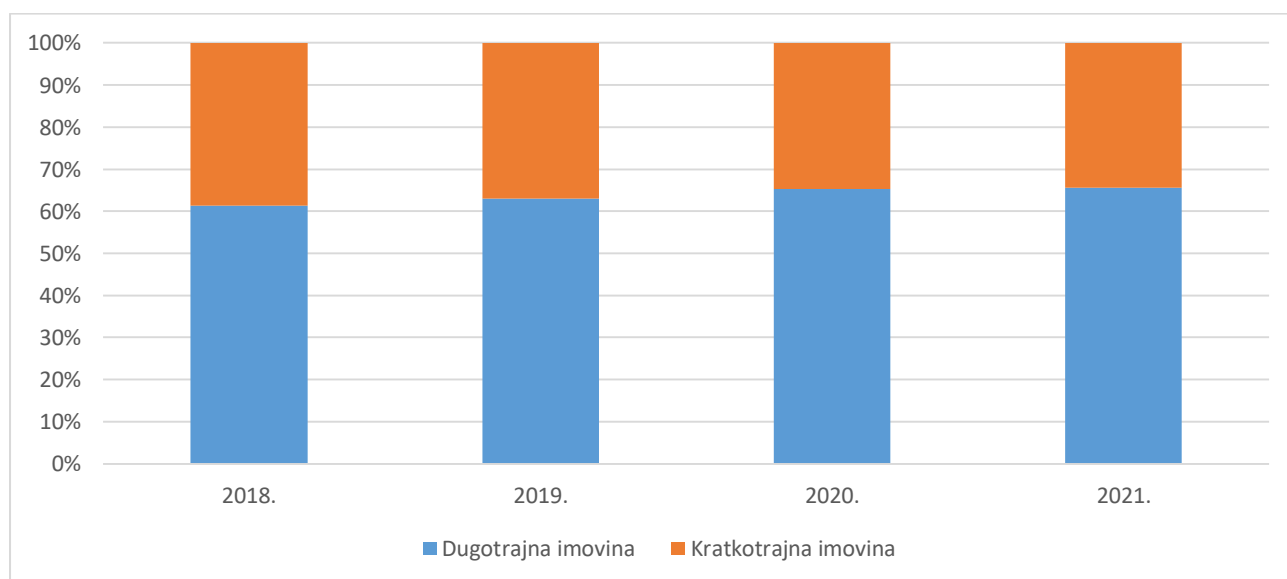
Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	61,29%	63,03%	65,22%	65,47%
<i>Nematerijalna imovina</i>	0,51%	0,70%	0,74%	0,88%
<i>Materijalna imovina</i>	22,43%	25,21%	26,98%	26,71%
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	36,05%	37,05%	37,47%	37,80%
<i>Potraživanja</i>	2,29%	0,07%	0,04%	0,04%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%
<i>Kratkotrajna imovina</i>	38,68%	36,94%	34,58%	34,30%
<i>Zalihe</i>	5,69%	6,31%	6,14%	6,50%
<i>Potraživanja</i>	27,33%	25,53%	24,61%	24,71%
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	0,57%	0,36%	0,56%	0,38%
<i>Novac u banci i blagajni</i>	5,08%	4,75%	3,26%	2,71%
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	0,03%	0,03%	0,20%	0,23%
<i>Ukupna aktiva</i>	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 14.

Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća u svim odabranim godinama poslovanja prelazi 50% te pokazuje blagi rast iz godine u godinu. Kao najznačajnije stavke dugotrajne imovine mogu se istaknuti dugotrajna financijska imovina i dugotrajna materijalna imovina. Udio kratkoročnih obveza u ukupnoj aktivi pokazuje obrnut trend kretanja od dugotrajne imovine. Najznačajnije stavke kratkotrajne imovine su kratkotrajna potraživanja, zalihe i novac. Udio plaćenih troškova budućeg razdoblja u ukupnoj aktivi iznosi manje od 1% u svim odabranim godinama poslovanja stoga su zanemareni.

Tablica 34.

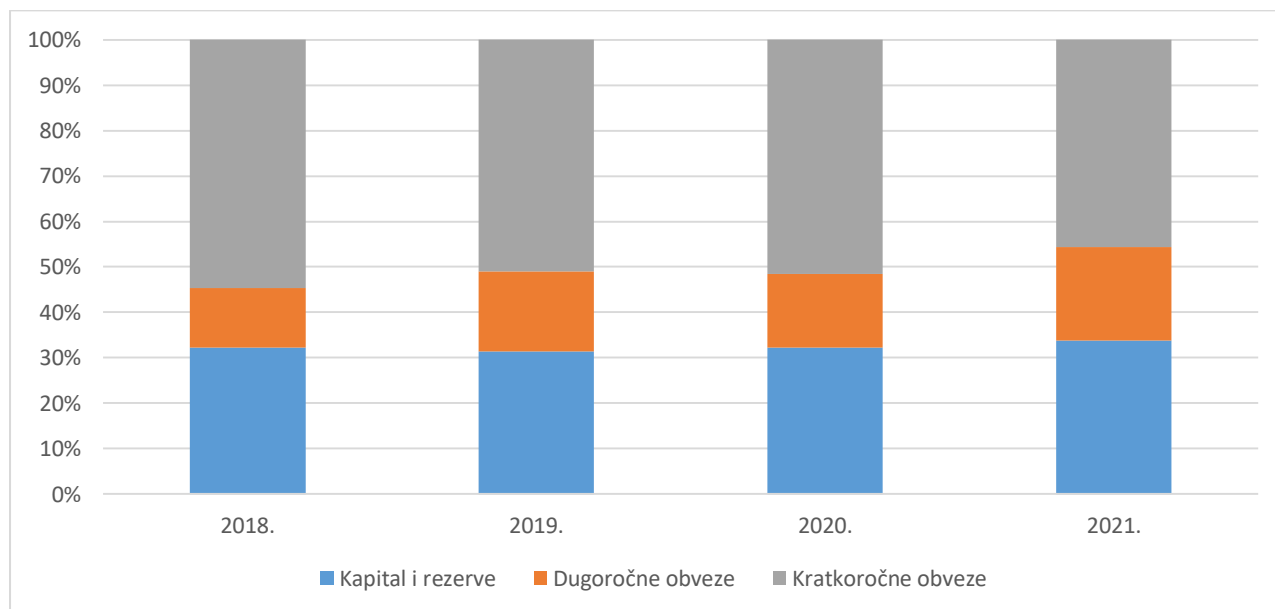
Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.

Pozicije bilance	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Kapital i rezerve</i>	32,23%	31,44%	32,24%	33,65%
<i>Rezerviranja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Dugoročne obveze</i>	13,18%	17,53%	16,16%	20,52%
<i>Kratkoročne obveze</i>	54,59%	51,04%	51,60%	45,59%
<i>Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,24%
<i>Ukupna pasiva</i>	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 15.

Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Vindija d.d. koristi kratkoročne obveze kao dominantan izvor financiranja, što znači da se poduzeće najviše financira iz tuđih izvora imovine. Udio kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi pokazuje blagi pad kroz odabrane godine poslovanja, pri čemu udjeli dugoročnih obveza i kapitala i rezervi rastu.

Poduzeće Vindija d.d. ne zadovoljava zlatno pravilo financiranja jer udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi nije veći od udjela kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi, a udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi nije manji od zbrojenih udjela dugoročnih obveza i kapitala u ukupnoj pasivi.

Tablica 35.

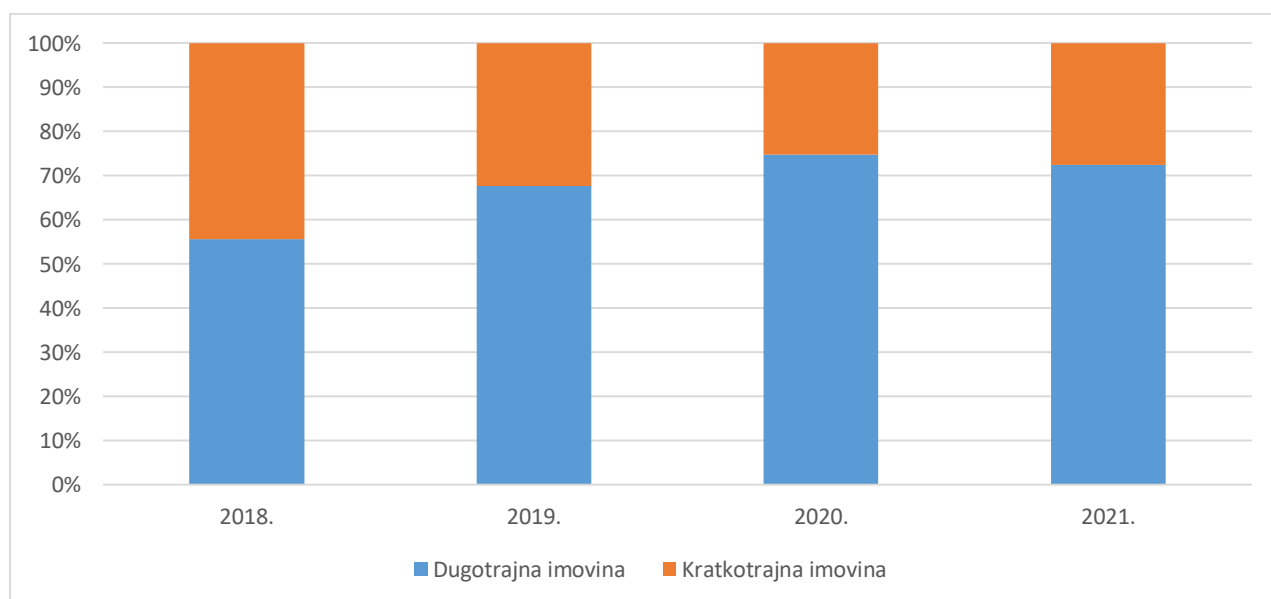
Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Dugotrajna imovina</i>	54,81%	65,91%	72,06%	69,47%
<i>Nematerijalna imovina</i>	9,09%	12,22%	13,11%	12,17%
<i>Materijalna imovina</i>	36,86%	43,05%	45,72%	44,31%
<i>Dugotrajna financijska imovina</i>	8,05%	9,70%	12,40%	12,14%
<i>Potraživanja</i>	0,20%	0,06%	0,00%	0,00%
<i>Odgođena porezna imovina</i>	0,59%	0,88%	0,83%	0,85%
<i>Kratkotrajna imovina</i>	43,60%	31,42%	24,38%	26,44%
<i>Zalihe</i>	6,21%	7,84%	8,91%	8,49%
<i>Potraživanja</i>	15,96%	15,12%	14,04%	16,25%
<i>Kratkotrajna financijska imovina</i>	17,89%	0,76%	0,34%	0,62%
<i>Novac u banci i blagajni</i>	3,55%	7,69%	1,08%	1,08%
<i>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi</i>	1,59%	2,67%	3,56%	4,10%
<i>Ukupna aktiva</i>	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 16.

Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora.

Udio dugotrajne imovine poduzeća Franck d.d. raste iz godine u godinu, uz blagi pad 2021. godine, te u svim godinama poslovanja prelazi 50%. Najznačajnije stavke dugotrajne imovine su materijalna imovina, nematerijalna te dugotrajna financijska imovina. Udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivni uvijek ima obrnut smjer kretanja u odnosu na dugotrajnu imovinu. Najznačajnije stavke kratkotrajne imovine konstantno su potraživanja i zalihe, dok je financijska imovina prednjačila samo 2018. godine, a sve sljedeće godine udio joj pada ispod 1% ukupne imovine. Isto tako, novac je 2018. i 2019. godine bio značajan, zatim poprima približno 1% udjela ukupne imovine. Kod poduzeća Franck d.d. udio plaćenih troškova budućeg razdoblja raste iz godine u godinu, te 2021. godine iznosi 4,10%.

Tablica 36.

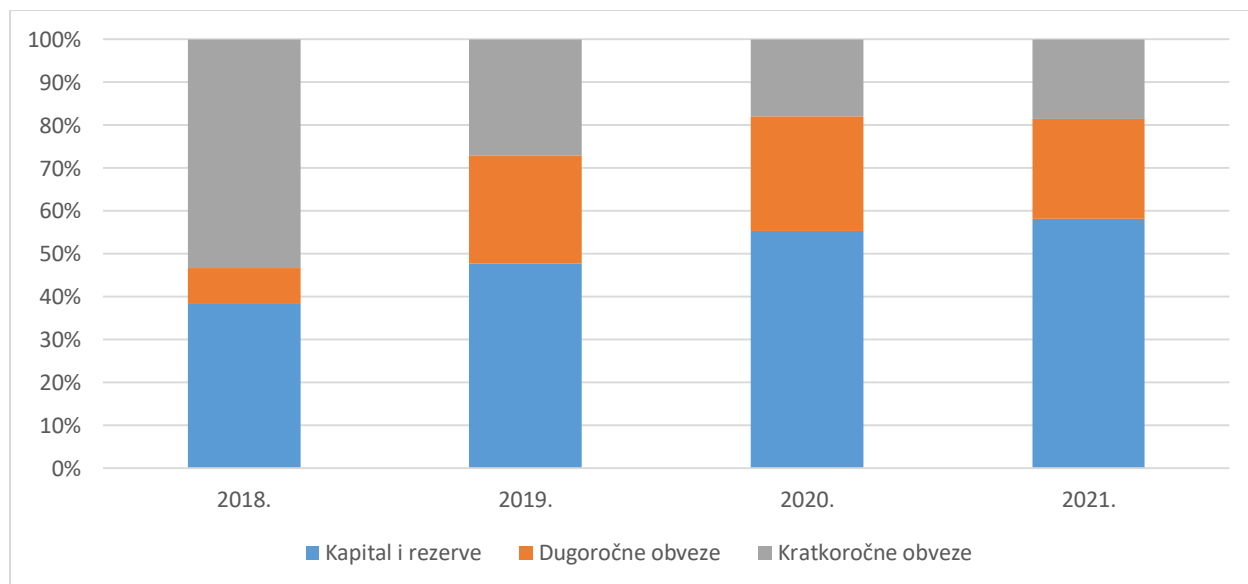
Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije bilance</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Kapital i rezerve</i>	37,35%	46,46%	53,66%	56,47%
<i>Rezerviranja</i>	0,27%	0,30%	0,28%	0,29%
<i>Dugoročne obveze</i>	8,14%	24,57%	26,08%	22,73%
<i>Kratkoročne obveze</i>	51,87%	26,38%	17,36%	17,94%
<i>Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg raz.</i>	2,36%	2,29%	2,61%	2,56%
<i>Ukupna pasiva</i>	100,00%	100%	100%	100%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 17.

Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora.

Iz grafičkog prikaza 17. vidljivo je da udio kapitala i rezervi raste iz godine u godinu, što znači da poduzeće prelazi s financiranja tuđim izvorima na financiranje iz vlastitih. 2018. godine najviše se

financiralo iz kratkoročnih obveza, no već 2019. godine kapital postaje dominantan izvor financiranja. Dok kapital pokazuje rast udjela u ukupnoj pasivi kroz sve 4 godine poslovanja, kratkoročne obveze pokazuju pad udjela, a dugoročne obveze pokazuju rast udjela u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu te kasnije zadržavaju sličan udio.

Udio kratkotrajne imovine poduzeća Franck d.d. u ukupnoj aktivi nije veći od udjela kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi samo 2018. godine. Također, udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća nije manji od zbrojenih udjela kapitala i dugoročnih obveza samo u 2018. godini. Poduzeće Franck d.d. zadovoljava zlatno pravilo financiranja od 2019. godine.

4.5.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 37.

Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Poslovni rashodi</i>	94,00%	98,96%	97,93%	97,28%
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	5,86%	1,13%	1,74%	2,82%
<i>Porez na dobit</i>	1,16%	0,28%	0,10%	0,73%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	4,70%	0,85%	1,64%	2,09%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Iz tablice 37. vidljivo je da poslovni rashodi imaju najveći udio u poslovnim prihodima poduzeća Kraš d.d. Sve ostale stavke skraćenog računa dobiti i gubitka imaju mali značaj kad ih se uspoređi s poslovnim rashodima.

Tablica 38.

Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Kraš d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Prihodi</i>				
<i>Prihodi od prodaje</i>	98,19%	98,43%	92,66%	96,69%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	1,05%	0,99%	6,12%	2,43%
<i>Financijski prihodi</i>	0,76%	0,58%	1,22%	0,88%
<i>Ukupni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Rashodi</i>				
<i>Promjene vr. zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda</i>	0,82%	-0,12%	-0,70%	-0,95%
<i>Materijalni troškovi</i>	64,12%	63,59%	64,33%	68,62%
<i>Troškovi osoblja</i>	25,85%	24,76%	20,37%	18,85%
<i>Amortizacija</i>	4,01%	3,43%	3,68%	3,62%
<i>Ostali troškovi</i>	3,86%	4,16%	7,71%	4,84%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	0,12%	3,42%	1,73%	2,34%
<i>Rezerviranja</i>	0,00%	0,00%	0,42%	0,60%

<i>Ostali poslovni rashodi</i>	0,23%	0,27%	0,88%	1,28%
<i>Financijski rashodi</i>	0,95%	0,49%	1,57%	0,81%
<i>Ukupni rashodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Najznačajniji udio u ukupnim prihodima poduzeća Kraš d.d. čine prihodi od prodaje. U 2020. godini udio ostalih poslovnih prihoda doseže 6%, dok je u ostalim godinama poslovanja udio poslovnih prihoda kao i svih ostalih stavki bio zanemariv. Najznačajnije udjele u ukupnim rashodima poduzeća Kraš d.d. imaju materijalni troškovi te troškovi osoblja.

Tablica 39.

Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Poslovni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Poslovni rashodi</i>	98,15%	98,61%	98,81%	99,75%
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	1,26%	0,85%	0,62%	0,12%
<i>Porez na dobit</i>	0,24%	0,17%	0,13%	-0,02%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	1,02%	0,68%	0,49%	0,14%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Iz tablice 39. vidljivo je da poslovni rashodi imaju najveći udio u poslovnim prihodima poduzeća Vindija d.d. Sve ostale stavke skraćenog računa dobiti i gubitka imaju mali značaj u usporedbi s poslovnim rashodima.

Tablica 40.

Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Vindija d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Prihodi</i>				
<i>Prihodi od prodaje</i>	98,88%	98,87%	99,04%	98,50%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	0,94%	1,06%	0,90%	1,09%
<i>Financijski prihodi</i>	0,18%	0,07%	0,06%	0,41%
<i>Ukupni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Rashodi</i>				
<i>Promjene vr. zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda</i>	0,11%	-0,36%	0,27%	0,12%
<i>Materijalni troškovi</i>	84,56%	84,89%	82,82%	82,21%
<i>Troškovi osoblja</i>	4,34%	4,43%	4,56%	4,47%
<i>Amortizacija</i>	1,81%	1,02%	1,29%	1,37%
<i>Ostali troškovi</i>	0,89%	0,98%	1,02%	1,01%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	0,03%	0,02%	0,04%	0,15%
<i>Rezerviranja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	7,49%	8,40%	9,37%	10,37%
<i>Financijski rashodi</i>	0,78%	0,62%	0,63%	0,54%
<i>Ukupni rashodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Najznačajniji udio u ukupnim prihodima poduzeća Vindija d.d. čine prihodi od prodaje. Udio ostalih stavki u ukupnim prihodima bio je zanemariv. Najznačajnije udjele u ukupnim rashodima poduzeća Vindija d.d. imaju materijalni troškovi te ostali poslovni rashodi.

Tablica 41.

Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Poslovni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Poslovni rashodi</i>	94,01%	92,40%	94,19%	93,74%
<i>Dobit ili gubitak prije oporezivanja</i>	14,25%	5,54%	4,27%	5,88%
<i>Porez na dobit</i>	7,33%	-0,25%	0,17%	-0,06%
<i>Dobit ili gubitak razdoblja</i>	6,92%	5,79%	4,10%	5,94%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Iz tablice 41. vidljivo je da poslovni rashodi imaju najveći udio u poslovnim prihodima poduzeća Franck d.d. Dobit ili gubitak prije oporezivanja u 2018. godini doseže značajniji udio od 14,25%, a sve ostale stavke skraćenog računa dobiti i gubitka imaju mali značaj kad ih se uspoređi s poslovnim rashodima.

Tablica 42.

Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Franck d.d.

<i>Pozicije računa dobiti i gubitka</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Prihodi</i>				
<i>Prihodi od prodaje</i>	70,84%	84,37%	97,20%	96,91%
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	3,52%	2,43%	2,30%	2,57%
<i>Financijski prihodi</i>	25,64%	13,20%	0,51%	0,53%
<i>Ukupni prihodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Rashodi</i>				
<i>Promjene vr. zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda</i>	-0,53%	-0,10%	-0,75%	-0,02%
<i>Materijalni troškovi</i>	51,07%	62,33%	72,81%	73,98%
<i>Troškovi osoblja</i>	11,38%	12,26%	14,56%	13,99%
<i>Amortizacija</i>	3,81%	4,70%	5,92%	5,41%
<i>Ostali troškovi</i>	1,02%	1,13%	1,39%	1,62%
<i>Vrijednosno usklađivanje</i>	1,38%	0,41%	0,70%	0,39%
<i>Rezerviranja</i>	1,18%	1,45%	1,63%	1,69%
<i>Ostali poslovni rashodi</i>	8,89%	2,09%	1,62%	1,96%
<i>Financijski rashodi</i>	21,81%	15,74%	2,14%	0,97%
<i>Ukupni rashodi</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Najznačajniji udio u ukupnim prihodima poduzeća Franck d.d. čine prihodi od prodaje. U 2018. godini financijski prihodi imali su udio od 25,64%, a 2019. godine udio od 13,20%. Već sljedećih godina udio financijskih prihoda kao i udio ostalih stavki u ukupnim prihodima postaju zanemarivi. Najznačajnije udjele u ukupnim rashodima poduzeća Franck d.d. imaju materijalni troškovi, financijski rashodi te troškovi osoblja. Značajniji udio imali su i ostali poslovni rashodi, ali samo u 2018. godini.

4.5.3. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

Tablica 43.

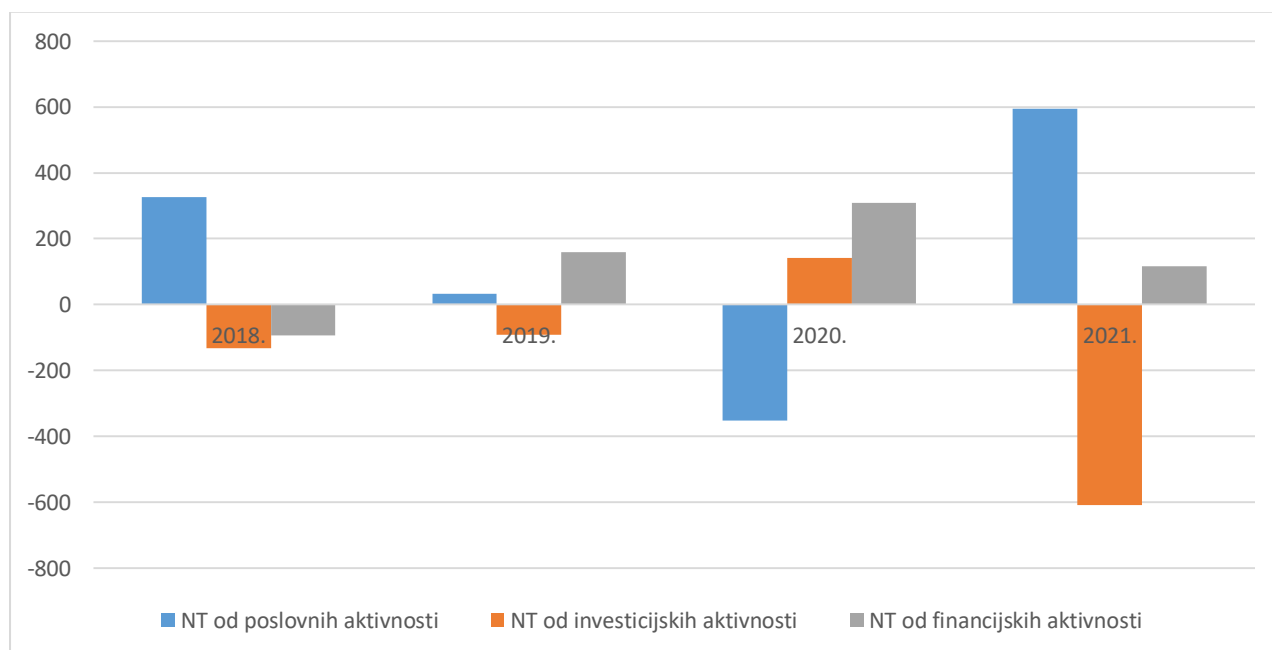
Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.

Pozicije izvještaja o novčanom toku	2018.	2019.	2020.	2021.
Povećanje ili sm. NT prije pr. u rad. kap.	326,05%	-138,50%	-128,69%	999,05%
Promjene u radnom kapitalu	0,36%	126,20%	-226,82%	-392,19%
Novac iz poslovanja	326,41%	-12,30%	-355,50%	606,86%
Novčani izdaci za kamate	0,00%	-12,90%	-3,81%	12,74%
Plaćeni porez na dobit	0,00%	-33,07%	0,00%	0,00%
NT od poslovnih aktivnosti	326,41%	33,67%	-351,70%	594,12%
Ukupni primici od investicijskih aktivnosti	104,69%	-438,48%	-109,85%	542,47%
Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti	237,77%	-346,52%	-252,31%	1.152,21%
NT od investicijskih aktivnosti	-133,08%	-91,95%	142,46%	-609,74%
Ukupni primici od financijskih aktivnosti	651,11%	-800,34%	-190,79%	1.172,17%
Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti	744,43%	-958,62%	-500,03%	1.056,55%
NT od financijskih aktivnosti	-93,32%	158,28%	309,24%	115,62%
Neto povećanje ili smanjenje NT	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Novac i novčani ekv. na početku razdoblja	289,36%	-349,11%	-197,68%	506,32%
Novac i novčani ekv. na kraju razdoblja	389,36%	-249,11%	-97,68%	606,32%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 18.

Kretanje novčanih tokova poduzeća Kraš d.d.

Izvor: Izračun autora.

Iz grafičkog prikaza 18. vidljivo je da su NT od poslovnih aktivnosti poduzeća Kraš d.d. 2018. godine pozitivni, dok su NT od financijskih i investicijskih aktivnosti negativni. Poduzeće se nalazi u fazi umjerenog rasta, redovnim poslovanjem generira dovoljno novca za financiranje ulaganja i za povrat duga. 2019. godine NT od poslovnih aktivnosti i financijskih aktivnosti su pozitivni, dok je NT od investicijskih aktivnosti negativan. To ukazuje da se poduzeće nalazi u fazi rasta. Poduzeće generira novac iz redovnog poslovanja, ali su mu potrebna i dodatna vanjska sredstva da bi moglo financirati investicijska ulaganja. 2020. godine NT od poslovnih aktivnosti je negativan, dok su NT od investicijskih i financijskih aktivnosti pozitivni. Poduzeće se nalazi pred restrukturiranjem i moguće je da će zapasti u financijske probleme jer ne stvara dovoljno novca iz redovnog poslovanja stoga se financira prodajom dugotrajne imovine i zaduživanjem. 2021. godine, novčani tokovi se kreću isto kao i 2019. godine. Poduzeće se ponovo financira iz redovnog poslovanja, ali je vidljivo da ima velika ulaganja jer su NT od investicijskih aktivnosti negativni.

Tablica 44.

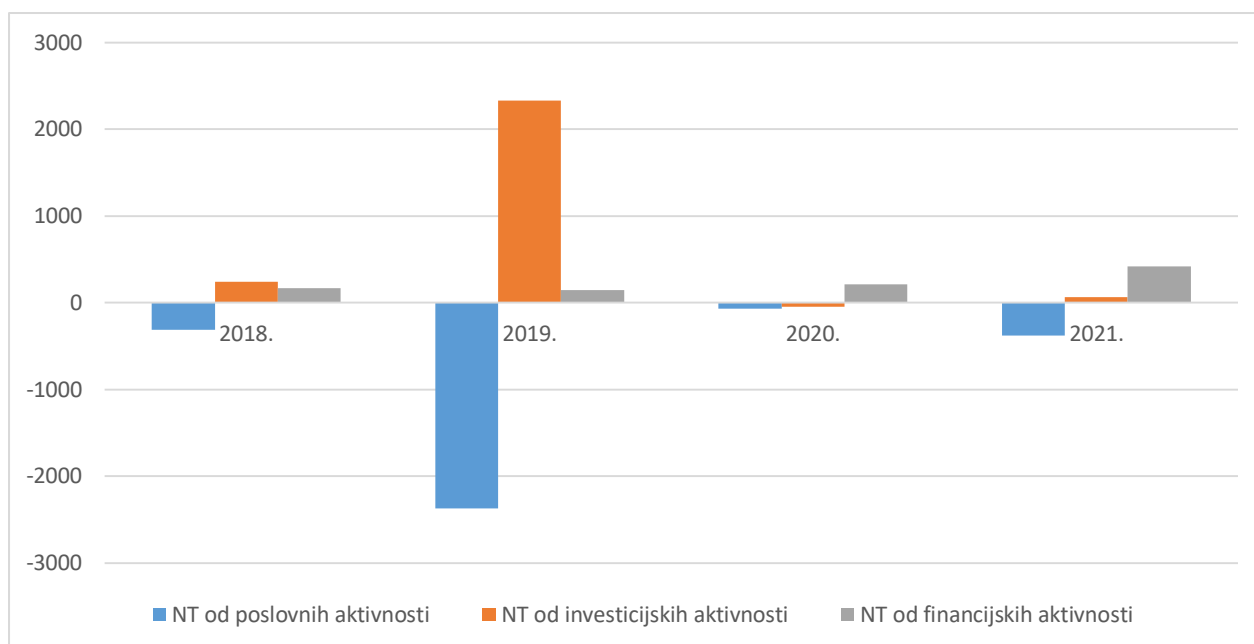
Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.

Pozicije izvještaja o novčanom toku	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Povećanje ili sm. NT prije pr. u rad. kap.</i>	-503,09%	-3.550,24%	-196,64%	-491,53%
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	33,68%	-319,36%	58,13%	-42,83%
<i>Novac iz poslovanja</i>	-469,41%	-3.869,60%	-138,51%	-534,36%
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	-127,93%	-1.065,77%	-53,37%	-126,21%
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	-30,63%	-431,52%	-18,43%	-30,78%
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-310,85%	-2.372,31%	-66,71%	-377,38%
<i>Ukupni primici od investicijskih aktivnosti</i>	-51,37%	-828,49%	-213,28%	-241,37%
<i>Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti</i>	-293,01%	-3.159,86%	-167,60%	-304,29%
<i>Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti</i>	241,64%	2.331,37%	-45,69%	62,92%
<i>Ukupni primici od financijskih aktivnosti</i>	-864,22%	-10.865,80%	-522,43%	-452,51%
<i>Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-1033,44%	-11.006,74%	-734,83%	-866,96%
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	169,22%	140,94%	212,40%	414,46%
<i>Neto povećanje ili smanjenje NT</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Novac i novčani ekv. na početku razdoblja</i>	-687,53%	-6.324,39%	-322,30%	-512,46%
<i>Novac i novčani ekv. na kraju razdoblja</i>	-587,53%	-6.224,39%	-222,30%	-412,46%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 19.

Kretanje novčanih tokova poduzeća Vindija d.d.

Izvor: Izračun autora.

Iz grafičkog prikaza 19. vidljivo je da poduzeće Vindija d.d. gotovo sve 4 godine poslovanja ima ista kretanja novčanih tokova. Većinom su NT od poslovnih aktivnosti negativni, dok su NT od investicijskih i financijskih aktivnosti pozitivni. Redovnim poslovanjem ne prikuplja dovoljno novca stoga se poduzeće oslanja na prodaju imovine te vanjsko zaduživanje kako bi opstalo. Poduzeće se nalazi u završnoj fazi životnog ciklusa ili pred restrukturiranjem, te će vjerojatno zapasti u financijske probleme.

Tablica 45.

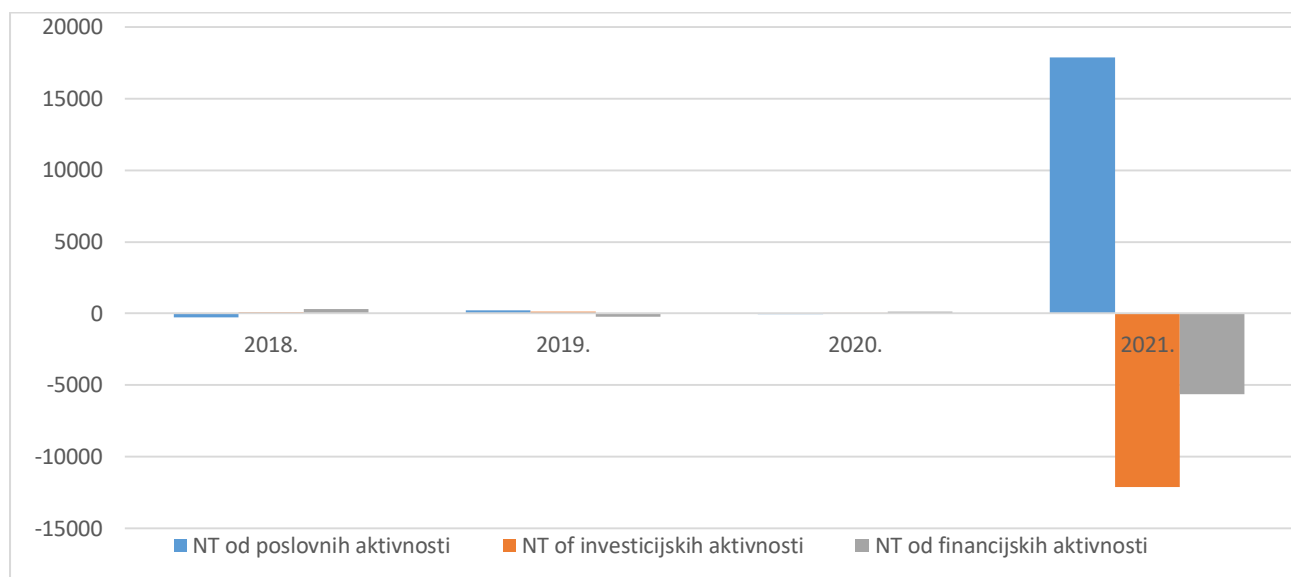
Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.

Pozicije izvještaja o novčanom toku	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Povećanje ili sm. NT prije pr. u rad. kap.</i>	-198,52%	292,51%	-126,63%	27.457,50%
<i>Promjene u radnom kapitalu</i>	-81,29%	-36,33%	57,21%	-8.051,07%
<i>Novac iz poslovanja</i>	-279,80%	256,18%	-69,41%	19.406,43%
<i>Novčani izdaci za kamate</i>	-14,77%	52,91%	-13,76%	1.511,07%
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	-2,58%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>	-262,46%	203,27%	-55,65%	17.895,36%
<i>Ukupni primici od investicijskih aktivnosti</i>	-169,78%	392,12%	-11,04%	2.321,07%
<i>Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti</i>	-237,53%	248,21%	-50,44%	14.461,43%
<i>NT od investicijskih aktivnosti</i>	67,75%	143,91%	39,41%	-12.140,36%
<i>Ukupni primici od financijskih aktivnosti</i>	-406,03%	151,55%	-28,80%	9.732,86%
<i>Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti</i>	-700,74%	398,74%	-145,05%	15.387,86%
<i>Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti</i>	294,71%	-247,17%	116,25%	-5.655,00%
<i>Neto povećanje ili smanjenje NT</i>	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Novac i novčani ekv. na početku razdoblja</i>	-177,97%	118,21%	-114,87%	2.971,79%
<i>Novac i novčani ekv. na kraju razdoblja</i>	-77,97%	218,21%	-14,87%	3.071,79%

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Grafički prikaz 20.

Kretanje novčanih tokova poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izračun autora.

Iz grafičkog prikaza 20. vidljivo je da su NT od poslovnih aktivnosti u 2018. i 2020. godini bili negativni, dok su NT of investicijskih i financijskih aktivnosti bili pozitivni. To znači da se poduzeće nalazilo u fazi restrukturiranja, pri čemu nije ostvarivalo dovoljno novca iz redovnog poslovanja stoga se moralo zaduživati i prodavati imovinu.

U 2019. i 2021. godini NT od poslovnih i investicijskih aktivnosti su pozitivni, dok su NT od financijskih aktivnosti bili negativni. Poduzeće je započelo s restrukturiranjem i unatoč tome što je stvaralo novac iz redovnog poslovanja, poduzeće je prodavalo dugotrajnu imovinu kako bi pokrilo svoje dugove.

4.6. Izračun pokazatelja odabranih poduzeća

4.6.1. Izračun pokazatelja likvidnosti

Tablica 46.

Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Kraš d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Tekući odnos ili pokazatelj opće likvidnosti</i>	1,70344	2,43824	1,87124	2,16829
<i>Brzi odnos ili koeficijent ubrzane likvidnosti</i>	1,41665	1,88107	1,41886	1,44482
<i>Odnos radnog kapitala i pasive</i>	0,70344	1,43824	0,87124	1,16829
<i>Odnos tekuće i ukupne aktive</i>	0,51992	0,50170	0,41962	0,42750

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj opće likvidnosti poduzeća Kraš d.d. u 2018. i 2020. godini iznosi približno 2.00, dok 2019. i 2021. godine prelazi tu vrijednost što znači da je tvrtka u stanju na vrijeme podmiriti tekuće obveze iz tekuće aktive. Pokazatelj ubrzane likvidnosti poduzeća Kraš d.d. kroz sve 4 godine prelazi kontrolnu

vrijednost 1,00. To znači da je poduzeće sposobno podmiriti tekuće obveze iz brze aktive. Pokazatelj ne smije biti previsok, u protivnom je poduzeće dužno unaprijediti upravljanje gotovinom. Vrijednost odnosa radnog kapitala i pasive poduzeća Kraš d.d. u 2018. i 2020. godini je približna kontrolnoj mjeri od 1,00, a 2019. i 2021. godine prelazi kontrolnu mjeru. To znači da poduzeće ima rezervu kapitala i da je u stanju financijski pokrivati poslovni ciklus, ali ponekad koristi novčana sredstva ispod optimuma. Vrijednost odnosa tekuće i ukupne aktive poduzeća Kraš d.d. kroz sve 4 godine poslovanja ima približno idealnu vrijednost od 0,5, što upućuje da je struktura bilance idealna jer je odnos kratkotrajne i dugotrajne imovine približno 1.

Tablica 47.

Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Vindija d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Tekući odnos ili pokazatelj opće likvidnosti</i>	0,70916	0,72441	0,67406	0,75343
<i>Brzi odnos ili koeficijent ubrzane likvidnosti</i>	0,60485	0,60085	0,55501	0,61161
<i>Odnos radnog kapitala i pasive</i>	-0,29084	-0,27559	-0,32594	-0,24657
<i>Odnos tekuće i ukupne aktive</i>	0,38715	0,36971	0,34779	0,34532

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj opće likvidnosti poduzeća Vindija d.d. kroz sve četiri godine ostvaruje kritičnu vrijednost ispod 1,00, što upućuje na to da tvrtka nije sposobna podmirivati tekuće obveze iz tekuće aktive na vrijeme. Poduzeće bi trebalo povećati neki oblik kratkotrajne imovine ili reducirati neki od oblika kratkoročnih obveza. Pokazatelj ubrzane likvidnosti poduzeća Vindija d.d. kroz sve 4 godine poslovanja iznosi manje od 1,00. To znači da poduzeće nije sposobno iz brze aktive podmirivati tekuće obveze. Vrijednost odnosa radnog kapitala i pasive je negativna što znači da se dugotrajna imovina poduzeća Vindija d.d. financira iz tekućih obveza. Vrijednost odnosa tekuće i ukupne aktive poduzeća Vindija d.d. iznosi približno 0,3 kroz sve 4 godine, dok bi za idealnu strukturu bilance trebala iznositi 0,5.

Tablica 48.

Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Franck d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Tekući odnos ili pokazatelj opće likvidnosti</i>	0,83334	1,18910	1,39854	1,48883
<i>Brzi odnos ili koeficijent ubrzane likvidnosti</i>	0,71889	0,92659	0,95230	1,07502
<i>Odnos radnog kapitala i pasive</i>	-0,16666	0,18910	0,39854	0,48883
<i>Odnos tekuće i ukupne aktive</i>	0,45250	0,34092	0,27966	0,30608

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj opće likvidnosti poduzeća Franck d.d. u 2018. godini je bio ispod 1,00, što upućuje na to da poduzeće nije bilo sposobno podmirivati svoje tekuće obveze iz tekuće aktive na vrijeme. Svake sljedeće godine vrijednost pokazatelja je rasla, što upućuje na pozitivan trend kretanja te se takav rast

može očekivati i u budućnosti. Poduzeće ima upitnu likvidnost, no ovakav trend kretanja može upućivati na to da poduzeće ulaže u neku vrstu kratkotrajne imovine ili da pokušava reducirati neki oblik kratkoročnih obveza. Pokazatelj ubrzane likvidnosti poduzeća Franck d.d. pokazuje rastući trend kroz sve 4 godine poslovanja, te u posljednjoj godini prelazi kontrolnu vrijednost od 1.00. Poduzeće je sposobno podmirivati svoje tekuće obveze iz brze aktive, te se isti trend kretanja može očekivati i u budućnosti. Vrijednost odnosa radnog kapitala i pasive poduzeća Franck d.d. u 2018. godini bila je negativna što znači da se dugotrajna imovina poduzeća financirala iz kratkoročnih obveza. Sljedećih godina vrijednost pokazatelja postaje pozitivna, ali je ispod kontrolne mjere 1.00 što znači da je likvidnost poduzeća ugrožena jer ne pokriva svoj poslovni ciklus. Vrijednost odnosa tekuće i ukupne aktive poduzeća Franck d.d. 2018. godine bila je približno 0.5, što predstavlja idealnu vrijednost bilance. U ostalim godinama poslovanja idealna vrijednost bila je narušena.

Tablica 49.

Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Kraš d.d.

<i>Novčani pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Odnos novčanog tijeka</i>	0,25389	-0,04617	0,61477	0,21783
<i>Pokazatelj pokriva kritičnih potreba</i>	0,44140	-0,07289	1,54981	0,76804
<i>Odnos slobodnog NT 1 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,60649	4,16582	0,74398	0,16880
<i>Odnos slobodnog NT 2 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,59228	-1,73067	0,59494	-0,02629

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Poduzeće Kraš d.d. 2019. godine imalo je negativnu vrijednost novčanog toka iz poslovnih aktivnosti, stoga su svi novčani pokazatelji likvidnosti u toj godini poprimili negativne vrijednosti, osim pokazatelja odnosa slobodnog novčanog tijeka 1 i operativnog novčanog tijeka kod kojeg su u brojniku i nazivniku bili iznosi u minusu, stoga je pokazatelj poprimio pozitivnu i ekstemno visoku vrijednost u odnosu na ostale godine poslovanja. Da bi poduzeće Kraš d.d. bilo sposobno na vrijeme podmirivati tekuće obveze iz redovitog poslovanja, iznos odnosa novčanog toka trebalo bi prelaziti kontrolu vrijednost od 0.4 što je bio slučaj samo u 2020. godini. Svi ostali pokazatelji nemaju kritičnu vrijednost već je bolje da je pokazatelj što veći. U 2020. godini poduzeće Kraš d.d. imalo je najveći iznos novčanog toka iz poslovnih aktivnosti, stoga su u toj godini svi novčani pokazatelji likvidnosti imali visoku vrijednost. U 2018. i 2021. godini vrijednosti pokazatelja bile su nešto niže.

Tablica 50.

Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Vindija d.d.

<i>Novčani pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Odnos novčanog tijeka</i>	0,08119	0,03610	0,01951	0,05592
<i>Pokazatelj pokriva kritičnih potreba</i>	0,65431	0,31679	0,20481	1,95669
<i>Odnos slobodnog NT 1 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,00708	0,17645	-0,91068	0,09458
<i>Odnos slobodnog NT 2 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,22267	0,01726	1,68484	0,83328

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Kontrolna vrijednost odnosa novčanog tijeka iznosi 0.4 te ukazuje da je tvrtka u stanju podmiriti kratkoročne obveze iz redovnog poslovanja. Ovaj pokazatelj kod poduzeća Vindija d.d. ima jako nisku vrijednost, približno 0.1, što sugerira da poduzeće nije u stanju podmiriti kratkoročne obveze. Pokazatelj kritičnih potreba ukazuje na sposobnost poduzeća da podmiri dospjele obveze i obveze prema vlasnicima iz novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Pokazatelj nema kontrolnu vrijednost već je bolje da je pokazatelj što veći, stoga poduzeće Vindija d.d. ima najbolju vrijednost pokazatelja 2021. godine, dok je ostalih godina pokazatelj imao dosta nižu vrijednost. Odnos slobodnog novčanog toka 1 i operativnog novčanog toka pokazuju koliko novčanog toka od poslovnih aktivnosti ostaje poduzeću za ulaganje u dugotrajnu imovinu, otplatu duga i isplatu vlasnicima, a odnos slobodnog novčanog toka 2 i operativnog novčanog toka pokazuju koliko novčanog toka od poslovnih aktivnosti ostaje poduzeću za otplatu duga i isplatu vlasnicima. Ovi pokazatelji također nemaju kontrolnu vrijednost već je poželjno da su što veći. Kod poduzeća Vindija d.d. ovi pokazatelji imaju nisku vrijednost, pri čemu je 2020. godine odnos slobodnog novčanog toka 1 i operativnog novčanog toka imao najnižu vrijednost, dok je odnos slobodnog novčanog toka 2 i operativnog novčanog toka imao najvišu vrijednost.

Tablica 51.

Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Franck d.d.

<i>Novčani pokazatelji likvidnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Odnos novčanog tijeka</i>	0,22017	0,24988	0,20295	0,30772
<i>Pokazatelj pokriva kritičnih potreba</i>	0,45080	2,81272	2,36340	2,56709
<i>Odnos slobodnog NT 1 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,74524	0,45951	-0,04509	0,37450
<i>Odnos slobodnog NT 2 i operativnog novčanog tijeka</i>	0,74186	1,70797	0,29192	0,32159

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Odnos novčanog toka ima idealnu vrijednost 0.4 pri kojoj je poduzeće sposobno podmirivati svoje kratkoročne obveze iz novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Ovaj pokazatelj poduzeća Franck d.d. ima nižu vrijednost od idealne, ali pokazuje blagi rast i potencijal za sličnim trendom kretanja u budućnosti. Pokazatelj pokriva kritičnih potreba ukazuje na sposobnost poduzeća da iz novčanog toka od poslovnih aktivnosti pokriva dospjele obveze i obveze prema vlasnicima. Kod poduzeća Franck d.d. ovaj pokazatelj od 2019. godine prelazi vrijednost 2.0, što ukazuje na sposobnost poduzeća da podmiruje spomenute obveze. Odnos slobodnog novčanog tijeka 1 kod poduzeća Franck d.d. ima najbolju vrijednost 2018. godine, zatim vrijednost opada, te ponovo raste u 2021. godini, a odnos slobodnog novčanog tijeka 2 ima najbolju vrijednost u 2019. godini, iza čega mu vrijednost poprilično opada. Poželjno je da su ovi pokazatelji što veći.

4.6.2. Izračun pokazatelja zaduženosti

Tablica 52.

Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Kraš d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Stupanj zaduženosti</i>	0,38381	0,34960	0,28571	0,29443
<i>Odnos pokrića kamata</i>	6,63541	2,51283	13,36699	29,73030
<i>Koeficijent financijske stabilnosti</i>	1,22404	1,54405	1,13776	1,12264

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Stupanj zaduženosti pokazuje u kojem je omjeru imovina poduzeća pokrivena iz tuđih izvora financiranja, a kod poduzeća Kraš d.d. pokazuje opadajući trend kretanja. To znači da se imovina poduzeća većinski pokriva iz vlastitih izvora financiranja. Odnos pokrića kamata pokazuje koliko su puta troškovi kamata pokriveni operativnom dobiti, a dobar odnos iznosi minimalno 3.0. Veća vrijednost pokazatelja ukazuje na veću sigurnost poduzeća. Kod poduzeća Kraš d.d. ovaj pokazatelj pokazuje tendenciju rasta, te se može zaključiti da poduzeće sigurno posluje. Koeficijent financijske stabilnosti pokazuje u kojoj je mjeri dugotrajna imovina (uvećana za zalihe) pokrivena iz dugoročnih izvora financiranja. Kod poduzeća Kraš d.d. pokazatelj premašuje idealnu vrijednost od 1.0.

Tablica 53.

Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Vindija d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Stupanj zaduženosti</i>	0,67772	0,68565	0,67758	0,66353
<i>Odnos pokrića kamata</i>	2,49725	2,50708	2,33541	0,49660
<i>Koeficijent financijske stabilnosti</i>	0,67793	0,70619	0,67827	0,75265

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Stupanj zaduženosti poduzeća Vindija d.d. ima visoku vrijednost koja prelazi idealnu vrijednost od 0.5 te ukazuje da se poduzeće većinski financira iz tuđih izvora, stoga poduzeće mora plaćati visoke troškove kamata. Kod poduzeća Vindija d.d. odnos pokrića kamata je ispod idealne vrijednosti od 3.0, a 2021. godine vrijednost pokazatelja drastično opada. Može se zaključiti da poduzeće prve tri godine poslovanja operativnom dobiti pokriva troškove kamata samo 2.5 puta. Kod poduzeća Vindija d.d. koeficijent financijske stabilnosti ima vrijednost nižu od idealne, no pokazuje na mogućnost rasta pokazatelja u budućnosti i približavanje vrijednosti 1.0.

Tablica 54.

Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Franck d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Stupanj zaduženosti</i>	0,62997	0,53833	0,46667	0,43933
<i>Odnos pokrića kamata</i>	2,40098	2,79848	4,30295	9,50756

Koeficijent financijske stabilnosti | 0,75411 0,97538 0,99166 1,02356

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Stupanj zaduženosti kod poduzeća Franck d.d. ukazuje kako je poduzeće prešlo iz vanjskih izvora na vlastite izvore financiranja. Kod poduzeća Franck d.d. odnos pokriva kamata 2020. i 2021. godine prelaze idealnu vrijednost od 3,0, te ukazuju na pozitivan trend kretanja pokazatelja i u budućnosti. Koeficijent financijske stabilnosti poduzeća Franck d.d. raste iz godine u godinu, a 2021. godine prelazi idealnu vrijednost, stoga se može reći da se dugotrajna imovina ovog poduzeća financira izvorima dugog roka dopijea.

Tablica 55.

Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Kraš d.d.

<i>Novčani pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Novčani odnos pokriva duga</i>	0,20190	-0,02717	0,48251	0,14587
<i>Novčani odnos pokriva kamata</i>	11,70633	-1,61023	93,37616	47,64813
<i>Financijska snaga</i>	0,88709	0,53737	0,89488	0,96308

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Novčani odnos pokriva duga pokazuje vrijeme potrebno poduzeću da podmiri svoje ukupne obveze iz poslovnih aktivnosti. Kontrolna mjera je 1,0, a vrijednost pokazatelja ispod kontrolne vrijednosti ukazuje da je poduzeću potrebno dulje od 1 godine da podmiri obveze. Novčani odnos pokriva kamata pokazuje koliko su puta izdaci za kamate pokriveni novčanim tokom iz poslovnih aktivnosti. Pokazatelj nema kontrolnu vrijednost već je poželjno da je što veći. Kod poduzeća Kraš d.d. novčani tok od poslovnih aktivnosti je bio negativan 2019. godine stoga pokazatelj ima negativnu vrijednost, no svih ostalih godina ima visoke vrijednosti. Pokazatelj financijske snage ukazuje koliko je godina potrebno poduzeću da podmiri sve svoje obveze gotovim novcem. Idealna vrijednost pokazatelja iznosi 1,0 te pokazuje da poduzeću treba 5 godine za podmirenje obveza. Kod poduzeća Kraš d.d. ovaj pokazatelj 2018., 2020. i 2021. godine iznosi približno 1 što znači da mu treba malo više od 5 godina da podmiri spomenute obveze.

Tablica 56.

Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Vindija d.d.

<i>Novčani pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Novčani odnos pokriva duga</i>	0,04041	0,02687	0,01486	0,03862
<i>Novčani odnos pokriva kamata</i>	3,42983	3,20373	2,31519	4,02883
<i>Financijska snaga</i>	0,31503	0,18502	0,19656	0,19275

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Vrijednost novčanog odnosa pokriva duga poduzeća Vindija d.d. ima vrijednosti manje od 0,1, što ukazuje da je poduzeću potrebno dulje vremena od 1 godine da podmiri svoje obveze, time je opasnost

od financijskih poteškoća veća. Novčani odnos pokriva kamata poduzeća Vindija d.d. pokazuje da su 2018. i 2019. godine novčani izdaci za kamate bili pokriveni 3 puta iz novčanog toka od poslovnih aktivnosti, 2020. godine 2 puta, a 2021. godine 4 puta. Pokazatelj financijske snage poduzeća Vindija d.d. ima nižu vrijednost od idealne, stoga poduzeću treba više od 5 godina za podmirenje obveza.

Tablica 57.

Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Franck d.d.

<i>Novčani pokazatelji zaduženosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Novčani odnos pokriva duga</i>	0,18977	0,13308	0,08696	0,14400
<i>Novčani odnos pokriva kamata</i>	8,21440	4,51041	5,03094	13,42425
<i>Financijska snaga</i>	0,60671	0,76390	0,78133	0,97264

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Vrijednost novčanog odnosa pokriva duga poduzeća Franck d.d. ima vrijednosti manje od idealne, što ukazuje da je poduzeću potrebno dulje vremena od 1 godine da podmiri svoje obveze, time je opasnost od financijskih poteškoća veća. Novčani odnos pokriva kamata kod poduzeća Franck d.d. ima visoke vrijednosti, a najbolju vrijednost doseže 2021. godine kada su novčani izdaci za kamate bili pokriveni 13 puta iz novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Kod poduzeća Franck d.d. pokazatelj financijske snage raste iz godine u godinu, te se približava vrijednosti od 1.0, što znači da poduzeću svake godine treba sve manje vremena za podmirenje obveza.

4.6.3. *Izračun pokazatelja profitabilnosti*

Tablica 58.

Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Kraš d.d.

<i>Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Povrat na imovinu</i>	0,04851	0,00885	0,01905	0,02799
<i>Povrat na vlastiti kapital</i>	0,06470	0,01147	0,02232	0,03027
<i>Profitna marža</i>	0,04661	0,00846	0,01623	0,02071

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj povrata na imovinu pokazuje koliko kuna operativne dobiti poduzeće ostvari po jednoj kuni imovine, pokazatelj povrata na vlastiti kapital pokazuje koliko kuna neto dobiti poduzeće ostvari po jednoj kuni kapitala, a pokazatelj profitne marže pokazuje koliko kuna neto dobiti poduzeće ostvari po jednoj kuni prihoda. Svi ovi pokazatelji nemaju kontrolnu vrijednost već je poželjno da su što veći. Ovi pokazatelji kod poduzeća Kraš d.d. u 2018. godini imaju najveću vrijednost, zatim im 2019. godine vrijednost znatno pada, a 2020. i 2021. godine vrijednost pokazatelja pokazuje rastući trend koji bi se mogao očekivati i u budućnosti.

Tablica 59.*Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Vindija d.d.*

<i>Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Povrat na imovinu</i>	0,02837	0,02151	0,01782	0,00412
<i>Povrat na vlastiti kapital</i>	0,04918	0,03289	0,02318	0,00708
<i>Profitna marža</i>	0,01017	0,00678	0,00493	0,00140

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Poželjno je da je vrijednost tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti što viša, no kod poduzeća Vindija d.d. oni pokazuju opadajući trend kretanja kroz promatrano razdoblje.

Tablica 60.*Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d.*

<i>Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Povrat na imovinu</i>	0,03519	0,05256	0,04147	0,04918
<i>Povrat na vlastiti kapital</i>	0,13152	0,09651	0,05855	0,08476
<i>Profitna marža</i>	0,05144	0,05025	0,04075	0,05907

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj povrata na imovinu kod poduzeća Franck d.d. pokazuje nestabilan trend kretanja. U 2019. godini blago raste, zatim mu vrijednosti pada 2020. godine, te ponovo raste 2021. godine. Pokazatelj povrata na vlastiti kapital te pokazatelj profitne marže imaju sličan trend kretanja, ukazuju na pad vrijednosti pokazatelja nakon 2018. godine, a tek 2021. godine vrijednost pokazatelja se oporavlja.

Tablica 61.*Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Kraš d.d.*

<i>Novčani pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Gotovinski povrat na imovinu</i>	0,07827	-0,00920	0,13166	0,04392
<i>Gotovinski povrat na korišteni vlastiti kapital</i>	0,13334	-0,01453	0,19428	0,06187
<i>Gotovinska profitna marža</i>	0,09783	-0,01088	0,15245	0,04377
<i>Pokazatelj kvalitete dobiti</i>	0,98690	-0,24222	2,49549	0,68095

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Kraš d.d. na stranicama Fine.

Pokazatelj gotovinskog povrata na imovinu pokazuje koliko kuna novčanog toka od poslovnih aktivnosti poduzeće ostvari po jednoj kuni imovine, pokazatelj gotovinskog povrata na korišteni vlastiti kapital pokazuje koliko kuna novčanog toka od poslovnih aktivnosti poduzeće ostvari po jednoj kuni kapitala, a pokazatelj gotovinske profitne marže pokazuje koliko kuna novčanog toka od poslovnih aktivnosti poduzeće ostvari po jednoj kuni prihoda. Ovi pokazatelji nemaju kontrolnu vrijednost već je poželjno da im je vrijednost što veća. Pokazatelj kvalitete dobiti poduzeća ukazuje na sposobnost poduzeća da kontinuirano osigurava novac iz redovnog poslovanja te ima kontrolnu vrijednost 1. Kod poduzeća Kraš d.d. vidljivo je da je 2019. godine novčani tok od poslovnih aktivnosti bio negativan,

stoga su i vrijednosti pokazatelja bile negativnog predznaka. Svi pokazatelji imaju najveće vrijednosti 2020. godine.

Tablica 62.

Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Vindija d.d.

<i>Novčani pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Gotovinski povrat na imovinu</i>	0,02761	0,01891	0,01004	0,02516
<i>Gotovinski povrat na korišteni vlastiti kapital</i>	0,08686	0,05942	0,03153	0,07639
<i>Gotovinska profitna marža</i>	0,01817	0,01238	0,00677	0,01538
<i>Pokazatelj kvalitete dobiti</i>	0,49488	0,50989	0,27127	0,93512

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Vindija d.d. na stranicama Fine.

Kod poduzeća Vindija d.d. prva tri pokazatelja imala su najbolje vrijednosti 2018. godine. Nakon 2018. godine pokazuju opadajući trend kretanja sve do 2021. godine kada se vrijednost pokazatelja poboljšava. Pokazatelj kvalitete dobiti blago raste u 2019. u odnosu na 2018. godinu, zatim 2020. godine pada, a onda 2021. godine postiže vrijednost od 0,93 što je blizu poželjne kontrolne vrijednosti.

Tablica 63.

Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d.

<i>Novčani pokazatelji profitabilnosti</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Gotovinski povrat na imovinu</i>	0,10574	0,06594	0,03885	0,06427
<i>Gotovinski povrat na korišteni vlastiti kapital</i>	0,34194	0,15887	0,07788	0,11684
<i>Gotovinska profitna marža</i>	0,18879	0,09803	0,05576	0,08402
<i>Pokazatelj kvalitete dobiti</i>	1,70195	0,74756	0,47336	0,71904

Izvor: Vlastita izrada autora u MS Excelu prema javno objavljenim financijskim izvještajima poduzeća Franck d.d. na stranicama Fine.

Kod poduzeća Franck d.d. svi novčani pokazatelji profitabilnosti imali su najbolju vrijednost 2018. godine, iza čega slijedi pad vrijednosti do 2021. godine. 2021. godine svi pokazatelji ponovo rastu.

4.6.4. Izračun pokazatelja efikasnosti ulaganja

Poduzeće Kraš d.d. aktivno sudjeluje na burzi s vlastitim dionicama, a poduzeće Vindija d.d. je većinski vlasnik dionica koje izdaje poduzeće Koka d.d. koje je dio grupacije Vindija. Vrijednosni papiri poduzeća Franck d.d. su izvršeni s burze od 2016. godine, te je zbog toga onemogućena usporedba ovih pokazatelja između sva tri poduzeća. Za odgovor na postavljena istraživačka pitanja, ovi pokazatelji nisu relevantni, stoga pokazatelji efikasnosti ulaganja nisu izračunati.

4.7. Rezultati istraživanja

Prema horizontalnoj analizi bilance poduzeća Kraš d.d. vidljivo je da ukupna aktiva i pasiva imaju opadajući trend kretanja sve do 2020. godine, nakon čega im vrijednost raste. Iz analize računa dobiti i gubitka vidljivo je da poduzeće ostvaruje dobit, no linija dobiti ima nestabilan trend kretanja, pri čemu prvo opada 2019. godine, zatim 2020. godine raste, a onda ponovo opada 2021. godine. Ukupni novčani tokovi poduzeća Kraš d.d. pokazuju opadajući trend kretanja do 2020. godine, zatim ponovo rastu 2021. godine.

Vertikalnom analizom bilance poduzeća Kraš d.d. utvrđeno je da dugotrajna imovina poduzeća ima prevladavajući udio u aktivi od 2019. godine, a najveći udio u pasivi ima kapital, što znači da se poduzeće dominantno financira iz vlastitih izvora imovine. Isto tako, zadovoljeno je zlatno pravilo financiranja koje ukazuje da je udio kratkotrajne imovine u aktivi veći od udjela kratkoročnih obveza u pasivi, a udio dugotrajne imovine u aktivi je veći od zbrojenog udjela kapitala i dugoročnih obveza u pasivi kroz sve 4 godine poslovanja. Vertikalnom analizom izvještaja o novčanim tokovima utvrđeno je da je poduzeće Kraš 2018. godine bilo u fazi umjerenog rasta, pri čemu ono generira dovoljno novca iz redovitog poslovanja, 2019. godine nalazilo se u fazi rasta kada poduzeće stvara novac iz redovitog poslovanja, no potrebna su mu i dodatna vanjska sredstva. 2020. godine poduzeće je bilo u fazi restrukturiranja pri čemu ne generira dovoljno novca redovitim poslovanjem već se financira prodajom dugotrajne imovine i zaduživanjem, a 2021. godine ponovo prelazi u fazu rasta.

Tradicionalni pokazatelji likvidnosti poduzeća Kraš d.d. prelaze kontrolne vrijednosti ili imaju približno sličnu vrijednost. Kod novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeće Kraš d.d. ima negativne vrijednosti 2019. godine zbog negativnog novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Pokazatelj odnosa novčanog tijeka ima zadovoljavajuću vrijednost samo 2020. godine. Ostali pokazatelji imaju prihvatljive vrijednosti pokazatelja, a najbolje vrijednosti bile su 2020. godine.

Tradicionalni i novčani pokazatelji zaduženosti poduzeća Kraš d.d. imaju većinski zadovoljavajuće vrijednosti, jedino novčani odnos pokrića duga iznosi manje od kontrolne vrijednosti 1, što znači da poduzeću treba duže od 1 godine da podmiri svoje ukupne obveze.

Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti imaju najveću vrijednost 2018. godine, vrijednost im pada 2019. godine, a od 2020. godine ponovo rastu te se takav trend kretanja može očekivati u budućnosti. Novčani pokazatelji su ponovo bili negativni 2019. godine, no ostalih godina imaju prihvatljive vrijednosti, a 2020. godine imaju najbolje vrijednosti.

Prema horizontalnoj analizi bilance poduzeća Vindija d.d. uočljivo je da ukupna aktiva i pasiva imaju rastući trend kretanja do 2019. godine, a zatim im vrijednost opada kroz sljedeće godine. Iz horizontalne analize računa dobiti i gubitka vidljivo je da poduzeće kroz promatrano razdoblje poslovanja ostvaruje dobit, no smjer kretanja linije dobiti ima negativan nagib. U izvještaju o novčanim tokovima vidljivo je da se ukupna vrijednost novčanih tokova povećava u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, smanjuje 2020. godine, te ponovo povećava 2021. godine.

Vertikalnom analizom bilance poduzeća Vindija d.d. saznajemo da dugotrajna imovina ima prevladavajući udio u ukupnoj aktivni poduzeća, a najveći udio u ukupnoj pasivi poduzeća zauzimaju kratkoročne obveze koje predstavljaju dominantan izvor financiranja. Poduzeće ne zadovoljava zlatno pravilo financiranja iz razloga što je udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivni manji od udjela kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi poduzeća, dok je udio dugotrajne imovine u aktivni poduzeća veći od zbroja udjela kapitala i dugoročnih obveza u ukupnoj pasivi poduzeća. Vertikalnom analizom izvještaja o novčanim tokovima saznajemo da se poduzeće Vindija d.d. nalazi pred fazom restrukturiranja ili u završnoj fazi životnog ciklusa kroz cijelo promatrano razdoblje poslovanja što znači da svojim redovnim poslovanjem ne generira dovoljno novca te se mora zaduživati iz vanjskih izvora ili prodavati dugotrajnu imovinu.

Nijedan tradicionalni pokazatelj likvidnosti poduzeća Vindija d.d. ne zadovoljava idealnu vrijednost te se može zaključiti da poduzeće ima problema s likvidnošću stoga nije u stanju na vrijeme podmirivati svoje obveze. Odnos novčanog tijeka ne zadovoljava kritičnu vrijednost, a ostali novčani pokazatelji likvidnosti imaju niske vrijednosti, dok bi bilo poželjno da im vrijednost bude što viša.

Isto tako, poduzeće Vindija d.d. ne zadovoljava nijednu idealnu vrijednost tradicionalnih pokazatelja zaduženosti. Vidljivo je da se poduzeće financira najviše iz vanjskih kratkoročnih izvora stoga ima i veliku obvezu plaćanja kamata. Od novčanih pokazatelja zaduženosti, samo novčani odnos pokrića kamata prelazi idealnu vrijednost 3, ostali pokazatelji ne zadovoljavaju idealne vrijednosti, sukladno tome poduzeću treba više vremena od predviđenog da bi podmirivali svoje obveze.

Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti nemaju kritičnu vrijednost već je poželjno da budu što veći, a kod poduzeća Vindija d.d. ti pokazatelji pokazuju negativan trend kretanja kroz promatrano razdoblje. Pokazatelj kvalitete dobiti ima nestabilan trend kretanja, no 2021. godine poprima vrijednosti približnu idealnoj. Ostali novčani pokazatelji profitabilnosti imali su najbolje vrijednosti 2018. godine, nakon čega im vrijednost opada, a tek 2021. godine ponovo rastu.

Horizontalnom analizom bilance poduzeća Franck d.d. vidljivo je da ukupna aktiva i pasiva imaju opadajući trend kretanja do 2020. godine, zatim im vrijednost raste 2021. godine. Iz horizontalne analize računa dobiti i gubitka saznajemo da poduzeće Franck d.d. ostvaruje dobit kroz promatrano razdoblje poslovanja, s tim da joj se vrijednost od 2018. godine do 2020. godine smanjivala, a onda je 2021. godine porasla. Ukupni novčani tokovi su imali nestabilan trend kretanja, prvo su 2019. godine porasli u odnosu na 2018. godinu, zatim su se smanjili 2020. godine, a onda ponovo rastu 2021. godine.

Iz vertikalne analize bilance saznajemo da dugotrajna imovina ima više od 50% udjela u ukupnoj aktivni, no u ukupnoj pasivi najveći udio 2018. godine imale su kratkoročne obveze, a već 2019. godine kapital zauzima najveći udio jer poduzeće prelazi s vanjskih izvora financiranja na vlastita. Isto tako, poduzeće zadovoljava zlatno pravilo financiranja tek od 2019. godine. Vertikalnom analizom izvještaja o novčanim tokovima uočeno je kako je poduzeće prolazilo kroz različite faze životnog ciklusa. Naime, 2018. i 2020. godine poduzeće je bilo pred restrukturiranjem što znači da nije generiralo dovoljno novca iz vlastitog poslovanja te se trebalo zaduživati i prodavati imovinu. 2019. i 2021. godine poduzeće je ušlo u fazu restrukturiranja, prilikom čega poduzeće stvara novac redovnim poslovanjem, ali ostvaruje i dodatna sredstva prodajom imovine.

Likvidnost poduzeća Franck d.d. je upitna no tradicionalni pokazatelji likvidnosti pokazuju pozitivan trend kretanja koji se može očekivati i u budućnosti. Odnos tekuće i ukupne aktive je samo 2018. godine imao idealnu vrijednost. Novčani pokazatelji likvidnosti također pokazuju pozitivan trend kretanja te mogućnost rasta u budućnosti, osim slobodnog novčanog toka koji je imao najbolju vrijednost 2019. godine, a zatim mu vrijednost opada poprilično sljedećih godina.

Iz pokazatelja stupnja zaduženosti vidljivo je kako poduzeće prelazi iz vanjskih izvora financiranja na vlastite 2019. godine. Pokazatelj odnosa pokrića kamata zadovoljava idealnu vrijednost od 2020. godine, a pokazatelj financijske stabilnosti od 2021. godine. Može se očekivati pozitivan trend kretanja ovih pokazatelja i u budućnosti. Pokazatelj novčanog odnosa pokrića duga ima niske vrijednosti, poduzeću treba više od 1 godine za podmirenje obveza, dok vrijednosti pokazatelja financijske snage rastu iz godine u godinu te se 2021. godine približavaju idealnoj vrijednosti. Pokazatelj novčanog odnosa pokrića kamata kroz cijelo razdoblje zadovoljava idealnu vrijednost.

Većina tradicionalnih i novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d. imaju najbolje vrijednosti 2018. godine, nakon čega im vrijednosti 2019. godine opadaju, a tek 2021. godine se počinju oporavljati. Pokazatelj povrata na imovinu imao je nestabilan trend kretanja, 2019. godine raste u odnosu na 2018. godinu, zatim 2020. pada, te ponovo raste 2021. godine.

4.8. Odgovori na istraživačka pitanja

Istraživačko pitanje 1: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurna i uspješna?

Kraš d.d. poduzeće je koje posluje s dobiti kroz sve 4 godine poslovanja. Prema strukturi bilance, dugotrajna imovina ima najveći udio u aktivni, dok kapital ima najveći udio u pasivi bilance. Poduzeće zadovoljava i zlatno pravilo financiranja. Tradicionalni pokazatelji likvidnosti zadovoljavaju kritične vrijednosti, dok novčani pokazatelji likvidnosti većinski imaju prihvatljive vrijednosti, samo 2019. godine imaju negativne vrijednosti zbog ostvarenog negativnog novčanog toka od poslovnih aktivnosti. Tradicionalni i novčani pokazatelji zaduženosti također većinski imaju zadovoljavajuće vrijednosti. Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti imaju najveću vrijednost 2018. godine, vrijednost im pada 2019. godine, a od 2020. godine ponovo rastu te se takav trend kretanja može očekivati u budućnosti. Novčani pokazatelji su bili negativni 2019. godine, ostalih godina imaju prihvatljive vrijednosti. Na temelju ovih podataka može se zaključiti da **poduzeće Kraš d.d. posluje sigurno i uspješno.**

Poduzeće Vindija d.d. također posluje kroz sve 4 godine s dobiti. Iako dugotrajna imovina ima najveći udio u aktivni poduzeća, u pasivi poduzeća prevladavaju kratkoročne obveze, što znači da se poduzeće financira iz vanjskih izvora. Poduzeće ne zadovoljava zlatno pravilo financiranja. Nijedan tradicionalni pokazatelj likvidnosti poduzeća Vindija d.d., kao ni pokazatelj odnosa novčanog tijeka, ne zadovoljavaju idealnu vrijednost stoga se može zaključiti da poduzeće ima problema s likvidnošću te da nije u stanju na vrijeme podmirivati svoje obveze. Ostali novčani pokazatelji likvidnosti imaju niske vrijednosti, a bilo bi poželjno da su im vrijednosti što više. Isto tako, poduzeće Vindija d.d. ne zadovoljava nijednu idealnu vrijednost tradicionalnih pokazatelja zaduženosti. Od novčanih pokazatelja zaduženosti, samo novčani odnos pokrića kamata prelazi idealnu vrijednost 3, ostali pokazatelji ne zadovoljavaju idealne vrijednosti što znači da poduzeću treba više vremena od predviđenog da bi podmirivali svoje obveze. Tradicionalni pokazatelji profitabilnosti pokazuju negativan trend kretanja kroz promatrano razdoblje. Pokazatelj kvalitete dobiti 2021. godine poprima vrijednosti približnu idealnoj, ostali novčani pokazatelji profitabilnosti imali su najbolje vrijednosti 2018. godine, nakon čega im vrijednost opada, a tek 2021. godine ponovo rastu. Na temelju ovih podataka može se zaključiti da **poduzeće Vindija d.d. ne posluje sigurno ni uspješno.**

Poduzeće Franck d.d. posluje s dobiti tijekom promatranog razdoblja. U aktivni bilance prevladava dugotrajna imovina, a u pasivi bilance 2018. godine najveći udio imaju kratkoročne obveze, a od 2019. godine kapital preuzima najveći udio te postaje dominantan izvor financiranja poduzeća. Franck d.d. zadovoljava zlatno pravilo financiranja od 2019. godine. Pokazatelji likvidnosti svojim vrijednostima ukazuju na upitnu likvidnost poduzeća, no pokazuju pozitivan trend kretanja i rast koji se može

očekivati u budućnosti. Pokazatelj stupnja zaduženosti prati prelazak poduzeća s vanjskih izvora na vlastite izvore financiranja. Ostali tradicionalni pokazatelji zaduženosti tijekom promatranog razdoblja u određenom trenutku prelaze idealne vrijednosti te se može očekivati nastavak pozitivnog kretanja ovih pokazatelja i u budućnosti. Pokazatelj novčanog odnosa pokrića duga ukazuje da poduzeću treba više od 1 godine za podmirenje obveza, dok vrijednosti pokazatelja financijske snage rastu iz godine u godinu te se 2021. godine približavaju idealnoj vrijednosti. Pokazatelj novčanog odnosa pokrića kamata kroz cijelo razdoblje zadovoljava idealnu vrijednost. Većina tradicionalnih i novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d. imaju najbolje vrijednosti 2018. godine, nakon čega im vrijednosti 2019. godine opadaju, a tek 2021. godine se počinju oporavljati. Iz ovih podataka može se zaključiti da **poduzeće Franck d.d. u promatranom razdoblju ne posluje sigurno i uspješno, ali je na dobrom putu da posluje sigurno i uspješno u budućnosti.**

Istraživačko pitanje 2: Je li poslovanje poduzeća Kraš d.d. sigurnije i uspješnije od poslovanja Vindije d.d. i Franck d.d.?

Iz odgovora na istraživačko pitanje 1 vidljivo je da **poduzeće Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od poduzeća Vindija d.d. i Franck d.d.**

Istraživačko pitanje 3: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija od prosjeka prehrambene industrije?

Tablica 64.

Prihodi odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

Poduzeća	2018.	2019.	2020.	2021.
Vodećih 10 trg. dr.	14.497.900.000,00	14.367.000.000,00	14.651.000.000,00	16.500.400.000,00
Kraš d.d.	863.369.664,00	890.728.262,00	889.039.376,00	967.103.130,00
Vindija d.d.	2.872.731.062,00	2.987.911.636,00	2.963.774.244,00	3.219.161.116,00
Franck d.d.	876.300.000,00	723.889.000,00	574.472.000,00	615.386.000,00

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb

Tablica 65.

Horizontalna analiza prihoda odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

Poduzeća	Apsolutna promjena 2019.	Postotna promjena 2019.	Apsolutna promjena 2020.	Postotna promjena 2020.	Apsolutna promjena 2021.	Postotna promjena 2021.

<i>Vod. 10 trg. dr.</i>	-130.900.000,00	-0,90%	284.000.000,00	1,98%	1.849.400.000,00	12,62%
<i>Kraš d.d.</i>	27.358.598,00	3,17%	-1.688.886,00	-0,19%	78.063.754,00	8,78%
<i>Vindija d.d.</i>	115.180.574,00	4,01%	-24.137.392,00	-0,81%	255.386.872,00	8,62%
<i>Franck d.d.</i>	-152.411.000,00	-17,39%	-149.417.000,00	-20,64%	40.914.000,00	7,12%

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb

Tablica 66.

Dobit prije oporezivanja odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

<i>Poduzeća</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Vodećih deset trgovačkih društava</i>	629.000.000,00	496.000.000,00	501.000.000,00	786.000.000,00
<i>Kraš d.d.</i>	50.204.193,00	10.044.674,00	15.295.104,00	27.013.820,00
<i>Vindija d.d.</i>	36.036.369,00	25.290.341,00	18.357.220,00	3.802.024,00
<i>Franck d.d.</i>	92.845.000,00	34.829.000,00	24.391.000,00	35.983.000,00

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb

Tablica 67.

Horizontalna analiza dobiti prije oporezivanja odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

<i>Poduzeća</i>	<i>Apsolutna promjena 2019.</i>	<i>Postotna promjena 2019.</i>	<i>Apsolutna promjena 2020.</i>	<i>Postotna promjena 2020.</i>	<i>Apsolutna promjena 2021.</i>	<i>Postotna promjena 2021.</i>
<i>Vod. 10 trg. dr.</i>	-133.000.000,00	-21,14%	5.000.000,00	1,01%	285.000.000,00	56,89%
<i>Kraš d.d.</i>	-40.159.519,00	-79,99%	5.250.430,00	52,27%	11.718.716,00	76,62%
<i>Vindija d.d.</i>	-10.746.028,00	-29,82%	-6.933.121,00	-27,41%	-14.555.196,00	-79,29%
<i>Franck d.d.</i>	-58.016.000,00	-62,49%	-10.438.000,00	-29,97%	11.592.000,00	47,53%

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb

Tablica 68.

Pokazatelj tekuće likvidnosti odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

<i>Poduzeća</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Vodećih 10 trg. dr.</i>	1,1	1,4	1,5	1,5
<i>Kraš d.d.</i>	1,7	2,4	1,9	2,2
<i>Vindija d.d.</i>	0,7	0,7	0,7	0,8
<i>Franck d.d.</i>	0,8	1,2	1,4	1,5

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb

Tablica 69.

Pokazatelj stupnja zaduženosti odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane

<i>Poduzeća</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>	<i>2021.</i>
<i>Vodećih 10 trg. dr.</i>	0,4	0,5	0,5	0,4

Kraš d.d.	0,4	0,3	0,3	0,3
Vindija d.d.	0,7	0,7	0,7	0,7
Franck d.d.	0,6	0,5	0,5	0,4

Izvor: Javno objavljeni financijski izvještaji odabranih poduzeća na stranicama Fine; Petra Palić: Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86 (2021) i broj 104 (2023), Ekonomski institut Zagreb.

Prema horizontalnoj analizi prihoda vidljivo je da poduzeće Kraš d.d. većinom ne prati promjene kretanja prihoda vodećih deset trgovačkih društava iz djelatnosti proizvodnje hrane, te su im promjene prihoda iz godine u godinu nepovoljnije. Prema horizontalnoj analizi dobiti prije oporezivanja vidljivo je da Kraš d.d. prati trendove kretanja dobiti, te ima povoljnije promjene dobiti od prosjeka. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti poduzeća Kraš d.d. imaju povoljnije vrijednosti od prosjeka. Može se donijeti zaključak da **poduzeće Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane.**

Iz horizontalne analize prihoda i dobiti prije oporezivanja može se uočiti da poduzeće Vindija d.d. ne prati trendove kretanja prihoda i da ima lošije promjene prihoda i dobiti prije oporezivanja naspram deset vodećih trgovačkih društava. Isto tako, pokazatelji likvidnosti i zaduženosti imaju nepovoljnije vrijednosti od navedenih društava. Stoga se može donijeti zaključak kako **poduzeće Vindija d.d. posluje manje sigurno i uspješno od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane.**

Horizontalnom analizom prihoda i dobiti prije oporezivanja vidljivo je da poduzeće Franck d.d. prati trendove kretanja prihoda i dobiti prije oporezivanja, ali te su promjene nepovoljnije u odnosu na deset vodećih poduzeća. Pokazatelj likvidnosti ima nepovoljnije vrijednosti od prosjeka, dok pokazatelj zaduženosti većinski ima jednake vrijednosti kao i deset istaknutih društava. Na temelju ovih podataka može se donijeti zaključak da **poduzeće Franck d.d. posluje manje sigurno i uspješno od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane.**

Istraživačko pitanje 4: Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija u 2018. i 2019. godini prije pojave COVID19 pandemije u odnosu na 2020. i 2021. godinu za vrijeme trajanja COVID19 pandemije?

Poduzeće Kraš d.d. 2018. godine ostvarivalo je dobit od približno 40 milijuna hrk, 2019. približno 8 milijuna hrk, 2020. približno 14 milijuna hrk, a 2021. godine približno 20 milijuna kuna. U aktivi bilance dugotrajna imovina je imala samo 48% 2018. godine, 51% udjela 2019. godine, 59% udjela 2020. godine i 58% udjela 2021. godine. Udio kapitala u pasivi bilance iznosio je 62% 2018. godine, 66% 2019. te 72% 2020. i 2021. godine. Uvidom u vrijednosti izračunatih pokazatelja poduzeća Kraš d.d., može se zaključiti kako je poduzeće u oba promatrana perioda imala slične i zadovoljavajuće vrijednosti tradicionalnih pokazatelja likvidnosti, dok su vrijednosti novčanih pokazatelja likvidnosti bile povoljnije

za vrijeme trajanja COVID19 pandemije. Isti zaključak može se primijeniti i na pokazatelje zaduženosti. Tradicionalni i novčani pokazatelji profitabilnosti imali su povoljnije vrijednosti tijekom trajanja COVID19 pandemije. Na temelju ovih informacija donosi se generalni zaključak da je **poduzeće Kraš d.d. poslovalo sigurnije i uspješnije za vrijeme trajanja COVID19 pandemije.**

Poduzeće Vindija d.d. ostvarivalo je dobit od približno 29 milijuna hrk 2018. godine, 20 milijuna hrk 2019., 15 milijuna hrk 2020. te približno 5 milijuna hrk 2021. godine. U strukturi aktive bilance dugotrajna imovina imala je udio od 61% 2018. godine, 63% 2019. godine te 65% 2020. i 2021. godine. U strukturi pasive bilance prevladavale su kratkoročne obveze s udjelom od 55% 2018. godine, 51% 2019. godine, 52% udjela 2020. te 46% 2021. godine. Iako se čini kako se poboljšava struktura pasive zbog smanjenja udjela kratkoročnih obveza, u isto vrijeme povećavao se udio dugoročnih obveza više nego udio kapitala. Ako sagledamo sve pokazatelje ovog poduzeća, kroz oba odabrana perioda Vindija d.d. posluje izuzetno loše. Pokazatelji većinom imaju slične vrijednosti u oba perioda, ne približavaju se kontrolnim vrijednostima, a kod onih pokazatelja za koje je poželjno da su što veći, vrijednost je izuzetno niska. Na temelju ovih podataka može se donijeti generalni zaključak kako **poduzeće Vindija d.d. ne posluje ni sigurno ni uspješno u oba navedena perioda te se nijedan period ne može istaknuti boljim od drugog.**

Poduzeće Franck d.d. ostvarivalo je dobit od približno 45 milijuna hrk 2018. godine, 36 milijuna hrk 2019., 23 milijuna hrk 2020. te 36 milijuna hrk 2021. godine. U strukturi aktive bilance najveći udio ima dugotrajna imovina s udjelom od 55% 2018. godine, 65% 2019. godine, 72% 2020. te 69% 2021. godine. U strukturi pasive kapital je prve dvije godine imao udio ispod 50%, 2020. godine ima udio od 54%, a 2021. godine udio od 56%. Tradicionalni pokazatelji likvidnosti su generalno loši, većinom ne zadovoljavaju kritične vrijednosti, ali su ipak vrijednosti pokazatelja za vrijeme COVID19 pandemije bile nešto povoljnije u odnosu na razdoblje prije pandemije. Novčani pokazatelji likvidnosti imaju 2 pokazatelja kod kojih su vrijednosti dosta slične u oba perioda, a kod druga 2 pokazatelja vrijednosti su povoljnije za vrijeme prije COVID19 pandemije. Vrijednosti većine pokazatelja zaduženosti bile su povoljnije za vrijeme COVID19 pandemije. Vrijednosti tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti bile su generalno niske i slične kroz oba promatrana perioda, dok su vrijednosti novčanih pokazatelja profitabilnosti također bile dosta niske, no ipak nešto povoljnije u periodu prije pandemije. Na temelju ovih informacija donosi se zaključak kako je **poduzeće Franck d.d. poslovalo sigurnije za vrijeme COVID19 pandemije, a uspješnije u vrijeme prije pandemije.**

5. ZAKLJUČAK

U ovom radu provedena je analiza financijskih izvještaja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. i Franck d.d. s ciljem ocjenjivanja sigurnosti i uspješnosti njihovog poslovanja. Analizom sekundarnih podataka dobivena je realna slika poslovanja svakog poduzeća zasebno, međusobno i usporedno s prosjekom industrije, u razdoblju od 2018. do 2021. godine. Svi izračuni temelje se na podacima iz javno objavljenih financijskih izvještaja (bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima) spomenutih poduzeća koji su dostupni na web stranicama Fine.

Kako bi se dobio što detaljniji uvid u poslovanje svakog od ova tri poduzeća, postavljena su četiri istraživačka pitanja:

1. Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurna i uspješna?
2. Je li poslovanje poduzeća Kraš d.d. sigurnije i uspješnije od poslovanja Vindije d.d. i Franck d.d.?
3. Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija od prosjeka prehrambene industrije?
4. Jesu li poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. te Franck d.d. sigurnija i uspješnija u 2018. i 2019. godini prije pojave COVID19 pandemije u odnosu na 2020. i 2021. godinu za vrijeme trajanja COVID19 pandemije?

Izradom horizontalne i vertikalne analize bilance, računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanim tokovima te izračunom tradicionalnih i novčanih pokazatelja likvidnosti, zaduženosti i profitabilnosti doneseni su sljedeći zaključci. Poduzeće Kraš d.d. posluje sigurno i uspješno, poduzeće Vindija d.d. ne posluje sigurno ni uspješno, a poduzeće Franck d.d. u promatranom razdoblju ne posluje sigurno i uspješno, ali je na dobrom putu da posluje sigurno i uspješno u budućnosti. Poduzeće Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od poduzeća Vindija d.d. i Franck d.d. Poduzeće Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane, a poduzeća Vindija d.d. i Franck d.d. posluju manje sigurno i uspješno od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane. Poduzeće Kraš d.d. poslovalo je sigurnije i uspješnije za vrijeme trajanja COVID19 pandemije, poduzeće Vindija d.d. ne posluje ni sigurno ni uspješno u oba navedena perioda te se nijedan period ne može istaknuti boljim od drugog, a poduzeće Franck d.d. poslovalo je sigurnije za vrijeme COVID19 pandemije, a uspješnije u vrijeme prije pandemije.

COVID19 pandemija samo je jedan od brojnih čimbenika koji su mogli utjecati na poslovanje poduzeća prehrambene industrije, stoga bi se ovo istraživanje moglo i dalje razvijati promatrajući utjecaj i ostalih faktora. Rezultati ovih istraživanja mogu biti korisni menadžerima i direktorima navedenih poduzeća, kao i konkurentskih poduzeća te investitorima i dioničarima.

Sažetak

Cilj ovog diplomskog rada bio je analiza uspješnosti i sigurnosti tri odabrana poslovna subjekta iz prehrambene industrije u Republici Hrvatskoj. Horizontalnom i vertikalnom analizom financijskih izvještaja obuhvaćena su poslovanja poduzeća Kraš d.d., Vindija d.d. i Franck d.d. 2018. i 2019. godine prije pojave COVID19 pandemije, te 2020. i 2021. godine za vrijeme trajanja COVID19 pandemije. Dodatno, izračunom financijskih pokazatelja utvrdila se uspješnost i sigurnost poduzeća. Postavljena su četiri istraživačka pitanja na koja se u praktičnom dijelu rada daju odgovori. Odgovorom na prvo istraživačko pitanje zaključujemo kako poduzeće Kraš d.d. posluje sigurno i uspješno, dok ostala dva poduzeća ne posluju sigurno i uspješno. Odgovorom na drugo istraživačko pitanje zaključujemo kako Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od ostala dva poduzeća. Zaključak trećeg istraživačkog pitanja je da poduzeće Kraš d.d. posluje sigurnije i uspješnije od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane, a poduzeća Vindija d.d. i Franck d.d. posluju manje sigurno i uspješno od deset vodećih trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane. Odgovorom na četvrto istraživačko pitanje zaključujemo da je poduzeće Kraš d.d. poslovalo sigurnije i uspješnije za vrijeme trajanja COVID19 pandemije, poduzeće Vindija d.d. ne posluje ni sigurno ni uspješno u oba navedena perioda te se nijedan period ne može istaknuti boljim od drugog, a da je poduzeće Franck d.d. poslovalo sigurnije za vrijeme COVID19 pandemije, a uspješnije u vrijeme prije pandemije.

Ključne riječi: analiza financijskih izvještaja, sigurnost i uspješnost poslovanja, financijski pokazatelji

Summary

The aim of this master's thesis was to analyze the performance and safety of three selected business entities in the food industry in the Republic of Croatia. Horizontal and vertical analysis of financial statements covered the operations of Kraš d.d., Vindija d.d., and Franck d.d. for the years 2018 and 2019, before the onset of the COVID19 pandemic, as well as for 2020 and 2021, during the COVID19 pandemic. Additionally, the calculation of financial indicators determined the performance and safety of the companies. Four research questions were posed, and answers to these questions are provided in the practical part of the thesis. In response to the first research question, it is concluded that Kraš d.d. operates safely and successfully, while the other two companies do not operate safely and successfully. In response to the second research question, it is concluded that Kraš d.d. operates more safely and successfully than the other two companies. The conclusion of the third research question is that Kraš d.d. operates more safely and successfully than the top ten trading companies in the food production industry, while Vindija d.d. and Franck d.d. operate less safely and successfully than the top ten trading companies in the food production industry. In response to the fourth research question, it

is concluded that Kraš d.d. operated more safely and successfully during the COVID19 pandemic, Vindija d.d. does not operate safely or successfully in both mentioned periods, and one period cannot be highlighted as better than the other. Franck d.d. operated more safely during the COVID19 pandemic and more successfully before the pandemic.

Keywords: financial statement analysis, business safety and performance, financial indicators.

Literatura

- Aljinović Barać, Ž. (2021). Računovodstvo novčanih tokova, nastavni materijal, Ekonomski fakultet Split, Split.
- Bašić, L. (2021). *Utjecaj krize uzrokovan pandemijom COVID19 na prerađivačku industriju Hrvatske* [završni rad, Ekonomski fakultet Zagreb]. Repozitorij radova Ekonomskog fakulteta Zagreb.
- Čendo Metzinger, T., Toth, M. (2020). *Metodologija istraživačkog rada za stručne studije*. Veleučilište Velika Gorica, Velika Gorica.
- Dimitrov, I. (2015): Analiza poslovanja poduzeća Tommy d.o.o. i usporedba s odabranim konkurentima, diplomski rad, Ekonomski fakultet Split, Split.
- Petra Palić (2021): Sektorske analize, Hrana i piće, broj 86, Ekonomski institut Zagreb
- Petra Palić (2023): Sektorske analize, Hrana i piće, broj 104, Ekonomski institut Zagreb
- Gojak, I. (2017): Vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Slobodna Dalmacija d.d. Split, Ekonomski fakultet Split, Split.
- Habek, M. et. al. (2004): Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva, RRIF-Plus, str. 25, Zagreb.
- <http://struna.ihjj.hr/naziv/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/49230/> [12.11.2022.]
- http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/Ra%C4%8Dun-dobiti-i-gubitka_1.pdf [12.11.2022.]
- <http://www.vindija.hr/Naslovna.html> [08.01.2023.]
- <https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/> [12.11.2022.]
- <https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-promjenama-kapitala/> [17.11.2022.]
- <https://alphacapitalis.com/2021/05/14/sto-treba-znati-o-novcanim-tokovima/> [17.11.2022.]
- https://elfarchive1516.foi.hr/pluginfile.php/47694/mod_resource/content/2/K02-Financijsk_%20izvjetaji_modif_15102010.pdf [17.11.2022.]
- <https://profitiraj.hr/sto-nam-prikazuju-osnovni-financijski-izvjestaji/> [09.11.2022.]
- <https://tehnika.lzmk.hr/prehrambena-industrija/> [28.08.2022.]
- https://www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/financijsko_racunovodstvo/Izvje%C5%A1taj%20o%20nov%C4%8Danim%20tokovima.pdf [15.11.2022.]

<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=50198> [27.08.2022.]

<https://www.franck.eu/hr/> [08.01.2023.]

<https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/12709> [09.11.2022.]

<https://www.kras.hr/hr> [06.01.2023.]

<https://www.poslovni.hr/trzista/od-10-najvecih-u-prehrambenoj-industriji-najvece-povecanje-prihoda-imao-viro-246612> [28.08.2022.]

<https://www.teb.hr/novosti/2022/izvjestaj-o-promjenama-kapitala-za-2021-godinu/> [17.11.2022.]

<https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu> [30.08.2022.]

Lukavečki, M. (2016): Analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća konditorske industrije, završni rad, Stručni specijalistički diplomski studij Poslovno upravljanje, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.

Osmanagić Bedenik, N. (1993): Potencijali poduzeća: Analiza i dijagnoza potencijala u poslovanju poduzeća, Alinea, Zagreb.

Perčević, H.: Financijski izvještaji i elementi financijskih izvještaja, nastavni materijal, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb, dostupno na: <https://www.efzg.unizg.hr/UserDocImages/RAC/hpercevic/racunovodstvo/Financijski%20izvje%C5%A1taji.pdf> [09.11.2022.]

Prdić, J., Tolušić, Z. (1997): Analiza financijskih izvještaja uz završni račun poduzeća za proteklu godinu, Ekonomski vjesnik br. 1 i 2.

Repušić, I. (2018): Vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja poduzeća Dalekovod d.d., Ekonomski fakultet Split, Split.

Tintor, Ž. (2020): Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih upravljačkih odluka, Obrazovanje za poduzetništvo, vol. 10, br. 1, Zagreb.

Vunići, A. (2021): Analiza financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Agrogradnja j.d.o.o., Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb.

Vuko, T. (2013): nastavni materijal, Analiza financijskih izvještaja, Ekonomski fakultet Split, Split.

Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu> [08.11.2022.]

Zelenika, R. (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str. 323.-366.

Žager, K., Žager L., (2008): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb.

Popis tablica

Tablica 1. Razvrstavanje poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu.....	10
Tablica 2. Usporedna analiza računovodstva nastalih događaja i računovodstva novčanih tokova.....	14
Tablica 3. Veze između pozicija izvještaja o novčanom toku, računa dobiti i gubitka te bilance	17
Tablica 4. Skraćena bilanca poduzeća Kraš d.d.	22
Tablica 5. Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.....	22
Tablica 6. Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.....	23
Tablica 7. Skraćena bilanca poduzeća Vindija d.d.	25
Tablica 8. Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.....	25
Tablica 9. Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.....	26
Tablica 10. Skraćena bilanca poduzeća Franck d.d.....	27
Tablica 11. Apsolutna promjena skraćene bilance poduzeća Franck d.d.	28
Tablica 12. Postotna promjena skraćene bilance poduzeća Franck d.d.	28
Tablica 13. Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.	30
Tablica 14. Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.	30
Tablica 15. Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.	31
Tablica 16. Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.	32
Tablica 17. Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.	33
Tablica 18. Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.	33
Tablica 19. Skraćeni račun dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.....	34
Tablica 20. Apsolutna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.....	35
Tablica 21. Postotna promjena skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.....	35
Tablica 22. Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.....	36
Tablica 23. Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.	37
Tablica 24. Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.	37
Tablica 25. Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.....	38
Tablica 26. Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d. ...	39
Tablica 27. Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.	39
Tablica 28. Skraćeni izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.	40
Tablica 29. Apsolutna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.	41
Tablica 30. Postotna promjena skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.....	41
Tablica 31. Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.....	43
Tablica 32. Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Kraš d.d.	44
Tablica 33. Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.....	45

Tablica 34. Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Vindija d.d.	46
Tablica 35. Vertikalna analiza aktive skraćene bilance poduzeća Franck d.d.	47
Tablica 36. Vertikalna analiza pasive skraćene bilance poduzeća Franck d.d.	48
Tablica 37. Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Kraš d.d.	49
Tablica 38. Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Kraš d.d.	49
Tablica 39. Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Vindija d.d.	50
Tablica 40. Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Vindija d.d.	50
Tablica 41. Vertikalna analiza skraćenog računa dobiti i gubitka poduzeća Franck d.d.	51
Tablica 42. Vertikalna analiza prihoda i rashoda poduzeća Franck d.d.	51
Tablica 43. Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Kraš d.d.	52
Tablica 44. Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Vindija d.d.	53
Tablica 45. Vertikalna analiza skraćenog izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Franck d.d.	54
Tablica 46. Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Kraš d.d.	55
Tablica 47. Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Vindija d.d.	56
Tablica 48. Izračun tradicionalnih pokazatelja likvidnosti poduzeća Franck d.d.	56
Tablica 49. Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Kraš d.d.	57
Tablica 50. Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Vindija d.d.	57
Tablica 51. Izračun novčanih pokazatelja likvidnosti poduzeća Franck d.d.	58
Tablica 52. Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Kraš d.d.	59
Tablica 53. Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Vindija d.d.	59
Tablica 54. Izračun tradicionalnih pokazatelja zaduženosti poduzeća Franck d.d.	59
Tablica 55. Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Kraš d.d.	60
Tablica 56. Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Vindija d.d.	60
Tablica 57. Izračun novčanih pokazatelja zaduženosti poduzeća Franck d.d.	61
Tablica 58. Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Kraš d.d.	61
Tablica 59. Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Vindija d.d.	62
Tablica 60. Izračun tradicionalnih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d.	62
Tablica 61. Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Kraš d.d.	62
Tablica 62. Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Vindija d.d.	63
Tablica 63. Izračun novčanih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Franck d.d.	63
Tablica 64. Prihodi odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	68
Tablica 65. Horizontalna analiza prihoda odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	68

Tablica 66. Dobit prije oporezivanja odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	69
Tablica 67. Horizontalna analiza dobiti prije oporezivanja odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	69
Tablica 68. Pokazatelj tekuće likvidnosti odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	69
Tablica 69. Pokazatelj stupnja zaduženosti odabranih poduzeća i vodećih deset trgovačkih društava u djelatnosti proizvodnje hrane	69

Popis grafičkih prikaza

Grafički prikaz 1. Vremenski jaz između primitaka i prihoda	16
Grafički prikaz 2. Vremenski jaz između izdataka i rashoda	16
Grafički prikaz 3. Kretanje pozicija bilance poduzeća Kraš d.d.	23
Grafički prikaz 4. Kretanje pozicija bilance poduzeća Vindija d.d.	26
Grafički prikaz 5. Kretanje pozicija bilance poduzeća Franck d.d.	29
Grafički prikaz 6. Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Kraš d.d.	31
Grafički prikaz 7. Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Vindija d.d.	34
Grafički prikaz 8. Kretanje pozicija RDG-a poduzeća Franck d.d.	36
Grafički prikaz 9. Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Kraš d.d.	38
Grafički prikaz 10. Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Vindija d.d.	40
Grafički prikaz 11. Kretanje pozicija izvještaja o NT poduzeća Franck d.d.	42
Grafički prikaz 12. Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Kraš d.d.	43
Grafički prikaz 13. Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Kraš d.d.	44
Grafički prikaz 14. Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Vindija d.d.	45
Grafički prikaz 15. Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Vindija d.d.	46
Grafički prikaz 16. Udio dugotrajne i kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi poduzeća Franck d.d.	47
Grafički prikaz 17. Udio kratkoročnih, dugoročnih obveza te kapitala i rezervi u ukupnoj pasivi poduzeća Franck d.d.	48
Grafički prikaz 18. Kretanje novčanih tokova poduzeća Kraš d.d.	52
Grafički prikaz 19. Kretanje novčanih tokova poduzeća Vindija d.d.	53
Grafički prikaz 20. Kretanje novčanih tokova poduzeća Franck d.d.	54